

25.11.2024

HELSINGIN KAUPUNGINHALLITUS

ESITYSLISTA

44 - 2024

KOKOUSKUTSU

Kokousaika 25.11.2024 klo 16:00
Kokouspaikka Kaupunginhallituksen istuntosali
Käsitellään Tällä esityslistalla mainitut asiat

Kaupunginhallitus

25.11.2024

Asia	Sivu
1 Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta	1
2 Valtuutettu Nora Grotenfeltin toivomusponsi opiskeluhoitosuunnitelman yhdenvertaisen toteutumisen seuraamisesta ruotsinkielisissä kouluissa	2
3 V 11.12.2024, Eräiden vuoden 2024 talousarvioon sitovaksi merkittyjen määrärahojen ylittäminen ja toimintakatteen alittaminen	13
4 V 11.12.2024, Kaupunginhallituksen jäsenen ja kaupunginhallituksen elinkeinojaoston jäsenen valinta	17
5 V 11.12.2024, Selvitys vuoden 2023 arviointikertomuksen johdosta suoritetuista toimenpiteistä	19
6 V 11.12.2024, Hallintosäännön muuttaminen, liikenne- ja tilahankkeiden käsittely sekä voimaantulevan rakentamislain edellyttämät muutokset	23
7 V 11.12.2024, Länsi-Haagan asemakaavan muutos nro 12883 (sis. liikennesuunnitelman)	49
8 V 11.12.2024, Jätkäsaaren Ahdinaltaan vesialueen asemakaava ja asemakaavan muutos (nro 12842)	64
9 V 11.12.2024, Valtuutettu Minja Koskelan aloite ympäristöarvojen kunnioittamisen valtavirtaistaminen Helsingin kaupungin päätöksenteossa	70
10 Pöydälle 18.11.2024 V 11.12.2024, Valtuutettu Nasima Razmyarin aloite Kaija Saariahon muistomerkistä	78
11 Kaupunginhallituksen aamukoulukokoukset kevätkaudella 2025	83
12 Liikennehankkeiden käsittelyohjeet	85
13 Toimivallan siirtäminen työvoimaviranomaisen tehtävien toteuttamiseksi	90
14 Toimivallan siirtäminen kotoutumisen edistämisestä annetuin lain mukaisten kunnalle kuuluvien tehtävien hoitamiseksi	97
15 Sijoitus DigiHelsinki Oy:n sijoitetun vapaan pääoman rahastoon 2024	103
16 Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:n osakesarjan CP-	106

25.11.2024

osakkeiden myynti Vantaan kaupungille

17	Lainan myöntäminen Calcio Oy:lle	109
18	Lainan myöntäminen Munkan venekerho ry:lle	113
19	Kaartin Lasaretin asemakaavan muutoksen (nro 12821) saattaminen osittain voimaan ennen lainvoimaisuutta	117
20	Tilojen vuokraaminen Kiinteistö Oy Helsingin Ilmattarentie 2 -yhtiöltä sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan käyttöön (Käpyrinne, Ilmattarentie 2, Käpylä)	125
21	Lausunto Uudenmaan ELY-keskukselle Hietalahdenrantaa ja vesialuetta ym. koskevasta suojeluesityksestä ja Museoviraston lausunnosta	137
22	Pöydälle 18.11.2024 Hakemus Uudenmaan ELY:lle Talin luonnonsuojelualueen perustamiseksi sekä hoito- ja käyttösuunnitelman vahvistamiseksi	150
23	Kaupunginvaltuuston kokouksessa 13.11.2024 jätettyihin aloitteisiin vastaaminen	160

25.11.2024

Asia/1

1

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus valitsee pöytäkirjantarkastajiksi Maarit Vierrusen ja Marcus Rantalan sekä varatarkastajiksi Sari Sarkomaan ja Tuomas Rantasen.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

25.11.2024

Asia/2

2

Valtuutettu Nora Grotenfeltin toivomusponsi opiskeluhoitosuunnitelman yhdenvertaisen toteutumisen seuraamisesta ruotsinkielisissä kouluissa

HEL 2023-015790 T 00 00 03

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 13.12.2023 hyväksymän toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijän perustelut

Käsitellessään 13.12.2023 alueellista opiskeluhoitosuunnitelmaa, kaupunginvaltuusto hyväksyi valtuutettu Nora Grotenfeltin ehdottaman toivomusponnen:

"Kaupunginvaltuusto edellyttää selvitettävän mahdollisuutta seurata säännöllisesti palvelujen yhdenvertaista toteutumista ruotsinkielisissä kouluissa ja ryhtyä tarvittaessa korjaaviin toimiin."

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalla on keinoja, joiden avulla voidaan säännöllisesti seurata opiskeluhoiton palvelujen yhdenvertaista toteutumista suomen- ja ruotsinkielisissä kouluissa. Laadukkaiden palvelujen tuottamisen, lakisääteisten veloitteiden ja valtakunnallisten suositusten toteuttamisen edellytyksenä on riittävä henkilöstö. Opiskeluhoiton terveydenhoitajien, lääkäreiden, kuraattoreiden ja psykologien palvelujen yhdenvertaista toteutumista seurataan mitoitussuosituksen avulla. Suun terveydenhuollon opiskeluhoiton palvelun yhdenvertaista toteutumista seurataan äidinkielen mukaan saatavien peittävyystietojen avulla. Seurantatiedon perusteella ryhdytään tarvittaessa korjaaviin toimenpiteisiin opiskeluhoiton palvelujen yhdenvertaisen toteutumisen edistämiseksi.

Opiskeluhoiton järjestäminen Helsingissä ja kansalliset mitoitussuositukset

Opiskeluhoito on oppilas- ja opiskelijahuoltolain (1287/2013) 3 §:n mukaan ensisijaisesti yhteisöllistä ja ennaltaehkäisevää toimintaa, jolla edistetään ja ylläpidetään hyvää oppimista ja hyvää psyykkistä ja fyysistä terveyttä sekä sosiaalista hyvinvointia. Opiskeluhoitoa toteutetaan yhteistyönä oppijoiden ja heidän huoltajiensa sekä tarvittaessa muiden yhteistyötahojen kanssa. Yhteisöllinen opiskeluhoito on kaikkien oppimisyhteisöissä työskentelevien yhteinen tehtävä ja sen toteutumisesta vastaa päiväkodin johtaja ja koulun tai oppilaitoksen rehto-

ri/koulutuspäällikkö. Oppijoilla on myös oikeus yksilökohtaisiin opiskeluhoitopalveluihin, jotka koostuvat esiopetuksen neuvolapalveluista, terveydenhoitajien ja lääkärien toteuttamasta koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta sekä kuraattori- ja psykologipalveluista. Opiskeluhoillon ammattilaisten työtehtävät ja vastuut on määritelty laissa, valtakunnallisissa suosituksissa sekä Helsingin kaupungin alueellisessa opiskeluhoitosuunnitelmassa (Kaupunginvaltuusto 13.12.2023, 283 §). Kyseiset määritelmät ovat samat opetuskielestä riippumatta.

Opiskeluhoillon järjestäminen Helsingissä

Helsingin kaupungilla on oppilas- ja opiskelijahuoltolain 13 §:n mukainen opiskeluhoillon alueellinen suunnitelma, joka ohjaa opiskeluhoitopalveluiden järjestämistä Helsingin alueella valtuustokausittain. Suunnitelman mukaan opiskeluhoillon tavoitteena on tasalaatuinen ja yhdenvertainen palvelu, myös kielellisestä näkökulmasta, opetuksen ja koulutuksen järjestäjästä riippumatta. Suunnitelman mukaan oppilailla on oikeus saada opiskeluhoitopalveluja ja opiskeluhoitokertomus omalla äidinkielellään, joko suomeksi tai ruotsiksi.

Helsingin kaupungin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala (jatkossa sotepe-toimiala) vastaa yksilöllisen opiskeluhoillon kokonaisuuden järjestämisestä. Opiskeluhoillon palvelut tuotetaan yhteistyössä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan (jatkossa kasko-toimiala) kanssa. Sotepe-toimiala tuottaa opiskeluhoillon terveydenhoitaja-, lääkäri- ja suun terveydenhuollon palvelut. Kasko-toimiala tuottaa opiskeluhoillon kuraattori- ja psykologipalvelut. Opiskeluhoillon palvelut ovat saatavilla suomeksi ja ruotsiksi. Ruotsinkielistä opiskeluhoiltoa tarjotaan ruotsinkielisissä oppilaitoksissa (25:ssä esi- ja perusopetuksen toimipisteessä ja kolmessa lukiossa) ja suun terveydenhuollon ruotsia puhuvien ammattilaisten toimesta.

Opiskeluhoitopalveluja kohdennetaan opiskeluhoitosuunnitelman mukaisesti huomioiden erilaiset periaatteet ja tarpeet, kuten esimerkiksi eri alueiden sosioekonominen asema, erityistä tukea tarvitsevien oppijoiden määrä sekä vieraskielisten oppijoiden osuus.

Kansalliset mitoitussuosituks

Opiskeluhoillon palvelujen henkilöstömitoituksia ohjaa oppilas- ja opiskelijahuoltolain 9 a § sekä Terveiden ja hyvinvoinninlaitoksen (jatkossa THL) suositusten mukaiset mitoitukset. Mitoitussuosituks

Kansallisten suositusten mukainen henkilöstömitoitus, eli oppijoiden määrä suhteessa yhteen työntekijään, on koottu ammattiryhmittäin taulukkoon 1:

Ammatit	Esiopetus	Perusopetus	Toinen aste
<i>Terveystieteiden ammattiryhmä</i>	320 (neuvola-ikäiset)	460	570
<i>Lääkärit</i>	2270 (neuvola-ikäiset)	2100	1800
<i>Kuraattorit</i>	-	670	670
<i>Psykologit</i>	-	780	780

Suun terveydenhuollon osalta henkilöstömitoitusta opiskeluhuollossa ei ole säädetty laissa tai alueellisessa opiskeluhoitosuunnitelmassa. Lasten ja nuorten ehkäisevästä suun terveydenhuollosta on kuitenkin säädetty valtioneuvoston asetuksessa (338/2011). Asetuksen mukaan kunnan on järjestettävä oppilaille suun terveystarkastus ensimmäisellä, viidennellä ja kahdeksannella vuosiluokalla sekä opiskelijalle vähintään kerran opiskeluaikana.

Opiskeluhoollon palvelujen yhdenvertaisen toteutumisen seurannan nykytila ja seurannan perusteella tehdyt havainnot

Opiskeluhoollon palvelujen yhdenvertaista toteutumista seurataan säännöllisesti opiskeluhoollon terveydenhoitajien, lääkäreiden, kuraattoreiden ja psykologien kansallisten mitoitussuosituksen täyttymisellä oppilaitoskohtaisesti. Suun terveydenhuollossa yhdenvertaisuuden toteutumista seurataan tarkastelemalla asetuksen mukaisten suun terveystarkastusten peittävyystietoja äidinkielen mukaan.

Opiskeluhoollon mitoitussuosituksen toteutuminen ja suun terveystarkastusten peittävyys Helsingissä

Kevätlukukaudella 2024 koulu- ja opiskeluterveydenhuollon terveydenhoitajien määrä on mitoitussuosituksen mukainen. Kokonaisuutta tarkasteltaessa suomen- ja ruotsinkielisten oppilaitosten osalta mitoitusten täyttymisessä ei ole merkittävää eroa. Kesäkuussa 2024 suomenkielissä oppilaitoksissa (perus- ja toinen aste yhteensä) oli 488 oppilasta / kokoaikainen terveydenhoitaja ja ruotsinkielisissä oppilaitoksissa (perus- ja toinen aste yhteensä) 483 oppilasta / kokoaikainen terveydenhoitaja.

Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon lääkäriytyössä ja resurssitilanteessa pääsääntöinen ongelma Helsingissä on ollut pätevän työvoiman rekrytoinnin vaikeudet. Vakansseja on ollut mitoitettuna useita vuosia tehtäviin enemmän kuin mitä on saatu täytettyä. Säännöllisestä rekrytoinnista huolimatta hakijoita avoimiin tehtäviin, määräaikaisiin tai vakituksiin, ei saada läheskään riittävästi. Ongelma on perusterveydenhuollossa yleinen ja yhteinen muiden hyvinvointialueiden kanssa. Päteviä tervey-

denhuollon työntekijöitä ja erityisesti lääkäreitä on entistä vaikeampi saada. Loppuvuoden 2023 ja kevätlukukauden 2024 aikana Helsingissä on ollut valmiuksia toteuttaa kouluterveydenhuollon ja opiskeluterveydenhuollon laajat lääkärin terveystarkastukset opetuskielystä riippumatta, joko omana toimintana tai ostopalvelutoimintana. Jokaiselle opiskelijalle ja koululaiselle, joka on käynyt terveydenhoitajan määräaikaistarkastuksessa, on tarjottu lakisääteinen lääkärin määräaikaistarkastus. Omavalvonnasta on todettavissa, että yhteydenottoja asiakkailta palautteiden tai muistutusten muodossa siitä, että koulu- tai opiskeluterveydenhuollon laajaan terveystarkastukseen lääkärille ei ole pääsyt, ei ole vuoden 2024 aikana tullut koulu- ja opiskeluterveydenhuollon lääkäripalveluihin.

Opiskeluhuollon psykologeista on pulaa sekä suomen- että ruotsinkielisissä oppilaitoksissa. Psykologipalvelua on hankittu ostopalveluna ja lisäksi psykologisten tutkimusten tekemisessä on hyödynnetty psykologien konsultaatiotiimiä. Psykologipulan vuoksi kouluissa on lisätty viimeisen vuoden aikana kuraattoreiden määrää, ja kuraattoreiden määrä suhteessa oppilasmäärään onkin ylittänyt kansalliset suositukset niin suomen- kuin ruotsinkielisissä oppilaitoksissa.

Helsingiläiset lapset ja nuoret saavat kehoitteen varata ajan suun tarkastukseen neljä kertaa peruskoulun ja yhden kerran toisen asteen opintojen aikana. Kehotus ajan varaamiseen lähetetään lapsen äidinkiellellä. Vuonna 2023 peittävyysluvut olivat ruotsinkielisten 0–17-vuotiaiden osalta 1–8 prosenttiyksikköä matalammat kuin suomenkielisten samanikäisten peittävyysluvut.

Opiskeluhuollon palvelujen yhdenvertaisen toteutumisen säännöllinen seuranta osana omavalvontaa

1.1.2024 astui voimaan valvontalaki (741/2023), joka edellyttää Helsinkiä ja hyvinvointialueita toteuttamaan omavalvontaa ja omavalvonnan avulla saatujen tietojen raportointia aiempaa systemaattisemmin. Valvontalaki edellyttää tarvittaessa korjaamaan omavalvonnan avulla tietoon saadut mahdolliset epäkohdat.

Opiskeluhuollon omavalvontasuunnitelmaa ja sen perusteella toteutettavaa omavalvontaa ja raportointia kehitetään sotepe-toimialalla vastaamaan valvontalakia. Omavalvonnallinen seuranta ja raportointi sisältää muun muassa seurannan henkilöstömitoituksesta. Opiskeluhuollon henkilöstömitoituksen täyttymistä ja suun terveydenhuollon peittävyystietoja opiskeluhuollon tarkastusten osalta voidaan seurata osana omavalvontaa ja huomioida osana alueellisen opiskeluhoitosuunnitelman seurantaa.

Vaikutusten arviointi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Y-tunnus

0201256-6

Opiskeluhoitopalvelut ovat ensisijaisesti ennaltaehkäiseviä toimia, joilla tuetaan lasten ja nuorten mahdollisuutta toimivaan arkeen ja hyvään elämään. Henkilöstön saatavuus opiskeluhoiton palveluissa on ratkaiseva tekijä, jotta Helsingissä voidaan opiskeluhoitoin mukaisesti edistää ja ylläpitää oppijoiden hyvää oppimista sekä fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia.

Henkilöstön saatavuus opiskeluhoiton palveluihin on haasteellista molemmilla kansalliskielillä. Yksilöllistä opiskeluhoitoa tarjoavien ammattilaisten saatavuutta lisääviä toimenpiteitä on edistetty ja kehitetään edelleen vastaamaan lasten ja nuorten tarpeita.

Hallintosäännön 25 luvun 1 §:n mukaisesti Helsingin kaupungin palvelut on järjestettävä niin, että asukkaita pystytään palvelemaan heidän omalla kielellään, suomen tai ruotsin kielellä, kaikilla kaupungin tehtävälalueilla, ja että muutoinkin asukkaiden ja palvelujen käyttäjien kielelliset oikeudet turvataan. Helsingissä tehdään jatkuvaa työtä kielellisten oikeuksien toteuttamiseksi kaupungin kaikissa palveluissa. Yhdenvertaiset ja laadukkaat opiskeluhoiton palvelut, joita tarjoaa riittävä ja osaava henkilöstö, varmistavat oppijoiden kielellisten oikeuksien toteutumisen myös opiskeluhoitopalveluissa.

Lausunnot ja toimivalta

Asiasta on saatu sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan lausunto. Esitys on lausunnon mukainen. Asia on käsitelty kansalliskielilautakunnan kokouksessa 7.11.2024. Lautakunta kannattaa selvityksessä esitettyjä toimenpiteitä.

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava pöytäkirjan ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomuspöytäkirjan johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua pöytäkirjan hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Jan Ihatsu, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36276
jan.ihatsu(a)hel.fi

Liitteet

1 Grotenfelt Nora, toivomusponsi, Kvsto 13.12.2023 asia 9

Muutoksenhaku

25.11.2024

Asia/2

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginvaltuusto

Päätöshistoria

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta 22.10.2024 § 225

HEL 2023-015790 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon valtuutettu Nora Grotenfeltin toivomusponnosta koskien mahdollisuutta seurata säännöllisesti palvelujen yhdenvertaista toteutumista ruotsinkielisissä kouluissa ja ryhtyä tarvittaessa korjaaviin toimiin:

“Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta toteaa, että sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalla on keinoja, joiden avulla voidaan säännöllisesti seurata opiskeluhuollon palvelujen yhdenvertaista toteutumista suomen- ja ruotsinkielisissä kouluissa. Laadukkaiden palvelujen tuottamisen, lakisääteisten velvoitteiden ja valtakunnallisten suositusten toteuttamisen edellytyksenä on riittävä henkilöstö. Opiskeluhuollon terveydenhoitajien, lääkäreiden, kuraattoreiden ja psykologien palvelujen yhdenvertaista toteutumista seurataan mitoitussuosituksen avulla. Suun terveydenhuollon opiskeluhuollon palvelun yhdenvertaista toteutumista seurataan äidinkielen mukaan saatavien peittävyystietojen avulla. Seurantatiedon perusteella ryhdytään tarvittaessa korjaaviin toimenpiteisiin opiskeluhuollon palvelujen yhdenvertaisen toteutumisen edistämiseksi.

Opiskeluhuollon järjestäminen Helsingissä ja kansalliset mitoitussuositukset

Opiskeluhoolto on oppilas- ja opiskelijahuoltolain (1287/2013) 3 §:n mukaan ensisijaisesti yhteisöllistä ja ennaltaehkäisevää toimintaa, jolla edistetään ja ylläpidetään hyvää oppimista ja hyvää psyykkistä ja fyysistä terveyttä sekä sosiaalista hyvinvointia. Opiskeluhoiltoa toteutetaan yhteistyönä oppijoiden ja heidän huoltajiensa sekä tarvittaessa

muiden yhteistyötahojen kanssa. Yhteisöllinen opiskeluhoolto on kaikkien oppimisyhteisöissä työskentelevien yhteinen tehtävä ja sen toteutumisesta vastaa päiväkodin johtaja ja koulun tai oppilaitoksen rehtori/koulutuspäällikkö. Oppijoilla on myös oikeus yksilökohtaisiin opiskeluhoitopalveluihin, jotka koostuvat esiopetuksen neuvolapalveluista, terveydenhoitajien ja lääkäreiden toteuttamasta koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta sekä kuraattori- ja psykologipalveluista. Opiskeluhoollon ammattilaisten työtehtävät ja vastuut on määritelty laissa, valtakunnallisissa suosituksissa sekä Helsingin kaupungin alueellisessa opiskeluhoitosuunnitelmassa (Kaupunginvaltuusto 13.12.2023, 283 §). Kyseiset määritelmät ovat samat opetuskielestä riippumatta.

Opiskeluhoollon järjestäminen Helsingissä

Helsingin kaupungilla on oppilas- ja opiskelijahuoltolain 13 §:n mukainen opiskeluhoollon alueellinen suunnitelma, joka ohjaa opiskeluhoitopalveluiden järjestämistä Helsingin alueella valtuustokausittain. Suunnitelman mukaan opiskeluhoollon tavoitteena on tasalaatuinen ja yhdenvertainen palvelu, myös kielellisestä näkökulmasta, opetuksen ja koulutuksen järjestäjästä riippumatta. Suunnitelman mukaan oppilailla on oikeus saada opiskeluhoitopalveluja ja opiskeluhoitokertomus omalla äidinkielellään, joko suomeksi tai ruotsiksi.

Helsingin kaupungin sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala (jatkossa sotepe-toimiala) vastaa yksilöllisen opiskeluhoollon kokonaisuuden järjestämisestä. Opiskeluhoollon palvelut tuotetaan yhteistyössä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan (jatkossa kasko-toimiala) kanssa. Sotepe-toimiala tuottaa opiskeluhoollon terveydenhoitaja- ja lääkäripalvelut sekä suun terveydenhuollon palvelut. Kasko-toimiala tuottaa opiskeluhoollon kuraattori- ja psykologipalvelut. Opiskeluhoollon palvelut ovat saatavilla suomeksi ja ruotsiksi. Ruotsinkielistä opiskeluhoollon tarjotaan ruotsinkielisissä oppilaitoksissa (25:ssä esi- ja perusopetuksen toimipisteessä ja kolmessa lukiossa) ja suun terveydenhuollon ruotsia puhuvien ammattilaisten toimesta.

Opiskeluhoitopalveluja kohdennetaan opiskeluhoitosuunnitelman mukaisesti huomioiden erilaiset periaatteet ja tarpeet, kuten esimerkiksi eri alueiden sosioekonominen asema, erityistä tukea tarvitsevien oppijoiden määrä sekä vieraskielisten oppijoiden osuus.

Kansalliset mitoitussuosituks

Opiskeluhoollon palvelujen henkilöstömitoituksia ohjaa oppilas- ja opiskelijahuoltolain 9 a § sekä Terveiden ja hyvinvoinninlaitoksen (jatkossa THL) suositusten mukaiset mitoitukset. Mitoitussuosituks

suositusten mukainen henkilöstömitoitus, eli oppijoiden määrä suhteessa yhteen työntekijään, on koottu ammattiryhmittäin taulukkoon 1.

Ammatit	Esiopetus	Perusopetus	Toinen aste
<i>Terveystieteiden ammattiryhmät</i>	320(neuvolaikäiset)	460	570
<i>Lääkärit</i>	2270(neuvolaikäiset)	2100	1800
<i>Kuraattorit</i>	-	670	670
<i>Psykologit</i>	-	780	780

Suun terveydenhuollon osalta henkilöstömitoitusta opiskeluhollossa ei ole säädetty laissa tai alueellisessa opiskeluholosuunnitelmassa. Lasten ja nuorten ehkäisevästä suun terveydenhuollosta on kuitenkin säädetty valtioneuvoston asetuksessa (338/2011). Asetuksen mukaan kunnan on järjestettävä oppilaille suun terveystarkastus ensimmäisellä, viidennellä ja kahdeksannella vuosiluokalla sekä opiskelijalle vähintään kerran opiskeluaikana.

Opiskeluhollossa palvelujen yhdenvertaisen toteutumisen seurannan nykytila ja seurannan perusteella tehdyt havainnot

Opiskeluhollossa palvelujen yhdenvertaista toteutumista seurataan säännöllisesti opiskeluhollossa terveydenhoitajien, lääkäreiden, kuraattoreiden ja psykologien kansallisten mitoitussuositusten täyttymisellä oppilaitoskohtaisesti. Suun terveydenhuollossa yhdenvertaisuuden toteutumista seurataan tarkastelemalla asetuksen mukaisten suun terveystarkastusten peittävyystietoja äidinkielen mukaan.

Opiskeluhollossa mitoitussuositusten toteutuminen ja suun terveystarkastusten peittävyys Helsingissä

Kevätlukukaudella 2024 koulu- ja opiskeluterveydenhuollon terveydenhoitajien määrä on mitoitussuositusten mukainen. Kokonaisuutta tarkasteltaessa suomen- ja ruotsinkielisten oppilaitosten osalta mitoitusten täyttymisessä ei ole merkittävää eroa. Kesäkuussa 2024 suomenkielisissä oppilaitoksissa (perus- ja toinen aste yhteensä) oli 488 oppilasta / kokoaikainen terveydenhoitaja ja ruotsinkielisissä oppilaitoksissa (perus- ja toinen aste yhteensä) 483 oppilasta / kokoaikainen terveydenhoitaja.

Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon lääkäriyössä ja resurssitilanteessa pääsääntöinen ongelma Helsingissä on ollut pätevän työvoiman rekrytoinnin vaikeudet. Vakansseja on ollut mitoitettuna useita vuosia tehtäviin enemmän kuin mitä on saatu täytettyä. Säännöllisestä rekrytoinnis-

ta huolimatta hakijoita avoimiin tehtäviin, määräaikaisiin tai vakituisiin, ei saada läheskään riittävästi. Ongelma on perusterveydenhuollossa yleinen ja yhteinen muiden hyvinvointialueiden kanssa. Päteviä terveydenhuollon työntekijöitä ja erityisesti lääkäreitä on entistä vaikeampi saada. Loppuvuoden 2023 ja kevätlukukauden 2024 aikana Helsingissä on ollut valmiuksia toteuttaa kouluterveydenhuollon ja opiskeluterveydenhuollon laajat lääkärin terveystarkastukset opetuskielestä riippumatta, joko omana toimintana tai ostopalvelutoimintana. Jokaiselle opiskelijalle ja koululaiselle, joka on käynyt terveydenhoitajan määräaikaistarkastuksessa, on tarjottu lakisääteinen lääkärin määräaikaistarkastus. Omavalvonnasta on todettavissa, että yhteydenottoja asiakkailta palautteiden tai muistutusten muodossa siitä, että koulu- tai opiskeluterveydenhuollon laajaan terveystarkastukseen lääkärille ei ole pääsyt, ei ole vuoden 2024 aikana tullut koulu- ja opiskeluterveydenhuollon lääkäripalveluihin.

Opiskeluhoollon psykologeista on pulaa sekä suomen- että ruotsinkielisissä oppilaitoksissa. Psykologipalvelua on hankittu ostopalveluna ja lisäksi psykologisten tutkimusten tekemisessä on hyödynnetty psykologien konsultaatiotiimiä. Psykologipulan vuoksi kouluissa on lisätty viimeisen vuoden aikana kuraattoreiden määrää, ja kuraattoreiden määrä suhteessa oppilasmäärään onkin ylittänyt kansalliset suositukset niin suomen- kuin ruotsinkielisissä oppilaitoksissa.

Helsingiläiset lapset ja nuoret saavat kehoitteen varata ajan suun tarkastukseen neljä kertaa peruskoulun ja yhden kerran toisen asteen opintojen aikana. Kehotus ajan varaamiseen lähetetään lapsen äidinkielellä. Vuonna 2023 peittävyysluvut olivat ruotsinkielisten 0–17-vuotiaiden osalta 1–8 prosenttiyksikköä matalammat kuin suomenkielisten samanikäisten peittävyysluvut.

Opiskeluhoollon palvelujen yhdenvertaisen toteutumisen säännöllinen seuranta osana omavalvontaa

1.1.2024 astui voimaan valvontalaki (741/2023), joka edellyttää Helsinkiä ja hyvinvointialueita toteuttamaan omavalvontaa ja omavalvonnan avulla saatujen tietojen raportointia aiempaa systemaattisemmin. Valvontalaki edellyttää tarvittaessa korjaamaan omavalvonnan avulla tietoon saadut mahdolliset epäkohdat.

Opiskeluhoollon omavalvontasuunnitelmaa ja sen perusteella toteutettavaa omavalvontaa ja raportointia kehitetään sotepe-toimialalla vastaamaan valvontalakia. Omavalvonnallinen seuranta ja raportointi sisältää muun muassa seurannan henkilöstömitoituksesta. Opiskeluhoollon henkilöstömitoituksen täyttymistä ja suun terveydenhuollon peittävyystietoja opiskeluhoollon tarkastusten osalta voidaan seurata osana oma-

25.11.2024

Asia/2

valvontaa ja huomioida osana alueellisen opiskeluhoitosuunnitelman seurantaa.

Vaikutusten arviointi

Opiskeluhoitopalvelut ovat ensisijaisesti ennaltaehkäiseviä toimia, joilla tuetaan lasten ja nuorten mahdollisuutta toimivaan arkeen ja hyvään elämään. Henkilöstön saatavuus opiskeluhoollon palveluissa on ratkaiseva tekijä, jotta Helsingissä voidaan opiskeluhoitolain mukaisesti edistää ja ylläpitää oppijoiden hyvää oppimista sekä fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia.

Henkilöstön saatavuus opiskeluhoollon palveluihin on haasteellista molemmilla kansalliskielillä. Yksilöllistä opiskeluhoollon tarjoavien ammattilaisten saatavuutta lisääviä toimenpiteitä on edistetty ja kehitetään edelleen vastaamaan lasten ja nuorten tarpeita.

Hallintosäännön 25 luvun 1 §:n mukaisesti Helsingin kaupungin palvelut on järjestettävä niin, että asukkaita pystytään palvelemaan heidän omalla kielellään, suomen tai ruotsin kielellä, kaikilla kaupungin tehtäväalueilla, ja että muutoinkin asukkaiden ja palvelujen käyttäjien kielelliset oikeudet turvataan. Helsingissä tehdään jatkuvaa työtä kielellisten oikeuksien toteuttamiseksi kaupungin kaikissa palveluissa. Yhdenvertaiset ja laadukkaat opiskeluhoollon palvelut, joita tarjoaa riittävä ja osaava henkilöstö, varmistavat oppijoiden kielellisten oikeuksien toteutumisen myös opiskeluhoitopalveluissa."

Esittelijä

sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Sofie Klawér-Kallio, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 36375
sofie.klawer-kallio(a)hel.fi

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta 01.10.2024 § 208

HEL 2023-015790 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

01.10.2024 Pöydälle

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle jäsen Johanna Nuortevan ehdotuksesta.

25.11.2024

Asia/2

Esittelijä

sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Sofie Klawér-Kallio, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 36375
sofie.klawer-kallio(a)hel.fi

25.11.2024

Asia/3

3

V 11.12.2024, Eräiden vuoden 2024 talousarvioon sitovaksi merkittyjen määrärahojen ylittäminen ja toimintakatteen alittaminen

HEL 2024-014752 T 02 02 00

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto oikeuttaa kaupunginkanslian, kasvatus- ja koulutuslautakunnan, kaupunkiympäristölautakunnan sekä sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan ylittämään vuoden 2024 talousarvioon merkityt määrärahat sekä alittamaan toimintakatteet seuraavasti:

Talousarviokohta 1 50 05 Työmarkkinatuen kuntaosuus, kaupunginkanslian käytettäväksi

määräraha talousarviossa 78 000 000 euroa

määrärahan ylitys 8 000 000 euroa

Talousarviokohta 2 10 01 Kaupungin tuottamat palvelut

määräraha talousarviossa 1 321 206 000 euroa

määrärahan ylitys 20 200 000 euroa

Talousarviokohta 2 10 03 Korvaukset ja avustukset

määräraha talousarviossa 178 288 000 euroa

määrärahan ylitys 3 600 000 euroa

Talousarviokohta 3 10 08 Palvelut ja luvat

toimintakate talousarviossa 34 527 000 euroa

toimintakatteen alitus 3 000 000 euroa

Talousarviokohta 3 10 09 Yleisten alueiden kunnossapito

määräraha talousarviossa 102 382 000 euroa

määrärahan ylitys 1 600 000 euroa

Talousarvioluku 5 10 Sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelut

toimintakate talousarviossa -2 691 055 000 euroa

25.11.2024

Asia/3

toimintakatteen alitus 12 600 000 euroa

Esittelijän perustelut

Keskushallinto

1 50 05 Työmarkkinatuen kuntaosuus, kaupunginkanslian käytettäväksi

Talousarviokohdan vuoden 2024 määräraha oli 78 000 000 euroa, joka tulisi saada ylittää 8 000 000 euroa.

Ylitystarve aiheutuu työmarkkinatuen saajien määrän kasvusta. Pitkäaikaistyöttömien, eli yli 12 kuukautta työttömänä olleiden määrä on kasvanut loppuvuoden aikana. Kunnan rahoittaman työmarkkinatuen saajia on ollut vuoden 2024 tammi-syyskuussa keskimäärin 360 enemmän kuin vuotta aiemmin, eikä työttömyysturvan muutoksista aiheutunut maksettujen etuuksien euromäärien lasku riittä kattamaan kohonneesta asiakasmäärästä aiheutuvaa menopainetta.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

2 10 01 Kaupungin tuottamat palvelut

Talousarviokohdan vuoden 2024 määräraha oli 1 321 206 000 euroa, joka tulisi saada ylittää 20 200 000 euroa.

Ylitystarve aiheutuu erityisesti ammatillisen koulutuksen opiskelijavuosimäärän kasvusta sekä varhaiskasvatuksen henkilöstömenoista ja vuokratyövoiman käytöstä, jotka toteutuvat budjetoitua suurempina. Ammatillisen koulutuksen opiskelijavuosia kertyy lisäjärjestämisluvan mukaisesti yli 1 400 talousarviossa suunniteltua enemmän.

2 10 03 Korvaukset ja avustukset

Talousarviokohdan vuoden 2024 määräraha oli 178 288 000 euroa, joka tulisi saada ylittää 3 600 000 euroa.

Kotikuntakorvaukseen varattu määräraha ylittyy, koska valtiovarainministeriö on korjannut laskentavirheen takia vuodelle 2024 vahvistettua kotikuntakorvauksen perusosaa noin 420 euroa alkuperäistä euromäärää suuremmaksi.

Kaupunkiympäristön toimiala

3 10 08 Palvelut ja luvat

Talousarviokohdan vuoden 2024 toimintakate oli 34 527 000 euroa, joka tulisi saada alittaa 3 000 000 euroa.

Talousarviokohdan tulot alittuvat enemmän kuin talousarviokohdan menot. Yleisten alueiden tilapäisestä työmaakäytöstä perittävät maksutuotot ovat kasvaneet viime vuosina huomattavasti, mutta kuluvana vuonna ne ovat jäämässä pienemmiksi kuin vuonna 2023. Pysäköinti-tunnusten tulot kasvavat edellisvuodesta, mutta kasvu jää budjetoitua pienemmäksi. Talousarviokohdan menoja ei pystytä sopeuttamaan riittävästi tuloalituksen kattamiseksi.

3 10 09 Yleisten alueiden kunnossapito

Talousarviokohdan vuoden 2024 määräraha oli 102 382 000 euroa, joka tulisi saada ylittää 1 600 000 euroa.

Ylitystarve aiheutuu lumen vastaanottoiminnan kustannuksista. Staran perii lumen tuojilta vastaanottomaksuja ja laskuttaa lumen käsittelykustannusten ja vastaanottomaksujen erotuksen kaupunkiympäristön toimialalta. Kustannusten nousuun ovat vaikuttaneet mm. Hernesaaren lumenvastaanottoiminnan rajoitukset sekä ympäristöluvan tiukat ehdot. Vastaanottomaksuja on tarkoitus korottaa kustannuksia vastaavaksi.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala

5 10 Sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelut

Talousarvioluvun vuoden 2024 toimintakate oli -2 691 055 000 euroa, joka tulisi saada alittaa 12 600 000 euroa.

Alitustarve aiheutuu erityisesti HUS-yhtymätason alijäämän kattamistarpeesta, jonka johdosta Helsingin maksuosuus on toteutumassa 9,5 miljoonaa euroa budjetoitua suurempana. Myös vammaispalvelujen os-topalvelujen, lastensuojelun erityistason laitoshoidon ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tuottaman oppilashuollon menot sekä lapsiperheiden hyvinvointi- ja terveyspalveluiden henkilöstökustannukset ovat kasvussa. Toimialan sitova taloustavoite jää toteutumatta oletettua suuremman menokasvun vuoksi.

Määrärahojen ylittäminen ja toimintakatteiden alittaminen

Kunta-Helsingin käyttötalouden määrärahojen ylitykset ovat yhteensä 33 400 000 euroa ja toimintakatteiden alitus 3 000 000 euroa. Kaupunkiympäristön talousarvioluvun toimintamenot ja toimintakatteet toteutuvat kokonaisuutena kaupunginvaltuuston aiemmin asettamien määrärahojen mukaisina, koska toimialan muilta talousarviokohdilta kertyy talousarviokohdan 3 10 08 Palvelut ja luvat toimintakatteiden alitusta ja talousarviokohdan 3 10 09 Yleisten alueiden kunnossapito menomäärärahan ylitystä vastaava säästö.

25.11.2024

Asia/3

Sosiaali-, terveys- ja pelastuspalvelujen toimintakatteen heikkeneminen 12 600 000 eurolla ei edellytä valtion lisärahoitusta. Kaupunginvaltuuston hyväksymässä talousarviossa toimialan sitova erä on toimintakate, mutta sosiaali-, terveys- ja pelastustoimea ohjaavan lainsäädännön kannalta keskeisempi tunnusluku on tilikauden tulos, jonka alijäämä tulee kattaa aiempien tilikausien ylijäämillä tai taloussuunnitelmissa määräjän kuluessa. Kuluvan tilikauden tulos on jäämässä korkotuottojen ja suunniteltua pienempien poistojen johdosta vain 4,9 milj. euroa alijäämäiseksi ja tämä voidaan kattaa aiempien tilikausien (vuoden 2023) ylijäämillä.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Mauno Rönkkö, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36279
mauno.ronkko(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kasvatus- ja koulutuslautakunta 12.11.2024
- 2 Kaupunkiympäristölautakunta 12.11.2024
- 3 Kaupunkiympäristölautakunta 12.11.2024
- 4 Sosiaali- terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja 30.10.2024
- 5 Kaupunginkanslia 14.11.2024

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

4

V 11.12.2024, Kaupunginhallituksen jäsenen ja kaupunginhallituksen elinkeinojaoston jäsenen valinta

HEL 2024-014665 T 00 00 02

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto

- myöntää eron Minja Koskelalle kaupunginhallituksen jäsenen ja kaupunginhallituksen elinkeinojaoston jäsenen luottamustoimesta ja
- valitsee Titta Hiltusen kaupunginhallituksen ja kaupunginhallituksen elinkeinojaoston jäseneksi kaupunginvaltuuston toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto valitsi Minja Koskelan (Vas.) 14.6.2023 § 135 jäseneksi kaupunginhallitukseen ja § 136 jäseneksi kaupunginhallituksen elinkeinojaostoon kahden vuoden toimikaudeksi. Minja Koskela on 4.11.2024 pyytänyt eroa edellä mainituista luottamustoimista ajankäytöllisistä syistä johtuen.

Kuntalain 70 §:n 3 momentin mukaan luottamustoimesta voi erota pätevästä syystä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen valitaan toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi uusi luottamushenkilö. Valittavan henkilön tulee olla vaalikelpoinen lautakuntaan kuntalain 74 §:n mukaisesti.

Kuntalain 70 §:n mukaan luottamustoimeen voidaan valita vain henkilö, joka on suostunut ottamaan toimen vastaan. Luottamushenkilön on valtuuston pyynnöstä esitettävä selvitys seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen vaalikelpoisuutensa arvioinnissa.

Hallintosäännön 2 luvun mukaan kaupunginvaltuusto valitsee kahden vuoden toimikaudeksi kaupunginhallituksen jäsenet valtuutetuista ja varavaltuutetuista. Lisäksi kaupunginvaltuusto valitsee elinkeinojaoston jäsenet kahden vuoden toimikaudeksi kaupunginhallituksen jäsenistä ja varajäsenistä.

25.11.2024

Asia/4

Esittelijä

hallintojohtaja
Kirsi Remes

Lisätiedot

Sanna Lawrence, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 27640
sanna.lawrence(a)hel.fi

Liitteet

1 Eroilmoitus 4.11.2024

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote
Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Taloushallintopalveluliikelaitos
Tarkastusvirasto
Kaupunginhallitus

25.11.2024

Asia/5

5

V 11.12.2024, Selvitys vuoden 2023 arviointikertomuksen johdosta suoritetuista toimenpiteistä

HEL 2023-005698 T 00 03 00

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto merkitsee tiedoksi esityslistan liitteenä olevan selvityksen vuoden 2023 arviointikertomuksen johdosta suoritetuista toimenpiteistä.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus sekä asianomaiset lautakunnat antoivat toukokuussa lausunnot tarkastuslautakunnalle vuoden 2023 arviointikertomuksessa esitetyistä toimenpidesuosituksista ja -kehotuksista. Näissä lausunnoissa esitettiin, mihin toimenpiteisiin kaupunginkanslian ja toimialojen oli tarkoitus ryhtyä arviointikertomuksen johdosta.

Kaupunginvaltuusto päätti 19.6.2024 tarkastuslautakunnan ehdotuksen mukaisesti merkitä tiedoksi tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen vuodelta 2023 ja siitä saadut kaupunginhallituksen sekä asianomaisten lautakuntien lausunnot sekä kehotti kaupunginhallitusta antamaan joulukuun 2024 loppuun mennessä valtuustolle selvityksen siitä, mihin toimenpiteisiin toiminnasta vastaavat tahot ja tilivelvolliset ovat ryhtyneet arviointikertomuksen johdosta.

Toimenpiteet, joihin kaupunginkanslia ja toimialat ovat ryhtyneet arviointikertomuksen esitettyjen toimenpidesuositusten ja -kehotusten johdosta, on koottu liitteenä olevaan selvitykseen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Mauno Rönkkö, erityissuunnittelija, puhelin: 310 36279
mauno.ronkko(a)hel.fi

Liitteet

1 Selvitys vuoden 2023 arviointikertomuksen johdosta suoritetuista toimenpiteistä

Oheismateriaali

1 Arviointikertomus 2023

25.11.2024

Asia/5

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Kaupunkiympäristön toimiala
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Kaupunginkanslia
Tarkastusvirasto

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 19.06.2024 § 125

HEL 2023-005698 T 00 03 00

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti

1. merkitä tiedoksi tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen vuodelle 2023 ja siitä saadut kaupunginhallituksen sekä asianomaisten lautakuntien lausunnot,
2. kehottaa kaupunginhallitusta antamaan joulukuun 2024 loppuun mennessä valtuustolle selvityksen siitä, mihin toimenpiteisiin toiminnasta vastaavat henkilöt ja tilivelvolliset ovat ryhtyneet arviointikertomuksen johdosta,
3. merkitä tiedoksi tilintarkastuskertomuksen 2023,
4. hyväksyä tilintarkastuksessa esitetyn perusteella tilinpäätöksen ja
5. myöntää tilintarkastuskertomuksessa tilinpäätöksen hyväksyttävyydestä esitetyn perusteella vastuuvapauden tilikaudelta 2023 kaupungin hallintoa ja taloutta hoitaneille tilivelvollisille.

Käsittely

19.06.2024 Ehdotuksen mukaan

25.11.2024

Asia/5

Kaupunginvaltuusto hyväksyi puheenjohtajan ehdotuksesta käsittelyjärjestyksen, jonka mukaisesti esityslistan asiakohdat 6 ja 7 käsitellään yhdessä.

Esittelijä

Tarkastuslautakunta

Lisätiedot

Timo Cantell, arviointipäällikkö, puhelin: 09 310 73362

timo.cantell(a)hel.fi

Arto Ahlqvist, tarkastuspäällikkö, puhelin: 09 310 36580

arto.ahlqvist(a)hel.fi

Tarkastuslautakunta 04.06.2024 § 53

HEL 2023-005698 T 00 03 00

Päätös

Tarkastuslautakunta päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että tämä päättäisi:

- merkitä tiedoksi tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen vuodelle 2023 ja siitä saadut kaupunginhallituksen sekä asianomaisten lautakuntien lausunnot,
- kehottaa kaupunginhallitusta antamaan joulukuun 2024 loppuun mennessä valtuustolle selvityksen siitä, mihin toimenpiteisiin toiminnasta vastaavat henkilöt ja tilivelvolliset ovat ryhtyneet arviointikertomuksen johdosta,
- merkitä tiedoksi tilintarkastuskertomuksen 2023,
- hyväksyä tilintarkastuksessa esitetyn perusteella tilinpäätöksen ja
- myöntää tilintarkastuskertomuksessa tilinpäätöksen hyväksyttävyydestä esitetyn perusteella vastuuvapauden tilikaudelta 2023 kaupungin hallintoa ja taloutta hoitaneille tilivelvollisille.

16.04.2024 Ehdotuksen mukaan

09.04.2024 Ehdotuksen mukaan

12.09.2023 Ehdotuksen mukaan

09.05.2023 Ehdotuksen mukaan

28.05.2024 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

21.05.2024 Pöydälle

27.05.2024 Ehdotuksen mukaan

25.11.2024

Asia/5

20.05.2024 Pöydälle

21.05.2024 Ehdotuksen mukaan

14.05.2024 Pöydälle

14.05.2024 Ehdotuksen mukaan

14.05.2024 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

tarkastusjohtaja
Timo Terävä

Lisätiedot

Timo Cantell, arviointipäällikkö, puhelin: 09 310 73362
timo.cantell(a)hel.fi

Arto Ahlqvist, tarkastuspäällikkö, puhelin: +358931036580
arto.ahlqvist(a)hel.fi

25.11.2024

Asia/6

6

V 11.12.2024, Hallintosäännön muuttaminen, liikenne- ja tilahankkeiden käsittely sekä voimaantulevan rakentamislain edellyttämät muutokset

HEL 2024-013969 T 00 01 00

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Helsingin kaupungin hallintosäännön liitteen 1 mukaisesti voimaan 1.1.2025 lukien.

Lisäksi kaupunginvaltuusto hyväksyy, että 31.12.2024 voimassa olevan hallintosäännön määräyksiä sovelletaan rakentamislain (751/2023) ja maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta annetun lain (752/2023) voimaan tullessa 1.1.2025 vireillä olevien maankäyttö- ja rakennuslain mukaisten asioiden käsittelyyn, ellei voimassa olevassa hallintosäännössä ole niiden käsittelyä koskevia määräyksiä.

Esittelijän perustelut

Hallintosääntöön esitettävät muutokset

Hallintosääntöön esitetään muutoksia kaupunginvaltuuston liikennehankkeiden yleis- ja hankesuunnitelmien hyväksymistä koskevaan toimivaltaan, tilahankkeiden hankesuunnitelmien hyväksymistä koskevaan toimivaltaan sekä toimialalautakuntien tarveselvitysten hyväksymistä koskevaan toimivaltaan. Lisäksi hallintosääntöön esitetään useita muutoksia, jotka johtuvat 1.1.2025 voimaan tulevan rakentamislain (751/2023) muutoksista sekä maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta annetun laista (752/2023), jonka mukaan maankäyttö- ja rakennuslain nimi muuttuu 1.1.2025 alkaen alueidenkäyttölaiksi.

Esitys Helsingin kaupungin hallintosäännöksi 1.1.2025 alkaen on liitteenä 1. Liitteestä 2 ilmenevät hallintosääntöön esitettävät muutokset kokonaisuudessaan.

Liikennehankkeiden yleis- ja hankesuunnitelmien hyväksymistä koskevaan toimivaltaan ja tilahankkeiden hankesuunnitelmien hyväksymistä koskevaan toimivaltaan liittyvät ehdotetut muutokset ilmenevät rinnakkaistekstien liitteestä 3.

Sääntötyöryhmä on käsitellyt hallintosääntöön esittävät muutokset kokouksissaan 19.8.2024 ja 14.10.2024.

Siirtyminen kaksivaiheiseen päätöksentekomenettelyyn liikennehankkeissa

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohdat (kaupunginvaltuuston toimivalta)

Liikennehankkeiden käsittelyohjeiden hyväksymisen myötä otetaan käyttöön kaksivaiheinen päätöksentekomenettely taloudellisesti tai periaatteellisesti merkittävässä liikennehankkeissa.

Tarkoituksena on, että jatkossa kaupunginvaltuusto hyväksyy em. hankkeiden yleissuunnitelmat riippumatta niiden kustannusarviosta. Tällöin valtuusto päättää ensin hankkeen tarpeellisuudesta, jatkosuunnitteluun valittavasta suunnitteluratkaisusta, ja sen toteutusedellytyksistä ja keskeisistä vaikutuksista, sekä riippuen hankkeen luonteesta siitä, missä vaiheessa päätoteuttaja ja muut olennaiset osapuolet integroidaan hankkeeseen. Taloudellisesti tai periaatteellisesti merkittävän liikennehankkeen yleissuunnitelman hyväksymisen yhteydessä ei tehdä päätöstä hankkeen toteuttamisesta (hanke- tai investointipäätös), vaan em. hankkeissa yleissuunnitelman jälkeen laaditaan aina hankesuunnitelma.

Toisessa päätösvaiheessa taloudellisesti tai periaatteellisesti merkittävän liikennehankkeen hankesuunnitelma hyväksytään voimassa olevien toimivaltarajojen perusteella joko kaupunginvaltuustossa, kaupunginhallituksessa, kaupunkiympäristölautakunnassa tai liikenneliikelaitoksen (HKL) johtokunnassa. Hankesuunnitelman hyväksymisen yhteydessä tehdään päätös hankkeen toteuttamisesta (hanke- tai investointipäätös), hankkeen toiminnallisesta ja teknisestä sisällöstä (hankkeen laajuus), hankkeeseen sitoutuvasta rahasta (hankkeen enimmäishinta), toteutuksen aikataulusta ja millä ehdoilla toteutus voidaan käynnistää, sekä tarvittaessa hankkeen toteutusmuodosta.

Kaksivaiheinen päätöksentekomenettely ei koske kaupungin tavanomaisia hankkeita. Jatkossa tavoitteena on, että tavanomaisista liikennehankkeista sekä viheralueita, muita yleisiä alueita tai esimerkiksi liikunta-alueita ja -paikkoja koskevista hankkeista laaditaan tarvittaessa hankesuunnitelma-niminen suunnitelma, joka hyväksytään hankkeen kustannusarvion perusteella toimivaltaisessa toimitilimessä.

Liikennehankkeiden käsittelyohjeiden hyväksyminen ja siirtyminen kaksivaiheiseen päätöksentekomenettelyyn edellyttää hallintosäännön muuttamista kaupunginvaltuuston yleis- ja hankesuunnitelmien hyväksymistä koskevan toimivallan osalta.

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 1 momentin 2 kohta tulisi siten muuttaa muotoon: ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, kaupunginvaltuusto päättää ”poikkeuksellisten tilahankkeiden tarveselvityksistä

sekä taloudellisesti tai periaatteellisesti merkittävien liikennehankkeiden yleissuunnitelmista riippumatta niiden kustannusarviosta”.

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 1 momentin 3 kohta tulisi siten muuttaa muotoon: ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, kaupunginvaltuusto päättää ”kaupungin hankkeita koskevista hankesuunnitelmista, kun kustannusarvio ylittää 10 miljoonaa euroa.”

Tarkoituksena on, että kaupunkiympäristön toimiala ja kaupunginkanslia, yhteistyössä tarvittavien sidosryhmien (kuten HKL, Kaupunkiliikenne Oy ja HSL) kanssa, arvioivat hankkeen muodostumisvaiheessa, onko kyseessä tavanomainen vai taloudellisesti tai periaatteellisesti merkittävä hanke. Arvion perusteella liikennehankkeiden ohjausryhmä (Liikenne-HOR) vahvistaa, mitä hankkeita esitetään taloudellisesti tai periaatteellisesti merkittäviksi hankkeiksi, joissa sovelletaan kaksivaiheista päätöksentekomenettelyä.

Taloudellisesti tai periaatteellisesti merkittävällä hankkeella tarkoitetaan kaupunkikonsernin liikennehanketta, joka on taloudellisen arvonsa, pitkän keston, liikenteellisten vaikutustensa, kaupunkikuvallisen merkityksensä tai jonkin muun syyn takia kaupungin kannalta poikkeuksellinen ja strategisesti merkittävä. Taloudellisesti tai periaatteellisesti merkittävästä hankkeesta voi olla kysymys esimerkiksi seuraavissa tilanteissa:

- hankesuunnitelman hyväksymistä edeltävät suunnitteluvaiheen kustannukset on arvioitu erittäin korkeiksi
- hankkeen kustannuslaskentaan liittyy suuria epävarmuuksia sen laajuuden tai poikkeuksellisuuden vuoksi
- hankkeeseen liittyy merkittävää alueellista maankäytön kehittämistä, tai silloin kun
- hankkeella on merkittäviä vaikutuksia joukkoliikenteen järjestämisen kustannuksiin tai muita merkittäviä käyttötalousvaikutuksia.

Muutokset tilahankkeiden kaksivaiheisessa päätöksentekomenettelyssä

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohdat (kaupunginvaltuuston toimivalta)

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 17.1.2024 § 7 hallintosääntöön tilahankkeiden käsittelyohjeen mukaiset muutokset koskien poikkeuksellisissa tilahankkeiden sovellettavaa kaksivaiheista päätöksentekomenettelyä. Voimassa olevan hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan kaupunginvaltuusto päättää poikkeuksellisten hankkeiden alustavista ja tarkennetuista hankesuunnitelmista riippumatta niiden kustannusarviosta. Hyväksymisen jälkeen on havaittu tarve muuttaa

kaksivaiheiseen päätöksentekomenettelyyn kuuluvien poikkeuksellisten tilahankkeiden hankesuunnitelmien hyväksymisen toimivaltaa.

Tarkoituksena on, että jatkossa kaksivaiheisen päätöksentekomenettelyn toisessa vaiheessa tehtävä päätös poikkeuksellisten tilahankkeiden enimmäishinnasta (ns. hankepääätös) tehtäisiin voimassa olevien toimivaltarajojen perusteella joko kaupunginvaltuustossa, kaupunginhallituksessa tai kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostossa. Hankepääätöksessä on kyse hankkeen toteuttamisesta eli hankkeen toiminnallisesta ja teknisestä sisällöstä (hankkeen laajuus), sitoutuvasta rahasta (hankkeen enimmäishinta), toteutuksen aikataulusta ja siitä, millä ehdoilla toteutus voidaan käynnistää sekä tarvittaessa hankkeen toteutusmuodosta.

Muutos sujuvoittaa poikkeuksellisten tilahankkeiden päätöksentekomenettelyä, kun toimivalta hankesuunnitelmien hyväksymisessä on hankkeen kustannusarvion perusteella tarkoituksenmukaisella päätöstasolla. Muutos on myös yhdenmukainen edellä esitetyn liikennehankkeiden kaksivaiheisen päätöksentekomenettelyn kanssa.

Lisäksi hallintosäännön em. kohtaan esitetään tehtäväksi tilahankkeita koskeva terminologinen muutos, jonka mukaan poikkeuksellisten tilahankkeiden kaksivaiheisen päätöksentekomenettelyn ensimmäisessä päätösvaiheessa kaupunginvaltuusto päättäisi hankkeiden tarveselvityksestä ja toisessa päätösvaiheessa toimivaltainen toimielin päättäisi ko. hankkeiden hankesuunnitelmasta. Voimassa olevan hallintosäännön mukaan kaupunginvaltuusto päättää ensin poikkeuksellisten tilahankkeiden alustavasta hankesuunnitelmasta ja toisessa päätösvaiheessa tarkennetusta hankesuunnitelmasta.

Edellä mainituin perustein hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 1 momentin 2 kohta tulisi muuttaa muotoon: "poikkeuksellisten tilahankkeiden tarveselvityksistä sekä taloudellisesti tai periaatteellisesti merkittävien liikennehankkeiden yleissuunnitelmista riippumatta niiden kustannusarviosta".

Edellä mainituin perustein hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 1 momentin 3 kohta tulisi muuttaa muotoon: "kaupungin hankkeita koskevista hankesuunnitelmista, kun kustannusarvio ylittää 10 miljoonaa euroa".

Hallintosäännön 10 luvun 1 §:n 3 momentin 4 kohta, 11 luvun 1 §:n 2 momentin 1 kohta, 12 luvun 1 §:n 2 momentin 4 kohta, 13 luvun 1 §:n 3 momentin 2 kohta ja 15 luvun 2 §:n 3 momentin 2 kohta (toimialalautakuntien ja liikelaitoksen johtokunnan yleinen toimivalta sekä tarkastuslautakunnan, kansliapäällikön ja kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkielisen jaoston ja ruotsinkielisen jaoston toimivalta)

Edellä kaupunginvaltuuston tilahankkeiden hankesuunnitelmien hyväksymistä koskevaan toimivaltaan esitettyjen muutosten myötä toimialalautakunnat, liikelaitoksen johtokunta, tarkastuslautakunta, kansliapäällikkö ja kasvatus- ja koulutuslautakunnan ruotsinkielinen jaosto päättäsivät tilahanketta koskevasta tarveselvityksestä lukuun ottamatta poikkeuksellisten tilahankkeiden tarveselvityksiä. Näin ollen ko. toimielinten ja viranhaltijan toimivaltaan esitetään seuraavia muutoksia.

Hallintosäännön 10 luvun 1 §:n 3 momentin 4 kohta koskien toimialalautakunnan yleistä toimivaltaa tulisi muuttaa muotoon: "tilahanketta koskevan tarveselvityksen hyväksymisestä, lukuun ottamatta poikkeuksellisten tilahankkeiden tarveselvityksiä".

Hallintosäännön 11 luvun 1 §:n 2 momentin 1 kohta koskien liikelaitoksen johtokunnan yleistä toimivaltaa tulisi muuttaa muotoon: "tilahanketta koskevan tarveselvityksen hyväksymisestä, lukuun ottamatta poikkeuksellisten tilahankkeiden tarveselvityksiä, sekä kaupunginhallituksen vahvistamissa rajoissa tarveselvitykseen perustuvan hanke- tai muun suunnitelman hyväksymisestä"

Hallintosäännön 12 luvun 1 §:n 2 momentin 4 kohta koskien kansliapäällikön toimivaltaa tulisi muuttaa muotoon: "tilahanketta koskevan tarveselvityksen hyväksymisestä, lukuun ottamatta poikkeuksellisten tilahankkeiden tarveselvityksiä".

Hallintosäännön 13 luvun 1 §:n 3 momentin 2 kohta koskien tarkastuslautakunnan toimivaltaa tulisi muuttaa muotoon: "tilahanketta koskevan tarveselvityksen hyväksymisestä, lukuun ottamatta poikkeuksellisten tilahankkeiden tarveselvityksiä".

Hallintosäännön 15 luvun 2 §:n 3 momentin 2 kohta koskien kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkielisen jaoston ja ruotsinkielisen jaoston toimivaltaa tulisi muuttaa muotoon: "sellaisten ruotsinkielisten päiväkotien, koulujen ja oppilaitosten tilahankkeita koskevien tarveselvitysten hyväksymisestä, joista päättää kasvatus- ja koulutuslautakunta tai kaupunginvaltuusto".

Voimaantulevan rakentamislain muutokset

Rakentamislaki ja alueidenkäyttölaki

Rakentamislaki (751/2023) tulee voimaan 1.1.2025 ja se korvaa maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) rakentamista koskevat säännökset. Maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta annetun lain (752/2023) mukaan maankäyttö- ja rakennuslain nimi muuttuu 1.1.2025 alkaen alueidenkäyttöläksi.

Voimassa olevan hallintosäännön määräyksiä tarkistetaan edellä mainittujen lainsäädännön muutosten johdosta.

Rakentamislain 194 §:n mukaan rakentamislain voimaan tullessa vireillä oleva asia käsitellään loppuun soveltaen rakentamislain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Myös maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta annetun lain 204 §:n mukaan lain voimaan tullessa vireillä oleva asia käsitellään loppuun soveltaen lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Mainittujen lakien voimaan tullessa vireillä olevien asioiden käsitteleminen kunnassa voi kestää ajallisesti pitkään mm. mahdollisen päätöstä koskevan muutoksenhakumenettelyn ja rakentamisen viranomaisvalvonnan keston johdosta. Rakentamisen viranomaisvalvonta voi kestää rakennustyön loppuun saattamista koskevan, rakennusluvan lainvoimaisuudesta laskettavan, 5 vuoden määräajan ajan. Tähän määräaikaan voi luvanhakija hakea edelleen jatkoaikaa. Hallintosäännössä on siten perusteltua olla hallintosäännön määräysten selkeän soveltamisen vuoksi erilliset toimivaltamääräykset sekä maankäyttö- ja rakennuslain että rakentamislain ja alueidenkäyttölain mukaisten asioiden päättämisestä.

Lisäksi selvytyden vuoksi ehdotetaan hallintosäännön muuttamista koskevaan kaupunginvaltuuston päätökseen erillistä määräystä siitä, että 31.12.2024 voimassa olevan hallintosäännön määräyksiä sovelletaan rakentamislain ja maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta annetun lain voimaan tullessa 1.1.2025 vireillä olevien maankäyttö- ja rakennuslain mukaisten asioiden käsittelyyn, ellei voimassa olevassa hallintosäännössä ole niiden käsittelyä koskevia määräyksiä.

Hallitus on päättänyt muuttaa rakentamislakia ennen sen voimaantuloa ja muutosta koskeva hallituksen esitys eduskunnalle laiksi rakentamislain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 101/2024) on annettu eduskunnalle 19.9.2024. Eduskunnan on tarkoitus hyväksyä muutokset joulukuussa 2024. Hallituksen esitys sisältää hallintosäännön toimivaltamääräyksiin liittyen muutoksia koskien mm. uutta puhtaana siirtymän teollisuutta koskevaa sijoittamislupaa ja kunnan asema-kaavalla suojellun huonokuntoisen rakennuksen purkamista. Muutokset tulevat pääosin voimaan 1.1.2025. Nyt käsiteltävänä oleva esitys hallintosäännön muuttamiseksi ei sisällä eduskunnassa käsiteltäviin lainmuutoksiin perustuvia muutoksia, vaan niiden vaatimat tarvittavat hallintosäännön muutosehdotukset valmistellaan päätöksentekoon lainmuutosten hyväksymisen jälkeen.

Hallintosäännön muut muutostarpeet

Voimassa olevaa Helsingin kaupungin hallintosääntöä on perusteltua muuttaa myös hallinnollisen menettelyn sujuvoittamiseksi ja päätöksen-

teon tarkoituksenmukaiseksi järjestämiseksi. Hallintosäännön toimivaltamääräyksiä ehdotetaan muutettavaksi mm. asemakaavan toteamista vanhentuneeksi, vesihuoltolain mukaisia kunnan tehtäviä ja asukasvalintojen vahvistamista koskevien määräysten osalta.

Hallintosäännön muuttaminen

Hallintosäännön 5 luvun 7 §:n 3 momentti (kaupunkiympäristön toimialan johtavat viranhaltijat)

Voimassa olevan hallintosäännön 5 luvun 7 §:n 3 momentin mukaan rakennusvalvontapäällikkö toimii ympäristö- ja lupajaoston esittelijänä rakennusvalvonta- ja rakennuslupa-asioissa.

Rakentamislain 42 §:n mukaan rakennusluvan nimi muutetaan rakentamisluvaksi. Sanamuoto muuttuu vain suomenkielisessä hallintosäännössä. Rakentamislain 194 §:n mukaan rakentamislain voimaan tullessa vireillä oleva asia käsitellään loppuun soveltaen lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Tämän johdosta hallintosäännössä säilytetään voimassa olevat rakennuslupaa koskevat määräykset. Hallintosäännön 5 luvun 7 §:n 3 momentti on perusteltua muuttaa muotoon: rakennusvalvontapäällikkö toimii ympäristö- ja lupajaoston esittelijänä rakennusvalvonta-, rakennuslupa- ja rakentamislupa-asioissa.

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 1 momentin 4 kohta (kaupunginvaltuuston toimivalta)

Maankäyttö- ja rakentamislain 15 luvussa säädetään kehittämisalueista. Voimassa olevan hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 1 momentin 4 kohdan mukaan kaupunginvaltuusto päättää maankäyttö- ja rakennuslaisissa tarkoitettua kehittämisalueesta. Maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta annetun lain mukaan maankäyttö- ja rakennuslain nimi muuttuu 1.1.2025 alkaen alueidenkäyttölainsäädännön mukaiseksi.

Hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 1 momentin 10 kohta (kaupunginvaltuuston toimivalta)

Maankäyttö- ja rakennuslain ja alueidenkäyttölain 60-61 §:ssä säädetään asemakaavan ajanmukaisuuden arvioinnista. Kunnan tulee seurata asemakaavojen ajanmukaisuutta ja tarvittaessa ryhtyä toimenpiteisiin vanhentuneiden asemakaavojen uudistamiseksi. Maankäyttöjohtajan toimivallassa on voimassa olevan hallintosäännön 16 luvun 5 §:n 1 momentin 18 kohdan mukaan päättää asemakaavan toteamisesta ajanmukaiseksi. Valtuuston päätösvallassa on voimassa olevan hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 1 momentin 10 kohdan mukaan asemakaavan toteaminen vanhentuneeksi. Sujuvan hallinnollisen menettelyn ja päätöksenteon kannalta on tarkoituksenmukaista, että sama kunnan viranomaisen päättää sekä asemakaavan toteamisesta ajanmukaiseksi että

sen toteamisesta vanhentuneeksi. Asemakaavan toteamista vanhentuneeksi koskeva kaupunginvaltuuston toimivalta ehdotetaan siten siirrettäväksi maankäyttöjohtajalle, jolloin päätöksenteko on organisatorisesti tarkoituksenmukaisella tasolla. Maakäyttöjohtajan toimivallasta määrätäisiin hallintosäännön 16 luvun 5 §:n 1 momentin 18 kohdassa. Kaupunkiympäristölautakunnalla on kuntalain 92 §:n mukainen otto-oikeus maankäyttöjohtajan asemakaavan toteamista ajantasaiseksi tai vanhentuneeksi koskevaan päätökseen.

Hallintosäännön 16 luvun 1 §:n 1 momentin kohdat 4-6 ja 2 momentin 12, 19 ja 21 kohdat (kaupunkiympäristölautakunnan erityinen toimivalta)

Voimassa olevan hallintosäännön 16 luvun 1 §:n 1 momentin kohdat 4-6 sisältävät kaupunkiympäristölautakunnan toimivaltamääräykset koskien maankäyttö- ja rakennuslain 38, 53 ja 58 §:n mukaisista rakennuskielloista päättämistä. Hallintosäännön 16 luvun 1 §:n 2 momentin 12, 19 ja 21 kohdat sisältävät lautakunnan toimivaltamääräykset koskien maankäyttö- ja rakennuslain 55 §:n mukaisen kadun, torin, puiston ja muun yleisen alueen nimen muuttamista sekä kaupunginosan ja kortteleiden numeroiden muuttamista, lain 13 a luvun mukaisista kunnalle kuuluvista hulevesiä koskevista asioista päättämistä sekä maankäyttö- ja rakennuslain mukaisen kunnan perustellun kannanoton ilmoittamista kaava- ja rakennusjärjestysehdotuksesta muistutuksen tehneille.

Maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta annetun lain mukaan maankäyttö- ja rakennuslain nimi muuttuu 1.1.2025 alkaen alueidenkäyttölainiksi. Tämän johdosta hallintosäännön sisältämät alueidenkäyttölain säännöksiin viittaavat maankäyttö- ja rakennuslain nimet muutetaan alueidenkäyttölainiksi.

Maankäyttö- ja rakennuslain 128 §:n 1 momentin 4 kohdan säännös maiseman muuttamista koskevan toimenpiderajoituksen määrittämisestä yleiskaavan laatimista ja muuttamista varten kumotaan ja säännös siirretään rakentamislain 53 §:ään. Tämän johdosta hallintosäännön toimenpiderajoituksen määrittämisestä koskeva voimassa oleva määräys muutetaan viittamaan rakentamislakiin. Lisäksi maankäyttö- ja rakennuslain 58 §:n 5 momentin säännös uuden rakennuksen rakentamista koskevan rakennuskiellon määrittämisestä asemaakaavassa on muutettu alueidenkäyttölain 58 §:n 5 momentissa sanamuodoltaan koskemaan uuden rakennuskohteen rakentamista.

Kunnan perustellun kannanoton ilmoittamisesta rakennusjärjestysehdotuksesta muistutuksen tehneille säädetään jatkossa rakentamislain 19 §:n 2 momentissa. Kaavaehdotuksesta tehtyä muistutusta koskevasta kunnan perustellusta kannanotosta säädetään alueidenkäyttölainissa.

Hallintosäännössä ei ole kunnan perustellun kannanoton ilmoittamisen osalta tarpeen viitata lakien nimiin.

Maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta annetun lain 204 §:n mukaan lain voimaan tullessa vireillä oleva asia käsitellään loppuun soveltaen lain voimaan tullessa voimassa olleita maankäyttö- ja rakennuslain säännöksiä. Rakentamislain 194 §:n mukaan rakentamislain voimaan tullessa vireillä oleva asia käsitellään loppuun soveltaen rakentamislain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Hallintosäännössä tulee siten olla toimivaltamääräykset sekä maankäyttö- ja rakennuslain että alueidenkäyttölain ja rakentamislain säännöksiin perustuvasta asioiden päättämisestä. Kaupunkiympäristölautakunnan erityistä toimivaltaa koskevat hallintosäännön 16 luvun 1 §:n 1 momentin 4-6 kohdat ja 2 momentin 12, 19 ja 21 kohdat on perusteltua siten muuttaa 4a-6a kohdiksi ja 12a, 19a ja 21a kohdiksi, joita sovelletaan lain muutoksen voimaan tullessa vireillä olevan asian käsittelyyn. Lisäksi hallintosäännön 16 luvun 1 §:n 1 momenttiin lisätään kohdat 4b-6b ja 2 momenttiin lisätään kohdat 12b, 19b ja 21b, joita sovelletaan alueidenkäyttölain tai rakentamislain mukaiseen asian käsittelyyn.

Hallintosäännön 16 luvun 1 §:n 1 momentin 7 kohta (kaupunkiympäristölautakunnan erityinen toimivalta)

Voimassa olevan hallintosäännön 16 luvun 1 §:n 1 momentin 7 kohdan mukaan ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, kaupunkiympäristölautakunta päättää, maankäyttö- ja rakennuslain 13 a luvussa tarkoitettulle kunnan toimielimelle kuuluvista hulevesiä koskevista asioista lukuun ottamatta ympäristö- ja lupajaostolle määrättyjä tehtäviä. Hallintosäännön 16 luvun 1 §:n 2 momentin 19 kohdan mukaan ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, lautakunta päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää maankäyttö- ja rakennuslain 13 a luvun mukaisista kunnalle kuuluvista hulevesiä koskevista asioista lukuun ottamatta ympäristö- ja lupajaostolle määrättyjä tehtäviä. Samasta toimivallasta on siten määrätty virheellisesti kahdessa hallintosäännön kohdassa. Tämän johdosta on perusteltua kumota hallintosäännön 16 luvun 1 §:n 1 momentin 7 kohta ylimääräisenä ja pitää voimassa hallintosäännön 16 luvun 1 §:n 2 momentin 19 kohta, jonka nojalla toimivaltaa voidaan siirtää tarvittaessa edelleen viranhaltijalle.

Hallintosäännön 16 luvun 1 §:n 2 momentin 13 kohta (kaupunkiympäristölautakunnan erityinen toimivalta)

Voimassa olevan hallintosäännön 16 luvun 1 §:n 2 momentin 13 kohdan mukaan ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, lautakunta päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija

päättää, rakennusluvan myöntämisen edellytyksistä maankäyttö- ja rakennuslain mukaisella suunnittelutarvealueella, jos kysymys on rakennuksen koko ja käyttötarkoitus huomioon ottaen periaatteellisesti merkittävästä rakentamisesta.

Alueidenkäyttölaissa ja rakennuslaissa ei enää säädetä rakennuspaikkakohtaisesta suunnittelutarveratkaisusta. Rakentamislain 43 §:n mukaan rakentamisluvassa ratkaistaan, täytyvätkö lain 46 §:ssä säädetty sijoittamisen edellytykset suunnittelutarvealueella. Rakentamislupa koostuu alueidenkäyttöisten edellytysten (sijoittamisen edellytykset) tarkastelusta ja olennaisten teknisten vaatimusten (toteuttamisen edellytykset) tarkastelusta. Lisäksi luvan hakijan niin pyytäessä kunta voi ratkaista sijoittamisen edellytyksen olemassaolon erillisellä päätöksellä (sijoittamislupa). Tämän johdosta hallintosäännön 16 luvun 1 §:n 2 momentin 13 kohta koskien lautakunnan toimivaltaa päättää rakennusluvan myöntämisen edellytyksistä maankäyttö- ja rakennuslain mukaisella suunnittelutarvealueella kumotaan.

Hallintosäännön 16 luvun 1 §:n 2 momentin kohdat 14, 15 ja 16 (kaupunkiympäristölautakunnan erityinen toimivalta)

Voimassa olevan hallintosäännön 16 luvun 1 §:n 2 momentin kohdat 14-16 sisältävät toimivaltamääräykset koskien kunnan toimivallassa olevista maankäyttö- ja rakennuslain 171 ja 172 §:n mukaisista poikkeamisista päättämistä. Hallintosäännön 16 luvun 1 §:n 2 momentin mukaan ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, lautakunta päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää, maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesta alueellisesta poikkeamisesta (kohta 14) sekä maankäyttö- ja rakennuslain 171 §:ssä tarkoitusta poikkeamisesta (kohta 15), kun kysymys on, a hankkeen koko ja käyttötarkoitus huomioon ottaen periaatteellisesti merkittävästä poikkeamisesta maankäyttö- ja rakennuslaissa säädetystä tai sen nojalla annetuista rakentamista tai muuta toimenpidettä koskevista säännöistä, määräyksistä, kielloista ja muista rajoituksista, tai b rakennuksen käyttötarkoitus ja koko huomioon ottaen merkittävästä poikkeamisesta maankäyttö- ja rakennuslain 72 §:n mukaisesta suunnittelutarpeesta ranta-alueella. Lautakunta päättää lisäksi maankäyttö- ja rakennuslain mukaisista poikkeamisista, kun hakemus käsittää useita poikkeamia, joista osasta päättäminen kuuluu lautakunnalle ja osasta päättäminen muulle toimielimelle tai viranhaltijalle (kohta 16).

Maankäyttö- ja rakennuslain poikkeamisen toimivaltaa ja poikkeamisen edellytyksiä koskeva 171 § ja alueellista poikkeamista koskeva 172 § kumotaan ja ne siirtyvät vähäisin muutoksin rakentamislain 57 §:n poikkeamislupaa ja 58 §:n alueellista poikkeamista koskeviksi sään-

nöksiksi. Hallintosäännön määräykset muutetaan siten vastaamaan rakentamislain säännöksiä.

Maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta annetun lain mukaan maankäyttö- ja rakennuslain nimi muuttuu 1.1.2025 alkaen alueidenkäyttölain nimeksi. Tämän johdosta hallintosäännön sisältämät alueidenkäyttölain säännöksiin viittaavat maankäyttö- ja rakennuslain nimet muutetaan alueidenkäyttölain nimeksi. Lisäksi hallintosäännössä otetaan huomioon alueidenkäyttölain 72 §:n suunnittelutarvetta ranta-alueella koskevan säännöksen sanamuodon vähäinen muutos.

Rakentamislain 194 §:n mukaan rakentamislain voimaan tullessa vireillä oleva asia käsitellään loppuun soveltaen rakentamislain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Hallintosäännössä tulee siten olla toimivaltamääräykset sekä maankäyttö- ja rakennuslain että rakentamislain säännöksiin perustuvasta asioiden päättämisestä. Kaupunkiympäristölautakunnan erityistä toimivaltaa koskevat hallintosäännön 16 luvun 1 §:n 2 momentin 14, 15 ja 16 kohdat on perusteltua siten muuttaa 14a, 15a ja 16a kohdiksi, joita sovelletaan lain muutoksen voimaan tullessa vireillä olevan asian käsittelyyn. Lisäksi hallintosäännön 16 luvun 1 §:n 2 momenttiin lisätään kohdat 14b, 15b ja 16b, joita sovelletaan rakentamislain mukaiseen asian käsittelyyn.

Hallintosäännön 16 luvun 1 §:n 2 momenttiin lisättävässä kohdassa 14b määrätään alueellisen poikkeamisesta päättämisen lisäksi rakentamislain 47 §:n mukaisesta alueellisesta päätöksestä sijoittamisen edellytyksistä suunnittelutarvealueella. Kunta voi halutessaan ratkaista sijoittamisen edellytykset suunnittelutarvealueella samalla kertaa useamman rakennuspaikan osalta silloin, kun kysymyksessä on kylä-alue tai vastaavasti rakentamiseen soveltuva alue. On perusteltua, että lautakunta päättää sijoittamisen edellytyksistä suunnittelutarvealueella kun kysymys on alueellisesta päätöksestä ja siihen liittyvästä maankäyttöisten vaikutusten arvioinnista rakennuspaikkakohtaista aluetta laajemmalla alueella.

Lautakunta päättää esityksen mukaisesti rakentamislain 57 §:ssä tarkoitetusta poikkeamisluvasta, kun kysymys on hankkeen koko ja käyttötarkoitus huomioon ottaen periaatteellisesti merkittävästä poikkeamisesta alueidenkäyttölain tai rakentamislain säädetystä tai mainittujen lakien nojalla annetusta säännöksestä, määräyksestä kiellosta tai muusta rajoituksesta.

Kunta voi rakentamislain 57 §:n mukaan erityisestä syystä myöntää luvan poiketa alueidenkäyttölain tai rakentamislain säädetystä tai mainittujen lakien nojalla annetusta säännöksestä, määräyksestä, kiellosta tai muusta rajoituksesta. Lupaa ei kuitenkaan saa myöntää, jos

se: 1) aiheuttaa haittaa kaavoitukselle, kaavan toteuttamiselle tai alueiden käytön muulle järjestämiselle; 2) vaikeuttaa luonnonsuojelun tavoitteiden saavuttamista; 3) vaikeuttaa rakennetun ympäristön suojelemista koskevien tavoitteiden saavuttamista; 4) johtaa vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen tai muutoin aiheuttaa merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia. Rakentamislain 57 §:n 3 momenttiin on tehty muutos verrattuna voimassa olevan maankäyttö- ja rakennuslain 171 §:ään. Rakentamislain 57 §:n 3 momentin mukaan rakennuksen tai sen osan käyttötarkoituksen muuttamisen asemakaavasta poiketen asumiseen tai muuhun ympäristöhäiriötä aiheuttamattomaan käyttöön ei katsota 1 kohdan tarkoittamalla tavalla aiheuttavan haittaa kaavoitukselle, kaavan toteuttamiselle tai alueidenkäytön muulle järjestämiselle eikä sitä pidetä vaikutuksiltaan 4 kohdassa tarkoitettuna merkittävänä rakentamisena. Rakennuksen tai sen osan käyttötarkoituksen muuttamisen voidaan katsoa olevan erityinen syy, jos käyttötarkoituksen muuttamisella voidaan tukea rakennetun ympäristön kiertotaloutta ja vähähiilisyttä.

Lautakunnan toimivallassa on lähtökohtaisesti päättää edellä mainitusta rakennuksen tai sen osan käyttötarkoituksen muuttamisesta asemakaavasta poiketen asumiseen tai muuhun ympäristöhäiriötä aiheuttamattomaan käyttöön, koska poikkeamisessa voi tällöin olla kysymys periaatteellisesti merkittävästä poikkeamisesta.

Hallintosäännön 16 luvun 1 §:n 2 momentin 22 kohta (kaupunkiympäristölautakunnan toimivalta)

Vesihuoltolain osalta kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston toimivaltaa ehdotetaan siirrettäväksi kaupunkiympäristölautakunnalle niissä tehtävissä, jotka on laissa säädetty kunnan päätettäviksi. Tällaisia kunnalle kuuluvia tehtäviä ovat vesihuollon toiminta-aluepäätökset ja huleveden viemäroinnin aluetta koskevat päätökset. Toimivallan siirtoa voidaan pitää johdonmukaisena, koska lautakunta päättää pääsääntöisesti myös muista maankäytön asioista. Vesihuoltolaissa kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ja terveydensuojeluviranomaiselle säädettyt tehtävät kuuluvat jatkossakin hallintosäännön 16 luvun 2 §:n 2 momentin 2 kohdan nojalla ympäristö- ja lupajaoston toimivaltaan.

Hallintosäännön 16 luvun 2 §:n 1 momentin 7 kohta (kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston toimivalta)

Rakentamislain 132 §:n mukaan asemakaava-alueella tapahtuvaan ojittamiseen tai toisen alueelle ojittamista varten sijoitettavaan suoja-
penkereeseen tai pumppuasemaan sovelletaan, mitä 131 §:ssä säädetään. Asian ratkaisee kunnan määräämä viranomainen.

Maankäyttö- ja rakennuslain 161 a §:n 2 momentin mukaan jos asema-kaava-alueella on tarpeen tehdä oja tai sijoittaa ojitusta varten tarpeellinen suoja-alue tai pumppuasema toisen alueelle, noudatetaan, mitä 161 §:ssä säädetään. Asian ratkaisee kunnan määräämä viranomaisvirasto.

Maankäyttö- ja rakennuslain 161 a §:n sääntely siirtyy vähäisin muutoksilla rakentamislain 132 §:n sääntöksiin. Hallintosääntöön lisätään uusi 7b- kohta vastaavaan rakentamislain sääntöksiin. Maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta annetun lain 204 §:n mukaan lain voimaan tullessa vireillä oleva asia käsitellään loppuun soveltaen lain voimaan tullessa voimassa olleita maankäyttö- ja rakennuslain sääntöksiin. Hallintosääntöön tulee siten olla toimivaltamääräykset sekä maankäyttö- ja rakennuslain että rakentamislain sääntöksiin perustuvasta asioiden päättämisestä.

Hallintosääntö 16 luvun 2 §:n 1 momentin 8 kohta (kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston toimivalta)

Ehdotetun hallintosääntö 16 luvun 2 §:n 1 § momentin 8 kohdan mukaan ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto päättää maankäyttö- ja rakennuslain 21.4 §:n tarkoittamista sekä rakentamislain tarkoittamista hallintopakkoja ja oikaisuvaatimusta koskevista asioista.

Maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta annetun lain 204 §:n mukaan lain voimaan tullessa vireillä oleva asia käsitellään loppuun soveltaen lain voimaan tullessa voimassa olleita maankäyttö- ja rakennuslain sääntöksiin. Hallintosääntöön tulee siten olla toimivaltamääräykset sekä maankäyttö- ja rakennuslain että rakentamislain sääntöksiin perustuvasta asioiden päättämisestä.

Rakentamislain ei enää ole maankäyttö- ja rakennuslakia vastaavaa 21.4 §:ä, jossa säädettäisiin erikseen oikaisuvaatimuksen käsittelystä. Hallintopakkoasioiden osalta rakentamislain 99 §:ssä todetaan edelleen maankäyttö- ja rakennuslakia vastaavasti, että rakennusvalvonnan viranomaisesta huolehtii kunnan määräämä lautakunta tai muu monijäseninen toimielin, jona ei kuitenkaan voi toimia kunnanhallitus. Kuntalaissa säädetään viranomaisen toimivallan siirrosta osana kuntien yhteistoimintaa. Hallintopakkoja koskevaa asiaa ei kuitenkaan saa siirtää viranhaltijan ratkaistavaksi.

Tältä osin sääntely vastaa maankäyttö- ja rakennuslain aikaisempaa sääntelyä. Hallintopakkoasioista päätetään siten edelleen rakennusvalvontaviranomaisena toimiva ympäristö- ja lupajaosto.

Oikaisuvaatimusmenettelyn osalta siirrytään soveltamaan suoraan hallintolakia ja sen 7a lukua. Hallintolain 49 d §:n mukaan oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti sille viranomaiselle tai muulle julkista hallintotehtävää hoitavalle, joka on tehnyt päätöksen. Oikaisuvaatimuskirjelmässä on ilmoitettava päätös, johon vaaditaan oikaisua, sekä se, millaista oikaisua vaaditaan ja millä perusteilla sitä vaaditaan.

Ottaen huomioon oikaisuvaatimusmenettelyn taustan ja tarkoituksen sekä sen, että viranhaltijan päätösvalta perustuu toimielimen hänelle siirtämään päätösvaltaan, voidaan pitää perusteltuna, että viranhaltijoiden päätöksistä tehdyt oikaisuvaatimukset saatetaan edelleen rakennusvalvontaviranomaisena toimivan ympäristö- ja lupajaoston ratkaistavaksi. Käytäntö vastaisi aiemmin voimassa ollutta.

Hallintosäännön 16 luvun 2 §:n 1 momentin 11 kohta (kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston toimivalta)

Ehdotetun hallintosäännön 16 luvun 2 §:n 1 momentin 11 kohdan mukaan ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto toimii alueidenkäyttölain 13 a luvun mukaisena monijäsenisenä toimielimenä 103k §:n mukaisissa asioissa sekä hallintopakkoa käyttävänä ja oikaisuvaatimuksen käsittelevänä viranomaisena 103 f §:n osalta.

Maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta annetun lain mukaan maankäyttö- ja rakennuslain nimi muuttuu 1.1.2025 alkaen alueidenkäyttölainsiksi. Tämän johdosta hallintosäännön sisältämät alueidenkäyttölain säännöksiin viittaavat maankäyttö- ja rakennuslain nimet muutetaan alueidenkäyttölainsiksi.

Hallintosäännön 16 luvun 2 §:n 2 momentin 4 kohta (kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston toimivalta)

Ehdotetun hallintosäännön 16 luvun 2 §:n 2 momentin 4 kohdan mukaan ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, ympäristö- ja lupajaosto päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää kunnan viranomaisena alueidenkäyttölain 13 a luvun 103 f §:n mukaisista asioista.

Maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta annetun lain mukaan maankäyttö- ja rakennuslain nimi muuttuu 1.1.2025 alkaen alueidenkäyttölainsiksi. Tämän johdosta hallintosäännön sisältämät alueidenkäyttölain säännöksiin viittaavat maankäyttö- ja rakennuslain nimet muutetaan alueidenkäyttölainsiksi.

Hallintosäännön 16 luvun 2 §:n 2 momentin 6 kohta (kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston toimivalta)

Ehdotetun hallintosäännön 16 luvun 2 §:n 2 momentin 6 kohdan mukaan ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, ympäristö- ja lupajaosto päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää laissa sekä lain nojalla annetun asetuksen tai päätöksen perusteella rakennusvalvontaviranomaiselle annetusta muusta kuin tässä hallintosäännössä määrätystä tehtävästä.

Rakentamislain ja alueidenkäyttölain lisäksi rakennusvalvontaviranomaiselle on säädetty toimivaltaa myös muualla lainsäädännössä, muun muassa postilaissa, asuntokauppalaisissa, kunnossapitolaisissa sekä laissa sähköisen viestinnän palveluista. Hallintosääntöön on perusteltua ottaa viittaus myös niihin tehtäviin, jotka on annettu rakennusvalvontaviranomaiselle muualla kuin tässä hallintosäännössä. Säännöksen sanamuotoa on täsmennetty aiemmasta.

Hallintosäännön 16 luvun 2 §:n 2 momentin 8 kohta (kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston toimivalta)

Ehdotetun hallintosäännön 16 luvun 2 §:n 2 momentin 8 kohdan mukaan ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, ympäristö- ja lupajaosto päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää maankäyttö- ja rakennuslain mukaisista rakennusluvista ja purkamisluvista sekä rakentamislain mukaisista rakentamisluvista, sijoittamisluvista ja purkamisluvista.

Maankäyttö- ja rakennuslain rakennuslupa -termi korvautuu rakentamislain termillä rakentamislupa. Hallintosäännön sisältämät rakennuslupa viittaavat termit päivitetään vastaamaan rakentamislakia. Maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta annetun lain 204 §:n mukaan lain voimaan tullessa vireillä oleva asia käsitellään loppuun soveltaen lain voimaan tullessa voimassa olleita maankäyttö- ja rakennuslain säännöksiä. Hallintosäännössä tulee siten olla toimivaltamääräykset sekä maankäyttö- ja rakennuslain että rakentamislain säännöksiin perustuvasta asioiden päättämisestä.

Rakentamislain 43 §:n mukaan rakentamisluvassa ratkaistaan, täyttyvätkö lain 46 §:ssä säädetty sijoittamisen edellytykset suunnittelutarvealueella. Alueidenkäyttölaissa ja rakennuslaissa ei siten enää säädetä rakennuspaikkakohtaisesta suunnittelutarveratkaisusta.

Rakentamislupa koostuu alueidenkäyttöisten edellytysten (sijoittamisen edellytykset) tarkastelusta ja olennaisten teknisten vaatimusten (toteuttamisen edellytykset) tarkastelusta. Lisäksi luvan hakijan niin pyytäessä kunta voi ratkaista sijoittamisen edellytyksen olemassa erillisellä päätöksellä (sijoittamislupa).

Sijoittamislupien osalta on perusteltua osoittaa sijoittamislupia koskeva toimivalta ympäristö- ja lupajaostolle, sillä sijoittamisesta päätetään rakentamisluvan yhteydessä, mikäli samalla hakemuksella haetaan sekä sijoittamis- että toteuttamislupaa. Toimivaltaa ei ole syytä eriyttää, jos hakija hakee pelkästään erillistä sijoittamislupaa, vaan toimivallan on perusteltua olla ympäristö- ja lupajaostolla ja sen määrittämin perustein viranhaltijoilla. Rakentamislupia koskeva toimivalta vastaisi aiempaa.

Rakentamislain 56 §:n mukaan kunta myöntää luvan rakennuksen purkamiseen. Toimivalta purkamislupien myöntämiseen on perusteltua osoittaa ympäristö- ja lupajaostolle. Tilanne vastaisi aiempaa käytäntöä.

Hallintosäännön 16 luvun 2 §:n 2 momentin 11 kohta (kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston toimivalta)

Ehdotetun hallintosäännön 16 luvun 2 §:n 2 momentin 11 kohdan mukaan ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, ympäristö- ja lupajaosto päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää rakentamislain 59 §:n mukaisesta oikeuden myöntämisestä poiketa vähäisessä määrin rakentamista koskevasta määräyksestä, kiellosta tai muusta rajoituksesta.

Rakentamislain 59 §:n mukaan kunta voi noudattaen, mitä 57 §:ssä poikkeamisesta säädetään, myöntää oikeuden poiketa vähäisessä määrin rakentamista koskevasta määräyksestä, kiellosta tai muusta rajoituksesta. Rakennuksen teknisiä ja niitä vastaavia ominaisuuksia koskevan vähäisen poikkeamisen edellytyksenä on lisäksi, ettei poikkeaminen vaaranna rakentamiselle asetettujen keskeisten vaatimusten täyttymistä.

Vähäistä poikkeamista koskeva säännös on sisällöltään vastaava kuin aiempi maankäyttö- ja rakennuslain 175 §. Rakentamislaisissa toimivalta myöntää vähäisiä poikkeamia on säädetty kunnalle. Toimivallasta on näin ollen tarpeen säätää tarkemmin hallintosäännössä. Oikeus poiketa vähäisessä määrin rakentamista koskevasta määräyksestä, kiellosta tai muusta rajoituksesta on perusteltua käsitellä rakentamisluvan käsitteilyn yhteydessä, kuten tähänkin saakka. Toimivaltasäännös vastaisi siten aiemmin voimassa ollutta käytäntöä.

Hallintosäännön 16 luvun 4 §:n 1 momentin 3 kohta (kaupunkiympäristön toimialajohtajan erityinen toimivalta)

Voimassa olevan hallintosäännön 16 luvun 4 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, kaupunkiympäristön toimialajohtaja päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joi-

den mukaan viranhaltija päättää maankäyttö- ja rakennuslain mukaisista yleiskaavan ja asemakaavan toteuttamisesta johtuvista korvauksista.

Maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta annetun lain mukaan maankäyttö- ja rakennuslain nimi muuttuu 1.1.2025 alkaen alueidenkäyttölainsiksi. Tämän johdosta hallintosäännön sisältämät alueidenkäyttölain säännöksiin viittaavat maankäyttö- ja rakennuslain nimet muutetaan alueidenkäyttölainsiksi.

Hallintosäännön 16 luvun 5 §:n 1 momentin 2 kohta (maankäyttöjohtajan toimivalta)

Voimassa olevan hallintosäännön 16 luvun 5 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaan ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, maankäyttöjohtaja päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää, rakennusluvan myöntämisen edellytyksistä maankäyttö- ja rakennuslain mukaisella suunnittelutarvealueella, jos kysymys ei ole rakennuksen koko ja käyttötarkoitus huomioon ottaen periaatteellisesti merkittävästä rakentamisesta.

Alueidenkäyttölaissa ja rakennuslaissa ei enää säädetä rakennuspaikkakohtaisesta suunnittelutarveratkaisusta. Rakentamislain 43 §:n mukaan rakentamisluvassa ratkaistaan, täyttyvätkö lain 46 §:ssä säädetty sijoittamisen edellytykset suunnittelutarvealueella. Rakentamislupa koostuu alueidenkäyttöisten edellytysten (sijoittamisen edellytykset) tarkastelusta ja olennaisten teknisten vaatimusten (toteuttamisen edellytykset) tarkastelusta. Lisäksi luvan hakijan niin pyytäessä kunta voi ratkaista sijoittamisen edellytyksen olemassa OLO? erillisellä päätöksellä (sijoittamislupa). Tämän johdosta hallintosäännön 16 luvun 5 §:n 1 momentin 2 kohta koskien maankäyttöjohtajan toimivaltaa päättää rakennusluvan myöntämisen edellytyksistä maankäyttö- ja rakennuslain mukaisella suunnittelutarvealueella kumotaan.

Hallintosäännön 16 luvun 5 §:n 1 momentin 3 a-c kohdat (maankäyttöjohtajan toimivalta)

Voimassa olevan hallintosäännön 16 luvun 5 §:n 1 momentin kohdat 3a-c sisältävät toimivaltamääräykset koskien kunnan toimivallassa olevista maankäyttö- ja rakennuslain 171 §:n mukaisista poikkeamisista päättämistä. Ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, maankäyttöjohtaja päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää maankäyttö- ja rakennuslain 171 §:n mukaisesta maankäyttöisten vaikutusten arviointia edellyttävästä muusta kuin rakennusvalvontaa johtavalle viranhaltijalle kuuluvasta poikkeamisesta sekä poikkeamisesta rakennuksen suojelua koskevasta määräyksestä, kun poiketaan maankäyttö- ja rakennuslaissa säädetystä tai sen nojalla annetuista rakentamista tai muuta toimenpidettä koskevista säännöistä, määräyksistä, kielloista ja muista rajoituksista, jos kysymys

ei ole periaatteellisesti merkittävästä poikkeamisesta ottaen huomioon hankkeen koko ja käyttötarkoitus (kohta a) tai poiketaan maankäyttö- ja rakennuslain 72 §:n mukaisesta suunnittelutarpeesta ranta-alueella, jos kysymys ei ole rakennuksen käyttötarkoitus ja koko huomioon ottaen merkittävästä poikkeamisesta (kohta b). Lisäksi maankäyttöjohtaja päättää maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesta poikkeamisesta kun hakemus käsittää useita poikkeamia, joista osasta päättäminen kuuluu maankäyttöjohtajalle ja osasta päättäminen muulle viranhaltijalle (kohta c).

Maankäyttö- ja rakennuslain poikkeamisen toimivaltaa ja poikkeamisen edellytyksiä koskeva 171 § kumotaan ja säännös siirtyy vähäisin muutoksin rakentamislain 57 §:n poikkeamislupaa koskevaksi säännökseksi. Hallintosäännön määräykset muutetaan siten vastaamaan rakentamislain säännöksiä.

Maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta annetun lain mukaan maankäyttö- ja rakennuslain nimi muuttuu 1.1.2025 alkaen alueidenkäyttölainiksi. Tämän johdosta hallintosäännön sisältämät alueidenkäyttölain säännöksiin viittaavat maankäyttö- ja rakennuslain nimet muutetaan alueidenkäyttölainiksi. Lisäksi hallintosäännössä otetaan huomioon alueidenkäyttölain 72 §:n suunnittelutarvetta ranta-alueella koskevan säännöksen sanamuodon vähäinen muutos.

Rakentamislain 194 §:n mukaan rakentamislain voimaan tullessa vireillä oleva asia käsitellään loppuun soveltaen rakentamislain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Hallintosäännössä tulee siten olla toimivaltamääräykset sekä maankäyttö- ja rakennuslain että rakentamislain säännöksiin perustuvasta asioiden päättämisestä. Maankäyttöjohtajan toimivaltaa koskevat hallintosäännön 16 luvun 5 §:n 1 momentin 3 kohta on perusteltua siten muuttaa 3a kohdaksi, jota sovelletaan lain muutoksen voimaan tullessa vireillä olevan asian käsittelyyn. Lisäksi hallintosäännön 16 luvun 5 §:n 1 momenttiin lisätään kohta 3b, jota sovelletaan rakentamislain mukaiseen asian käsittelyyn.

Hallintosäännön 16 luvun 5 §:n 1 momentin 10 kohta (maankäyttöjohtajan toimivalta)

Voimassa olevan hallintosäännön 16 luvun 5 §:n 1 momentin 10 kohdan mukaan ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, maankäyttöjohtaja päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää, ilmoittaa maankäyttö- ja rakennusasetuksen mukaisesti maankäyttö- ja rakennuslaissa tarkoitettusta katualueen haltuunotosta ja sen vuoksi tarvittaessa pidettävästä katselmuksesta alueen omistajalle ja haltijalle.

Maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta annetun lain mukaan maankäyttö- ja rakennuslain nimi muuttuu 1.1.2025 alkaen alueidenkäyttölain nimeksi. Tämän johdosta hallintosäännön sisältämät alueidenkäyttölain säännöksiin viittaavat maankäyttö- ja rakennuslain nimet muutetaan alueidenkäyttölain nimeksi.

Hallintosäännön 16 luvun 5 §:n 1 momentin 18 kohta (maankäyttöjohtajan toimivalta)

Maankäyttöjohtajan toimivaltaan esitetään siirrettäväksi edellä todetun mukaisesti kaupunginvaltuuston toimivalta todeta asemakaava vanhentuneeksi.

Maankäyttöjohtajan toimivallassa on voimassa olevan hallintosäännön 16 luvun 5 §:n 1 momentin 18 kohdan mukaan päättää asemakaavan toteamisesta ajankäytöksi. Valtuuston päätösvallassa on voimassa olevan hallintosäännön 7 luvun 1 §:n 1 momentin 10 kohdan mukaan asemakaavan toteaminen vanhentuneeksi. Sujuvan hallinnollisen menettelyn ja päätöksenteon kannalta on tarkoituksenmukaista, että sama kunnan viranomaisen päättää sekä asemakaavan toteamisesta ajankäytöksi että sen toteamisesta vanhentuneeksi. Asemakaavan toteamisesta vanhentuneeksi koskeva kaupunginvaltuuston toimivalta ehdotetaan siten siirrettäväksi maankäyttöjohtajalle, jolloin päätöksenteko on organisatorisesti tarkoituksenmukaisella tasolla. Lautakunnalla on kuntalain 92 §:n mukainen otto-oikeus maankäyttöjohtajan asemakaavan toteamisesta ajantasaiseksi tai vanhentuneeksi koskevaan päätökseen.

Hallintosäännön 16 luvun 5 §:n 1 momentin 19 kohta (maankäyttöjohtajan toimivalta)

Voimassa olevan hallintosäännön 16 luvun 5 §:n 1 momentin 19 kohdan mukaan ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, maankäyttöjohtaja päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää maankäyttö- ja rakennuslain 167 § 2 momentin mukaisesta valvonnasta. Maankäyttö- ja rakennuslain 167 §:n 2 momentin mukaan kunnan määräämä viranomaisen osaltaan valvoo, että liikenneväylät, kadut, torit ja katuaukiot sekä puistot ja oleskeluun tarkoitettut ulkotilat täyttävät hyvän kaupunkikuvan ja viihtyisyyden vaatimukset.

Maankäyttö- ja rakennuslain 167 § 2 momentin säännös kumotaan ja se siirtyy vähäisin muutoksin rakentamislain 142 §:n 3 momenttiin. Tämän johdosta hallintosäännön maankäyttö- ja rakennuslain säännökseen viittaava kohta muutetaan viittaamaan rakentamislain voimaantulevaan säännökseen.

Hallintosäännön 16 luvun 7 §:n 1 momentin 6 f kohta (teknisen johtajan toimivalta)

Voimassa olevan hallintosäännön 16 luvun 7 §:n 1 momentin 6 f kohdan mukaan ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, tekninen johtaja päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää, rakennusluvan hakemisesta.

Rakentamislain 42 §:n mukaan rakennusluvan nimi muutetaan rakentamisluvaksi. Rakentamislain 194 §:n mukaan rakentamislain voimaan tullessa vireillä oleva asia käsitellään loppuun soveltaen lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Tämän johdosta hallintosäännössä säilytetään voimassa olevat rakennuslupaa koskevat määräykset. Hallintosäännön 16 luvun 7 §:n 1 momentin kohta 6 f on perusteltua muuttaa muotoon: tekninen johtaja päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää, rakennusluvan ja rakentamisluvan hakemisesta.

Hallintosäännön 16 luvun 8 §:n 1 momentin 3 kohta ja uusi hallintosäännön 16 luvun 8 §:n 1 momentin 14 kohta (asiakkuusjohtajan toimivalta)

Voimassa olevan hallintosäännön 16 luvun 8 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, asiakkuusjohtaja päättää, kaupunginhallituksen määräämien perusteiden mukaisesti, asukasvalintojen vahvistamisesta kaupungin omistamiin tai sen määräämisvallassa oleviin asuntoihin sekä päättää kaupungin vuokra-asuntojen osoittamisesta muiden toimialojen käyttöön.

Hallintosäännön 16 luvun 8 §:n 1 momentin mukaan ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, asiakkuusjohtaja, päättää tai määrää momentin alaisista kohdista. Hallintosäännön 16 luvun 8 §:n 2 momentin mukaan ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, asiakkuusjohtaja päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää, momentin alaisista kohdista. Pykälän ensimmäinen momentti, toisin kuin sen toinen momentti, ei siis mahdollista toimivallan siirtoa viranhaltijalle.

Toimivallan järjestämiseksi tarkoituksenmukaisella ja tehokkaalla tavalla esitetään, että asiakkuusjohtajan toimivalta päättää, kaupunginhallituksen määräämien perusteiden mukaisesti, asukasvalintojen vahvistamisesta kaupungin omistamiin tai sen määräämisvallassa oleviin asuntoihin sekä päättää kaupungin vuokra-asuntojen osoittamisesta muiden toimialojen käyttöön, siirretään hallintosäännön 16 luvun 8 §:n 2 momenttiin kohdaksi 14, jotta asiakkuusjohtaja voi hyväksyä perusteet ja rajat, joiden mukaan toimivaltaa voidaan siirtää viranhaltijalle.

Hallintosäännön 16 luvun 8 §:n 2 momentin 4 kohta (asiakkuusjohtajan toimivalta)

Voimassa olevan hallintosäännön 16 luvun 8 §:n 2 momentin 4 kohdan mukaan ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, asiakkuusjohtaja päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää, maankäyttö- ja rakennuslain 161, 161a ja 163 §:ssä sekä sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 229 §:ssä tarkoitettua sopimisesta sekä muiden pysyväisluonteisten rakenteiden ja laitteiden sijoittamisesta sopimisesta.

Maankäyttö- ja rakennuslain 161 § (yhdyskuntateknisten laitteiden sijoittaminen), 161a§ (veden johtaminen ja ojittaminen) ja 163 § (vähäisten laitteiden sijoittaminen) on kumottu ja säännökset on siirretty vähäisin muutoksin rakentamislain 131, 132 ja 134 §:ksi. Tämän johdosta hallintosäännön edellä mainitut maankäyttö- ja rakennuslain säännöksiin viittaavat kohdat muutetaan viittaamaan rakentamislain voimaantuleviin säännöksiin.

Rakentamislain 194 §:n mukaan rakentamislain voimaan tullessa vireillä oleva asia käsitellään loppuun soveltaen rakentamislain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Hallintosäännössä tulee siten olla toimivaltamääräykset sekä maankäyttö- ja rakennuslain että rakentamislain säännöksiin perustuvasta asioiden päättämisestä. Asiakkuusjohtajan toimivaltaa koskeva hallintosäännön 16 luvun 8 §:n 2 momentin 4 kohta on perusteltua siten muuttaa 4a kohdaksi, jota sovelletaan lain muutoksen voimaan tullessa vireillä olevan asian käsittelyyn. Lisäksi hallintosäännön 16 luvun 8 §:n 2 momenttiin lisätään kohta 4b, jota sovelletaan rakentamislain mukaiseen asian käsittelyyn.

Hallintosäännön 16 luvun 8 §:n 2 momentin 9 kohta (asiakkuusjohtajan toimivalta)

Voimassa olevan hallintosäännön 16 luvun 8 §:n 2 momentin 9 kohdan mukaan ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, asiakkuusjohtaja päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää maankäyttö- ja rakennuslaissa tarkoitetut maallemerkinnät ja sijaintikatselmukset.

Maankäyttö- ja rakennuslain rakennustyötä ja sen valvontaa koskeva 149 § ja viranomaiskatselmuksia koskeva 150 § kumotaan ja säännökset siirretään vähäisin muutoksin rakentamislain 105 §:ksi (rakennustyö ja sen valvonta) ja 112 §:ksi (viranomaiskatselmukset). Tämän johdosta hallintosäännön maankäyttö- ja rakennuslakiin viittaavat määräykset muutetaan viittaamaan rakentamislakiin.

Rakentamislain 194 §:n mukaan rakentamislain voimaan tullessa vireillä oleva asia käsitellään loppuun soveltaen rakentamislain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Hallintosäännössä tulee siten olla toimivaltamääräykset sekä maankäyttö- ja rakennuslain että rakentamislain säännöksiin perustuvasta asioiden päättämisestä. Asiakkuus-

johtajan toimivaltaa koskeva hallintosäännön 16 luvun 8 §:n 2 momentin 9 kohta on perusteltua siten muuttaa 9a kohdaksi, jota sovelletaan lain muutoksen voimaan tullessa vireillä olevan asian käsittelyyn. Lisäksi hallintosäännön 16 luvun 8 §:n 2 momenttiin lisätään kohta 9b, jota sovelletaan rakentamislain mukaiseen asian käsittelyyn.

Hallintosäännön 16 luvun 9 § 2 momentti (rakennusvalvontapäällikön toimivalta)

Rakentamislain voimaantulon myötä rakennusvalvontapäällikön toimivaltaan tulee välttämättömiä muutoksia. Lisäksi hallintosääntöön on rakentamislain myötä tarpeen lisätä määräyksiä, joita nykyisessä hallintosäännössä ei ole, mutta jotka ovat selkeyden vuoksi tarpeen sisällyttää hallintosääntöön, tai joita on syytä tarkentaa.

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaisia lupia myönnetään ja valvotaan vielä 1.1.2025 jälkeenkin, joten myös nykyiset hallintosäännön määräykset rakennusvalvontapäällikön toimivallasta on tarpeen pitää voimassa siihen saakka, kunnes kaikki 31.12.2024 mennessä jätetyt hakemukset on käsitelty ja valvonta päättynyt. Selkeyden vuoksi hallintosäännön 16 luvun 9 § 1 momentti jää voimaan sellaisenaan, ja 9 §:ään lisätään uusi rakentamislakia koskeva 2 momentti. Sen jälkeen, kun maankäyttö- ja rakennuslain mukaisia asioita ei ole enää vireillä, 9 § 1 momentti voidaan kumota, kun hallintosääntöä päivitetään seuraavan kerran.

Hallintosäännön 16 luvun 9 § 2 momentin mukaan rakennusvalvontapäällikkö päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää 13-kohtaisen luettelon mukaisesti rakentamislain mukaisista tehtävistä.

Hallintosäännön 16 luvun 9 § 2 mom. 1 kohta (rakennusvalvontapäällikön toimivalta)

Ehdotetun hallintosäännön 16 luvun 9 § 2 momentin 1 kohdan mukaan rakennusvalvontapäällikkö päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää muusta kuin maankäyttöliikenteen vaikutusten arviointia edellyttävästä poikkeamisluvasta, poikkeamisesta suojelua koskevasta määräyksestä sekä poikkeamisluvan lupaehtoista. Määräys vastaa 1 momentin 2 kohdan maankäyttö- ja rakennuslain mukaisten poikkeamispäätösten toimivaltaa ja on todettu toimivaksi työnjaoksi rakennusvalvontapäällikön, maankäyttöjohtajan ja kaupunkiympäristölautakunnan välillä.

Hallintosäännön 16 luvun 9 § 2 mom. 2 kohta (rakennusvalvontapäällikön toimivalta)

Ehdotetun hallintosäännön 16 luvun 9 § 2 momentin 2 kohdan mukaan rakennusvalvontapäällikkö päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää maisematyöluvasta sekä maisematyöluvan aloittamisoikeudesta ja lupamääräyksistä. Toimivalta maankäyttö- ja rakennuslain mukaisissa maisematyölupa-asioissa on 1 momentin 1 kohdan mukaan rakennusvalvontapäälliköllä, mutta rakentamislain mukaista määräystä on tarkennettu aloittamisoikeuden ja lupamääräysten osalta. Toimenpidelupa lupatyypinä poistuu rakentamislain myötä, joten sen osalta toimivallasta ei ole jatkossa tarpeen määrätä.

Hallintosäännön 16 luvun 9 § 2 mom. 3 kohta (rakennusvalvontapäällikön toimivalta)

Ehdotetun hallintosäännön 16 luvun 9 § 2 momentin 3 kohdan mukaan rakennusvalvontapäällikkö päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää ympäristö- ja lupajaoston myöntämän luvan ja viranhaltijan myöntämän luvan tai hyväksynnän voimassaolon pidentämisestä ja erillisestä aloittamisoikeudesta. Määräys vastaa 1 momentin 1 kohtaa, mutta sitä on tarkennettu koskemaan sekä ympäristö- ja lupajaoston että viranhaltijan päätöksiä.

Hallintosäännön 16 luvun 9 § 2 mom. 4 kohta (rakennusvalvontapäällikön toimivalta)

Ehdotetun hallintosäännön 16 luvun 9 § 2 momentin 4 kohdan mukaan rakennusvalvontapäällikkö päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää naapureiden kuulemisesta ja lausuntojen pyytämisestä rakennusvalvonnan ratkaistavaksi kuuluvista lupahakemuksista. Kyse ei ole uudesta asiasta, mutta kuulemisesta ja lausuntojen pyytämisestä ei ole aiemmin ollut määräystä hallintosäännössä. Kyse on kunnan toimivallassa olevasta asiasta, joten toimivallasta on perusteltua määrätä hallintosäännössä.

Hallintosäännön 16 luvun 9 § 2 mom. 5 kohta (rakennusvalvontapäällikön toimivalta)

Ehdotetun hallintosäännön 16 luvun 9 § 2 momentin 5 kohdan mukaan rakennusvalvontapäällikkö päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää tietojen toimittamisesta rakennetun ympäristön tietojärjestelmään. Rakentamislain 72 ja 73 §:ssä säädetään tiedoista, jotka kunnan on toimitettava rakennuksen viranomaiskatselmusten ja rakentamiseen lupiin liittyviä tietoja rakennetun ympäristön tietojärjestelmään. Rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä annetun lain (431/2023) 3 §:n mukaan rakennetun ympäristön tietojärjestelmän perustamisesta, ylläpidosta ja kehittämisestä vastaa Suomen ympäristökeskus. Toimivallan näiden tietojen toimittamiseen on perusteltua olla rakennusvalvonnassa, jossa tiedot ovat.

25.11.2024

Hallintosäännön 16 luvun 9 § 2 mom. 6 kohta (rakennusvalvontapäällikön toimivalta)

Ehdotetun hallintosäännön 16 luvun 9 § 2 momentin 6 kohdan mukaan rakennusvalvontapäällikkö päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää myönnettyjen lupien rakennustyönalkaisesta valvonnasta. Määräys vastaa 1 momentin 3 kohtaa, mutta sitä on täsmennetty koskemaan myönnettyjen lupien valvontaa. Rakennusvalvonta ei tämän määräyksen nojalla valvo sellaista rakennustyötä, joka liittyy luvanvaraisuudesta vapautettuun hankkeeseen.

Hallintosäännön 16 luvun 9 § 2 mom. 7 kohta (rakennusvalvontapäällikön toimivalta)

Ehdotetun hallintosäännön 16 luvun 9 § 2 momentin 7 kohdan mukaan rakennusvalvontapäällikkö päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää suunnittelijan, vastaavan työnjohtajan ja erityisalan työnjohtajan kelpoisuudesta sekä määräyksestä erityisalan työnjohtajan asettamiseksi. Määräys vastaa 1 momentin 4 kohtaa, mutta työnjohtajan määräämistä koskevilta osin sitä on tarkennettu koskemaan erityisalan työnjohtajaa. Rakentamislain 96 §:n mukaan rakentamislupaa edellyttävässä hankkeessa on oltava rakennustyötä johtava vastaava työnjohtaja suoraan lain nojalla ilman erillistä määräystä.

Hallintosäännön 16 luvun 9 § 2 mom. 8 kohta (rakennusvalvontapäällikön toimivalta)

Ehdotetun hallintosäännön 16 luvun 9 § 2 momentin 8 kohdan mukaan rakennusvalvontapäällikkö päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää rakennusrasitteiden, kiinteistöjen yhteisjärjestelyjen ja kolmiulotteisen kiinteistön vuoksi tarpeellisen yhteisjärjestelyn sopimukseen perustuvasta perustamisesta, muuttamisesta ja poistamisesta. Määräys vastaa 1 momentin 6 kohtaa, mutta sitä on tarkennettu koskemaan myös yhteisjärjestelyjen osalta perustamisen lisäksi muuttamista ja poistamista.

Hallintosäännön 16 luvun 9 § 2 mom. 9 kohta (rakennusvalvontapäällikön toimivalta)

Ehdotetun hallintosäännön 16 luvun 9 § 2 momentin 9 kohdan mukaan rakennusvalvontapäällikkö päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää rakennuskohteen tarkastuksesta ja tutkimuksesta, rakennuksen kuntotutkimusmääräyksestä, rakennustyön keskeyttämisestä ja poliisille tehtävästä ilmoituksesta esitutkintaa varten. Määräys vastaa 1 momentin 7 kohtaa. Siihen on lisätty poliisille tehtävä ilmoitus esitutkintaa varten. Ilmoituksesta ei ole tähän mennessä ollut määräystä hallintosäännössä, ja rakennusvalvonnan viranhalti-

jat ovat tehneet ilmoituksen vasta ympäristö- ja lupajaoston päätettyä asiasta. Ilmoituksia olisi kuitenkin toisinaan tarpeen tehdä myös sellaisista asioista, jotka eivät päädy ympäristö- ja lupajaoston päätettäväksi.

Hallintosäännön 16 luvun 9 § 2 mom. 10 kohta (rakennusvalvontapäällikön toimivalta)

Ehdotetun hallintosäännön 16 luvun 9 § 2 momentin 10 kohdan mukaan rakennusvalvontapäällikkö päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää rakennuksen purkamisilmoituksen vastaanottamisesta sekä ilmoituksen johdosta purkamisluvan edellyttämisestä. Määräys vastaa 1 momentin 1 kohtaa, mutta siinä on kerrottu 1 momenttia tarkemmin, mitä toimenpiteitä purkamisilmoituksen vastaanottamiseen liittyy.

Hallintosäännön 16 luvun 9 § 2 mom. 11 kohta (rakennusvalvontapäällikön toimivalta)

Ehdotetun hallintosäännön 16 luvun 9 § 2 momentin 11 kohdan mukaan rakennusvalvontapäällikkö päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää kokoontumistiloissa ja vastaavissa samanaikaisesti sallittujen henkilöiden enimmäismäärästä. Määräys vastaa rakentamislain osalta 1 momentin 9 kohtaa. Rakentamislain 41 §:n mukaan kokoontumistilassa saa oleskella samanaikaisesti vain sellainen määrä ihmisiä, että he pääsevät poistumaan turvallisesti. Kunnan rakennusvalvontaviranomaisen on rakentamisluvassa tai paloturvallisuuden vuoksi erikseen tarvittavassa päätöksessä vahvistettava kokoontumistilassa samanaikaisesti sallittujen henkilöiden enimmäismäärä.

Hallintosäännön 16 luvun 9 § 2 mom. 12 kohta (rakennusvalvontapäällikön toimivalta)

Ehdotetun hallintosäännön 16 luvun 9 § 2 momentin 12 kohdan mukaan rakennusvalvontapäällikkö päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää ympäristö- ja lupajaoston hyväksymän taksan perusteella lupa- ja valvontamaksusta sekä vapautuksen tai lykkäyksen myöntämisestä maksun suorittamisesta ja maksun palauttamisesta. Määräys vastaa 1 momentin 10 kohtaa sillä tarkennuksella, että kyse on ympäristö- ja lupajaoston hyväksymästä taksasta.

Hallintosäännön 16 luvun 9 § 2 mom. 13 kohta (rakennusvalvontapäällikön toimivalta)

Ehdotetun hallintosäännön 16 luvun 9 § 2 momentin 13 kohdan mukaan rakennusvalvontapäällikkö päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää kaupungin puhevallan käyttämisestä

25.11.2024

Asia/6

rakennusvalvontaa koskevissa muutoksenhakuasioissa, mikäli hän yhtyy muutoksenhaun kohteena olevaan viranomaisen päätökseen, ellei ympäristö- ja lupajaosto yksittäistapauksessa toisin päätä. Määräys vastaa 1 momentin 11 kohtaa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Suvi Rämö, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi
Mikko Keskinen, investointipäällikkö, puhelin: 09 310 15730
mikko.s.keskinen(a)hel.fi
Sampo Viitanen, lakimies, puhelin: 09 310 37749
sampo.viitanen(a)hel.fi
Kaisu Tähtinen, yksikön päällikkö, puhelin: 09 310 37035
kaisu.tahtinen(a)hel.fi
Ulpu Juvalainen, yksikön päällikkö, puhelin: 09 301 26467
ulpu.juvalainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Helsingin kaupungin hallintosääntö 1.1.2025
- 2 Helsingin kaupungin hallintosääntö 1.1.2025, muutokset näkyvissä
- 3 Hallintosäännön muutosehdotus, rinnakkaistekstit
- 4 Kaupunkiympäristölautakunnan esitys hallintosäännön muuttamiseksi 5.11.2024 § 589

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

7

V 11.12.2024, Länsi-Haagan asemakaavan muutos nro 12883 (sis. liikennesuunnitelman)

HEL 2020-012978 T 10 03 03

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 29. kaupunginosan (Haaga, Etelä-Haaga) puisto-, lähivirkistys- ja katualueiden asemakaavan muutoksen 28.11.2023 päivätyn ja 22.10.2024 muutetun piirustuksen nro 12883 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein (muodostuvat uudet korttelit 29272–29281).

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Etelä- ja Pohjois-Haagan rinnalle syntyy Länsi-Haaga. Kehittyvät rai-deyhteydet muodostavat verkostokaupunkia ja nostavat sijainnin keskeiseksi. 110 kilovoltin ilmajohtojen kaapelointi mahdollistaa rakentamisen Vihdintien varteen. Suunnitteilla on houkutteleva, identiteetiltään haagalainen, luonnonläheinen ja yhteisöllinen asuinalue palveluineen. Vihdintie muuttuu tällä kohdin urbaaniksi kaupunkiympäristöksi.

Lähiasukkaiden voimakkaasti esittämää huolta Riistavuorenpuiston luonnon ja virkistykseen arvoista on kuunneltu, ja kaavoitusprosessin kuluessa rakentamista on rajattu merkittävästi kapeammalle alueelle. Riistavuorenpuistosta säilyy asemakaavaehdotuksessa puistona noin kaksi kolmasosaa. Rakentamisalue on osin puutonta vyöhykettä, mutta myös puustoa menetetään. Metsäinen viheryhteys verkostoituneena ympäröivien viheralueiden kanssa, liito-oravan ydinalueet ja kulkureitit, avokalliomuodostelmat ja suopuistona kehitettävä metsikön osa muodostavat kuitenkin yhä monipuolisen luonto- ja virkistysalueen Riistavuorenpuistoon. Korttelien korkotasot on suunniteltu vaihteleva topografia huomioiden ja louhinnan haittoja minimoiden. Nykyisin lähes koko puisto on ohjearvot ylittävää melualueetta, joten tältä osin kortteleiden muodostama suoja parantaa säilyvän virkistysalueen laatua.

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi Vihdintien ja Huopalahdentien bulevardikaupungin kaavarungon vuonna 2019. Uusi pikaraitiolinja Helsingin keskustasta Kannelmäkeen tulee palvelemaan tiivistyvää maankäyttöä ja jo olemassa olevia asuin- ja työpaikka-alueita, sekä kytkemään yhteen kantakaupungin raitioverkon, Raide-Jokerin, rantaradan ja kehäradan.

Länsi-Haagaan suunnitellaan asuntoja noin 2 400 haagalaiselle, asuin-kerrosalaa tulee 94 000 k-m². Rakennukset ovat seitsemästä neljään-toista kerrosta korkeita Vihdintien varrella, sisempänä kalliomaastoon sovitettuna yleisimmin viisikerroksisia. Tonttien keskimääräinen tehokkuusluku on e=2,68. Lisäksi on osoitettu päiväkotia varten 2 000 k-m², noin 2 800 k-m² kerrosalaa on osoitettu asuinrakennusten kivijalkaan sijoittuville liikkeille sekä noin 1200 k-m² kerrosalaa päivittäistavara-kaupalle. Palvelut keskittyvät etenkin pikaraitiotiepysäkkien läheisyyteen.

Kaavaratkaisun yhteydessä on laadittu liikennesuunnitelma (piir.nro 7566), jonka mukaan syntyy uusi Vihdintien suuntainen pihakatu. Pysäköinti on keskitetty pysäköintilaitoksiin ja osa vieraspaikoista katujen varsille. Ajo pysäköintiin on pääasiassa keskitetty Vihdintien liittymäkohtien läheisyyteen, jotta pihakadusta saadaan mahdollisimman rauhallista ja jalankulkupainotteista ympäristöä. Tätä kävelypainotteista katutilaa rytmittää aukiomaisten julkisten ulkotilojen sarja.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Helsingin yleiskaavassa 2016 suunnittelualue on merkitty pääosin kantakaupungiksi (C2) ja kaupunkibulevardiksi, jota pitkin kulkee pikaraitiotie. Alueen koillisosa on merkitty asuntovaltaiseksi alueeksi (A3). Lisäksi alueen läpi kulkee yleiskaavassa viheryhteysmerkintä ja Eliel Saarisen tien varressa pyöräilyn baanaverkkomerkintä (pyöräliikenteen nopea runkoverkko). Suunnittelualue sijoittuu Etelä-Haagan asuntoaluekokonaisuuden viereen, joka on merkitty yleiskaavan Kulttuuriympäristöt -teema-kartassa esitetyn Helsingin kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittävien alueiden joukkoon (vuoden 2002 selvitys). Helsingin maanalaisen yleiskaavan 2012 (nro 12704) mukaan alueen eteläkärjen kohdalla on tilavaraus Ruskeasuon ja Pitäjänmäen lämpökeskusten väliselle tunnelille. Nyt laadittu kaavaratkaisu on em. yleiskaavojen mukainen.

Kaavaratkaisu edesauttaa Helsingin yleiskaavan 2016 tavoitetta laajentaa kantakaupunkia mm. kaupunkibulevardeiksi muutettavien Vihdintien ja Huopalahdentien varsille.

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi vuonna 2019 bulevardikaupungin kaavarungon, joka toimii lähtökohtana alueelle laadittaville asemakaavoille ja asemakaavan muutoksille.

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupunkistrategian 2021-2025 tavoitteiden toteutumista mm.:

- edistämällä kaupungin kasvua uuden asuntotuotannon myötä. Rakentamista ei osoiteta kaupungin arvokkaimmille luontoalueille.

- edistämällä raideliikenteen verkostokaupungin toteutumista ja asuntotuotantoa hyvien joukkoliikenneyhteyksien äärellä asumisen ja maankäytön toteuttamishojelman (AM-ohjelman) tavoitteiden mukaisesti. Tavoitteena on asuntotuotannon kasvun nopeutuminen, asumiskustannusten nousun hillintä, tasapainoisten kaupunginosien luominen ja asukastiheyden nousu.
- tukemalla vetovoimaisen, viihtyisän ja kauniin kaupunkitilan suunnittelua niin uusille kuin vanhoille alueille. Kaavaratkaisu mahdollistaa hyvää kaupunkitilaa, jossa voi viipyä ja oleilla ja joka luo paikan kaupallisille palveluille, kohtaamisille ja julkiselle toiminnalle.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Alue sijaitsee Riistavuorenpuiston alueella sekä osittain Vihdintien ja Eliel Saarisen tien katualueilla. Vihdintien, junaradan, Riistavuorenpuiston kortteleiden ja Eliel Saarisen tien rajaama, laajahko puistoalue on pääasiassa kallioista metsää sekä avokalliopaljastumaa ja sillä kulkee useita ulkoilureittejä. Alueen eteläosaan sijoittuu alavaa entistä suoymäristöä. Alueen länsireunassa, Vihdintien vieressä kulkevat sähköverkon ilmajohdot, joiden alla on puuton vyöhyke. Etelässä Eliel Saarisen tietä kulkee uusi itä-länsisuuntainen Raide-Jokerin pikaraitiotie-yhteys. Eteläosan alue linkittyy tulevaan Haagan ympyrän alueeseen ja sinne suunniteltuihin monipuolisiin palveluihin sekä uuden pikaraitiotieyhteyden ja Raide-Jokerin vaihtopysäkkeihin.

Alueella on voimassa useita asemakaavoja vuosilta 1952–2013.

Helsingin kaupunki omistaa koko suunnittelualueen. Kaavaratkaisu on tehty kaupungin aloitteesta.

Kaarvaratkaisun kustannukset

Kaarvaratkaisun toteuttamisesta aiheutuu kaupungille kustannuksia noin 14,6 milj. euroa. Kustannukset on esitetty kustannustasossa 6/2024, joka vastaa Maku-indeksin pistelukua 132,7 (2015=100), alv. 0 %.

Esirakentaminen	3 800 000 €
Katurakenteet	2 500 000 €
Puistorakenteet	800 000 €
Johtosiirrot, hulevesien johtaminen	200 000 €
Julkinen palvelurakentaminen (päiväkoti)	7 300 000 €
YHT.	14 600 000 €

Lisäksi kaavaratkaisun toteuttamisesta aiheutuu uuden kunnallistekniikan rakentamisesta operaattoreille kustannuksia noin 3,7 milj. euroa seuraavasti:

Vesihuolto	1 800 000 €
Kaukolämpö	70 000 €
Sähkö ja tele	1 800 000 €

Asemakaavamuutos nostaa alueen arvoa. Alueelle kaavoitettavan rakennusoikeuden määrä on noin 94 000 kerrosneliötä. Kaupunki omistaa alueen maa-alan. Rakennusoikeuden arvo on noin 77 milj. euroa.

Alueen rakennusten perustamiskustannuksiksi on arvioitu noin 17 milj. euroa, sisältäen kortteleihin suunniteltujen maanalaisten kellari- ja pysäköintitilojen pohjarakennustyöt, -perustamiset ja louhinnat.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo (MRL 65 §)

Kaavaehdotus oli julkisesti nähtävillä 18.1.–16.2.2024. Lisäksi lautakunta edellytti, että palvelukeskuksen tontin metsäinen alue jatkovalmistelun aikana liitettäisiin osaksi Riistavuoren puistoa huolehtimaan metsäyhteyden kapeimman kohdan vahvistamisesta.

Kaavaehdotuksesta tehtiin 24 muistutusta, joista 1 oli adressi (allekirjoittajia yhteensä 2 400).

Muistutuksissa esitetyt huomautukset kohdistuivat mm. rakentamisen keskittämiseen olemassa olevaan kaupunkitilaan Riistavuorenpuiston sijasta, erityisesti Pitäjänmäen teollisuusalueelle. Nähtiin, että suunnitelma on kehittynyt parempaan suuntaan, mutta monet kokivat rakentamisen määrän silti liiallisena. Ehdotettiin, että nykyisen ulkoilureitin itäpuolen rakentamista tulisi vähentää tai siitä tulisi luopua. Riistavuorenpuiston supistuminen nousi esiin huolenaiheena ja muistutuksissa toivottiin kaavahankkeesta luopumista kokonaan. Toisaalta toivottiin myös tehokkaampaa rakentamista ja nähtiin, että suunnitelma tukee hyvin kaupungin kestävästä kasvusta. Pysäköintilaitoksen sijaintia ja tarvetta kyseenalaistettiin. Tämän lisäksi muistutukset kohdistuivat uhana-laisiin lajeihin, ekologiin yhteyksiin ja luonnonympäristöön. Suopuiston suunnitelmaa pidettiin positiivisena.

Lausunnot saatiin seuraavilta tahoilta:

- Helen Sähköverkko Oy
- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY)

- Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus)
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kaupunginmuseo

Lausunnoissa esitetyt huomautukset kohdistuivat mm. energiaverkkoa koskevien sopimuskohtien täyttymiseen ja huomioihin yhdyskuntateknisestä huollosta, sen yhteensovittamisesta nykyisen infran kanssa ja tilavaatimuksista. Esitettiin huomioita jätteiden keräykseen liittyen. Lisäksi lausuttiin asuinkortteleiden muutoksista ja pysäköintilaitoksen sijainnin muutoksesta aikaisempaan versioon nähden ja muutosten vaikutuksista pikaraitiotiehen. Huomautettiin myös pysäköintipaikkojen laskentaohjeesta ja ulkoilutiestä.

Huomautettiin, että viereinen Etelä-Haagan asuntoaluekokonaisuus kuuluu Helsingin kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittävien alueiden joukkoon. Pidettiin tärkeänä uudisrakentamisen mittakaavan pienenemistä Riistavuorenpuistoa kohden ja että korkeimmillaankin asuinkerrostalojen kerroskorkeus olisi luontevaa olla seitsemän kerrosta. Vihdintien varren kortteleita tulisi rytmittää pienillä aukioilla ja puistovyöhykkeillä, jotta Riistavuorenpuisto säilyy edelleen osittain osana Vihdintien katumaisemaa.

Yhdessä lausunnossa nähtiin, että kaavamääräykset ilmastonmuutokseen liittyen ovat kattavia ja ohjaavat esimerkillisesti alueen kestävyyttä ja vähähiilisyyttä, vaikkakin puistoalueelle rakentaminen koetaan valittavana. Lisäksi on erityisen hyvä, että puiston eteläpään turvemaata on tarkoitus ennallistaa suopuistona. Puiston pieneneminen tulisi ilmaista tarkemmin.

Kaavan toimintoja vesien laadullisesta käsittelystä pidetään riittävinä. Esitetään kuitenkin, että pysäköintipaikkojen öljynerotuskaivoista tulisi antaa kaavamääräys.

Em. lausunnossa todettiin myös, että kaavakarttaan tulisi merkitä liito-oravan ydinalueet sekä kulkuyhteydet, mutta todetaan ettei kaavaratkaisu heikennä merkittävästi liito-oravan yhteyksiä alueelta. Samalla nähtiin, että kaavassa tulee kiinnittää erityistä huomiota melun aiheuttamiin ongelmiin. Joitakin meluun liittyviä kaavamääräyksiä tulisi lausunnon mukaan tarkentaa.

Lisäksi seuraavat tahot ilmoittivat, ettei ole lausuttavaa: Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala sekä sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala.

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta saaduista muistutuksista ja viranomaisten ja muiden tahojen lausunnoista sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Huomautuksissa esitetyt asiat on otettu huomioon, kaavan tavoitteet huomioon ottaen, tarkoituksenmukaisilta osin.

Kaupunkiympäristölautakunnan edellyttämän jatkosuunnitteluohjeen vuoksi on käynnistetty erillinen asemakaavan muutosprosessi koskien Riistavuoren palvelukeskuksen tonttia osoitteessa Isonnevantie 28 ja sen metsäisen alueen liittämistä Riistavuorenpuistoon.

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehtiin julkisen nähtävilläolon jälkeen muutoksia, jotka on esitetty yksityiskohdaisesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa. Ne on myös koottu tehdyt muutokset -liitteeseen.

Asemakaavoituspalvelu on 6.11.2024 täydentänyt asemakaavan muutosehdotuksen selostusta kaupunkiympäristölautakunnassa 22.10.2024 käydyin keskustelun perusteella siten, että selostuksen tekstiin on lisätty kappaleet, jotka koskevat Riistavuorenpuiston suota, ulkoilureitin lähistöllä sijaitsevia oja-uomia sekä tehtyjä kääpähavaintoja. Kappaleet on lisätty Maisema ja luonnonympäristö -otsikon alle.

Tarkemmat perustelut

Tarkemmat kaavaratkaisun perustelut ilmenevät liitteenä olevasta asemakaavaselostuksesta.

Jatkotoimenpiteet

Kaupunkiympäristölautakunta edellytti, että siinä vaiheessa, kun kaavaa toteutetaan, laaditaan huolelliset ja perusteelliset suunnitelmat virkistysalueeksi jäävän metsän suojaamiseksi rakentamisen ajan haitoilta. Riistavuoren metsä on alueen asukkaille tärkeä virkistysalue ja myös virkistyskäytön edellytykset tulee taata koko rakennusvaiheen ajan. Lautakunta edellytti, että alueelle jäävän metsän luontoarvot eivät heikkene rakentamisen aikana tai sen seurauksena.

Toimivalta

Asemakaavan muutoksen hyväksymisestä päättää kaupunginvaltuusto.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

1 Asemakaavan muutoksen nro 12883 kartta, päivätty 28.11.2023, muu-

- 2 tettu 22.10.2024
Asemakaavan muutoksen nro 12883 selostus, päivätty 28.11.2023,
muutettu 22.10.2024, täydennetty 6.11.2024
- 3 Osa päätöshistoriaa
- 4 Muistutukset
- 5 Liikennesuunnitelma (piir.nro 7566 / 8.10.2024)
- 6 Länsi-Haaga, julkisten ulkotilojen yleissuunnitelma
- 7 Asemakaavoituspalvelun esitys selostuksen täydentämiseksi 6.11.2024
- 8 Illustraatiot, 8.10.2024

Oheismateriaali

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Tehdyt muutokset

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti

Esitysteksti

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Liite 5

Liite 6

Liite 7

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto
Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunginmuseo
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Sosiaali-, terveys-, ja pelastustoimiala

25.11.2024

Asia/7

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 22.10.2024 § 528

HEL 2020-012978 T 10 03 03

Hankennumero 5704_10

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 28.11.2023 päivätyn ja 22.10.2024 muuetun asemakaavan muutos-ehdotuksen nro 12883 (liite nro 3) hyväksymistä. Asemakaavan muutos koskee 29. kaupunginosan (Haaga, Etelä-Haaga) puisto-, lähivirkistys- ja katualueita (muodostuvat uudet korttelit 29272–29281).

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla:

<https://paatokset.hel.fi/fi/asia/hel-2020-012978>

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.

Kaupunkiympäristölautakunta edellytti, että siinä vaiheessa kun kaavaa toteutetaan, laaditaan huolelliset ja perusteelliset suunnitelmat virkistysalueeksi jäävän metsän suojaamiseksi rakentamisen ajan haitoilta. Riistavuoren metsä on alueen asukkaille tärkeä virkistysalue ja myös virkistyskäytön edellytykset tulee taata koko rakennusvaiheen ajan. Lautakunta edellytti, että alueelle jäävän metsän luontoarvot eivät heikene rakentamisen aikana tai sen seurauksena.

Käsittely

22.10.2024 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asian aikana kuultavina olivat arkkitehti Tony Isaksson, tiimipäällikkö Suvi Tyynilä, maisema-arkkitehti Harald Arlander ja liikenneinsinööri Ville Andersson. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus:

Anni Sinnemäki: Lisätään esitysehdotuksen kappaleeksi 4 kohta lisäksi lautakunta päättää että: "Kaupunkiympäristölautakunta edellyttää, että siinä vaiheessa kun kaavaa toteutetaan, laaditaan huolelliset ja perusteelliset suunnitelmat virkistysalueeksi jäävän metsän suojaamiseksi rakentamisen ajan haitoilta. Riistavuoren metsä on alueen asukkaille tärkeä virkistysalue ja myös virkistyskäytön edellytykset tulee taata koko rakennusvaiheen ajan. Lautakunta edellyttää, että alueelle jäävän metsän luontoarvot eivät heikkene rakentamisen aikana tai sen seurauksena."

Kannattaja: Risto Rautava

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Anni Sinnemäen vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

Hylkäysehdotus:

Mika Raatikainen: Teen hylkäysehdotuksen:

Kaupunkiympäristölautakunta hylkää esityksen Länsi-Haagan tarkistettua asemakaavan hylkäämistä. Alueen luontoarvot kaava-alueella etenkin Riistavuoren puistossa ovat kiistattomat ja merkittävät. Helsingin tehtävä ei ole kasvaa hinnalla millä hyvänsä täällä jo asuvien ihmisten mielipiteistä välittämättä ja vakiintuneiden asuin- ja luontoalueiden pilaamisen kustannuksella. Suomessa voi mainiosti rakentaa ja asua muuallakin kuin jo nyt tukkoisessa ja kalliissa Helsingissä.

Mika Raatikaisen hylkäysehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

08.10.2024 Pöydälle

09.01.2024 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

19.12.2023 Pöydälle

28.11.2023 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Tony Isaksson, arkkitehti, puhelin: 09 310 76415

tony.isaksson(a)hel.fi

Suvi Tyynilä, tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 37264

suvi.tyynila(a)hel.fi

Ville Andersson, liikenneinsinööri, puhelin: 09 310 33029

ville.andersson(a)hel.fi

Harald Arlander, maisema-arkkitehti, kaupunkitila- ja maisemasuunnittelu, puhelin: 09 310 42146

harald.arlander(a)hel.fi

Jarkko Nyman, projektipäällikkö, teknistaloudelliset asiat, puhelin: 09 310 37094
jarkko.nyman(a)hel.fi

Anu Haahla, ympäristöasiantuntija, ympäristöhäiriöt, puhelin: 09 310 28916
anu.haahla(a)hel.fi

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 16.2.2024

HEL 2020-012978 T 10 03 03

Helsingin kaupunkiympäristön toimiala / Maankäyttö ja kaupunkirakenne / Asemakaavapalvelu on pyytänyt kaupunginmuseon lausuntoa Länsi-Haagan asemakaavan muutoksen 28.11.2023 päiväystä ehdotuksesta. Kaavahanke rajautuu pohjois-, länsi- ja eteläpuoleltaan Haagan ympyrä, Vihdintie ja sähköasema –kaavamuutosalueeseen. Helsingin kaupunginmuseo tarkastelee hanketta perustehtävänsä mukaisesti sekä rakennetun kulttuuriympäristön ja maisemallisten arvojen näkökulmasta että arkeologisen kulttuuriperinnön säilymisen näkökulmasta.

Länsi-Haagan asemakaavan muutoshanke liittyy laajempaan Läntisen bulevardikaupungin kaavoitukseen eli Vihdintien ja Huopalahdentien bulevardikaupungin kaavarunkoon, joka toimii lähtökohtana alueelle laadittaville asemakaavoille ja asemakaavan muutoksille. Helsingin yleiskaavassa suunnittelualue on osoitettu pääosin kantakaupungiksi C2, jota kehitetään toiminnallisesti sekoittuneena asumisen, kaupan ja julkisten palvelujen, toimitilojen, hallinnon, puistojen, virkistys- ja liikuntapalvelujen sekä kaupunkikulttuurin alueena. Alueen koilliskulmassa on asuntovaltaista aluetta A3, jota kehitetään pääasiassa asumisen, puistojen, virkistys- ja liikuntapalvelujen sekä lähipalvelujen käyttöön. Suunnittelualue sijaitsee Vihdintien, junaradan, Riistavuorenkujan kortteleiden ja Eliel Saarisen tien rajaamalla Riistavuorenpuiston alueella sekä osittain Vihdintien ja Eliel Saarisen tien katualueilla. Asemakaavan muutoksen tavoitteena on, että Etelä- ja Pohjois-Haagan rinnalle syntyy uusi tunnistettava osa-alue, Länsi-Haaga. Tavoitteena on sijoittaa uutta kerrostaloasumista noin 2400 asukkaalle painottuen bulevardiksi rakennettavan Vihdintien varteen. Lisäksi alueelle suunnitellaan tarvittavat palvelut; liiketilaa, päivittäistavarakauppa sekä päiväkotit. Uusi rakentaminen tukeutuu tulevaan, kantakaupungista Kannelmäkeen kulkevaan Länsi-Helsingin pikaraitiotieyhteyteen. Tavoitteena on, että Riistavuorenpuiston kallioista metsäaluetta säilyy kaavamuutoksessa lähialueiden ja uuden asuinalueen kannalta tärkeänä luonnonympäristönä ja virkistysalueena ja alueen suunnittelussa turvataan ekologiset verkostot mm. liito-oravan ydinalueet ja yhteydet. Julkisten kaupunkiti-

lojen, katujen ja tonttien suunnittelun tavoitteena on huomioida alueella ominaisia maisemallisia elementtejä ja käyttää niitä uuden asuinalueen omaleimaisina lähtökohtina. Kortteleiden välisen pihakaturatkaisun tavoitteena on yhteisöllisyyden ja kylätunnelman vahvistaminen.

Suunnittelualueella ei nykyisin sijaitse rakennuksia. Riistavuoren laajaho puistoalue on pääasiassa kallioista metsää sekä avokalliopaljastumaa. Metsäisellä puistoalueella kulkee lisäksi useita ulkoilureittejä. Alueen eteläosaan sijoittuu alavaa entistä suoympäristöä. Etelässä Eliel Saarisen tietä kulkee uusi itä-länsisuuntainen Raide-Jokerin pikaraitiotieyhteys. Eteläosan alue linkittyy tulevaan Haagan ympyrän alueeseen ja sinne suunniteltuihin monipuolisiin palveluihin sekä uuden pikaraitiotieyhteyden ja Raide-Jokerin vaihtopysäkkeihin. Suunnittelualue sijoittuu kuitenkin Etelä-Haagan asuntoaluekokonaisuuden viereen, joka on merkitty Helsingin yleiskaavan Kulttuuriympäristöteemakartassa kuuluvaksi Helsingin kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittävien alueiden joukkoon.

Esillä olevassa asemakaavan muutoksen ehdotuksessa suunnittelualueen länsiosaan eli Vihdintien puoleiseen reunaan on osoitettu yhdeksän uutta asuinkerrostalojen korttelialuetta AK, joilla rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurin kerrosluku vaihtelee neljästä neljääntoista, pääosin kuitenkin viidestä kahdeksaan. Näiden lisäksi alueeseen kuuluvat julkisten lähipalvelurakennusten korttelialue YL, pysäköintipaikkojen korttelialue LPA, kaksi yleistä pysäköintialuetta LP ja puisto VP, joka muodostaa suunnittelualueen itäisen osan. Asemakaavaehdotuksessa on lukuisia rakennusoikeuteen ja tilojen käyttöön, kaupunkikuvaan ja rakentamiseen kuten kattomuotoon, julkisivumateriaaleihin ja värikyseen sekä pihoihin ja ulkoalueisiin ja ilmastomuutokseen – sen hillintään ja sopeutumiseen liittyviä määräyksiä. Yleisenä määräyksenä on esitetty seuraavaa: ”Tällä asemakaava-alueella tulee rakentamisen ilmentää Länsi-Haagan alueidentiteettiä: hienovaraista sovittamista maastoon, kiertotaloutta ja kävelijän näkökulmasta kiinnostavaa katu-tason ympäristöä.”

Asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmavaiheessa kaupunginmuseo korosti, että suunnittelualueen kaltaisessa voimakkaasti muuttuvassa ympäristössä on tärkeää säilyttää ymmärrys paikan historiasta ja uuden rakentamisen mittakaavassa kunnioittaa ja ottaa huomioon myös lähiympäristön rakennettu luonne. Suunnittelualueen lähiympäristön rakennuskantaa edustavat Vihdintien vastakkaisella puolella sijaitsevan Pitäjänmäen yritysalueen 1950-luvulta 2010-luvulle rakennettujen toimitalojen arkkitehtuuriltaan moni-ilmeinen rivistö. Yritysalueen vanhimpien toimitalojen mittakaava ei juurikaan poikkea suunnittelualueen itä- ja eteläpuolisista Etelä-Haagan samanikäi-

sistä asuinkerrostaloista. Nuorimpien toimitalojen mittakaava sen sijaan on kasvanut näihin verrattuna huomattavasti niin korkeudeltaan kuin kokonaishahmoltaan. Korkeimmillaankin ne ovat kuitenkin seitsemänkerroksisia, mihin olisi luontevaa rajata myös uusien asuinkerrostalojen suurin sallittu kerrosluku. Erityisen tärkeänä kaupunginmuseo pitää asuinkerrostalokorttelirintaman rytmittämistä pienillä aukiolla ja leveämmillä puistovyöhykkeillä niin, ettei taloista muodostu yhtenäistä muurimaista rintamaa, vaan Riistavuorenpuisto säilyy edelleen osittain osana Vihdintien katumaisemaa. Erittäin tärkeää on myös uudisrakentamisen mittakaavan pieneneminen Riistavuorenpuiston reunakortteleissa niin, etteivät uudisrakennukset puiston reunamilla nouse vanhan puuston latvusten yläpuolelle. Riistavuorenpuiston tarjoaman kaupunkiluonnon säilyminen osana olevaa etelähaagalaista elinympäristöä tukee paitsi alueen ekologista myös kulttuurista kestävyyttä ja on tärkeä uuden alueen haagalaista identiteettiä rakentava voimavara.

Länsi-Haagan asemakaavan muutosalueelta ei tunneta ennestään muinaismuistolain suojelemia kiinteitä muinaisjäännöksiä tai muita arkeologisia kohteita ja historiallisten lähteiden valossa alueelta ei arvioida löytyvän uusia kohteita.

Kaupunginmuseolla ei ole muuta huomautettavaa Länsi-Haagan asemakaavan muutoksen ehdotukseen.

Lisätiedot

Anne Salminen, tutkija, puhelin: 310 36501
anne.salminen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimittauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 11.10.2023 § 59

HEL 2020-012978 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12883 pohjakartan kaupunginosassa 29 Haaga. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12883
Kaupunginosa: 29 Haaga
Kartoituksen työnumero: 3/2023

25.11.2024

Asia/7

Pohjakartta valmistunut: 17.4.2023
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n
asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden
asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön
16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten
valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -
palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot
-yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Kari Rajala, paikkatietosuunnittelija, puhelin: 09 310 31976
kari.rajala(a)hel.fi
Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883
timo.tolkki(a)hel.fi

Nimistötoimikunta 05.05.2021 § 37

HEL 2020-012978 T 10 03 03

Nimistötoimikunta päätti esittää alueelle seuraavia uusia nimiä:

Eliel Saarisen kuja – Eliel Saarinsens gränd
(katu)

Perustelu: Muistonimi; liitynnäinen, Eliel Saarisen tien mukaan.

Kalliokivenpolku – Bergstensstigen
(jalankulku- ja pyöräily-yhteys)
Perustelu: Ryhmänimi (kallioperä).

Kivipuutarhanpolku – Stenträdgårdsstigen
(jalankulku- ja pyöräily-yhteys)

25.11.2024

Asia/7

Perustelu: Ryhmänimi (kallioperä); liitynnäinen, Kivipuutarhankadun mukaan.

Kulkukivenpolku – Flyttblocksstigen

(jalankulku- ja pyöräily-yhteys)

Perustelu: Ryhmänimi (kallioperä); liitynnäinen, Kulkukivenkadun mukaan.

Riistavuorenpolku – Djurbergsstigen

(jalankulku- ja pyöräily-yhteys)

Perustelu: Liitynnäinen, Riistavuorenpuiston mukaan.

Sarvivälkkeenpolku – Hornbländestigen

(jalankulku- ja pyöräily-yhteys)

Perustelu: Ryhmänimi (kallioperä). Sarvivälke on Uudenmaan maakuntakivi. Tieteen termipankin mukaan sarvivälke on amfiboliryhmän mineraali, ja se on väriltään mustaa, vihreänmustaa tai ruskeanmustaa. Sarvivälke on yleinen kivilajeja muodostava mineraali.

07.04.2021 Pöydälle

Lisätiedot

Johanna Lehtonen, nimistösuunnittelija, puhelin: 310 37386
johanna.lehtonen(a)hel.fi

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 16.2.2021

HEL 2020-012978 T 10 03 03

Länsi-Haagan asemakaavan muutos, osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan asemakaavoituspalvelut pyytää Helsingin kaupunginmuseolta lausuntoa Länsi-Haagan asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta. Kaa-

vahanke rajautuu pohjois-, länsi- ja eteläpuoleltaan Haagan ympyrä, Vihdintie ja sähköasema –kaavamuuotosalueeseen. Helsingin kaupungin museo tarkastelee hanketta perustehtävänsä mukaisesti sekä rakennetun kulttuuriympäristön ja maisemallisten arvojen näkökulmasta että arkeologisen kulttuuriperinnön säilymisen näkökulmasta.

Länsi-Haagan asemakaavan muutoshanke liittyy Vihdintien muuttamiseksi kaupunkibulevardiksi ja asemakaavan muutosalue sijoittuu Vihdintien itälaidalle Haagan liikenneympyrän pohjoispuolelle. Etelässä aluetta rajaa Eliel Saarisen tie ja idässä Riistavuorenkujan ja Isonnevan kujan kiinteistöt. Koillisessa kaava-alueella rajaa rantarata. Vihdintien varressa kulkee nykyään sähkölinja ilmajohtoina. Suunnittelualueen maasto on avokallioiden läikittämää sekametsää ja alueella kiertelee ulkoilureittejä ja polkuja.

Alueelle on suunnitteilla kaupunkimainen asuinalue 2500 asukkaalle palvelujen, kuten kivijalkaliikkeiden ja uuden päiväkodin, sijoituessa Valimokujan uuden pikaraitiotiepysäkin läheisyyteen. Pikaraitiotie kulki Vihdintietä pitkin ja se risteäisi Raide-Jokerin linjan kanssa Haagan liikenneympyrässä. Suunnitelmien mukaan osa Riistavuorenpuistosta säilytetään lähialueen ja uuden asuinalueen virkistysalueena.

Suunnittelualueella ei nykyisin sijaitse rakennuksia. Suunnittelualue sijoittuu kuitenkin Etelä-Haagan asuntoaluekokonaisuuden viereen, joka on merkitty Helsingin yleiskaavan Kulttuuriympäristöt-teemakartassa kuuluvaksi Helsingin kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittävien alueiden joukkoon. Suunnittelualueen kaltaisessa voimakkaasti muuttuvassa ympäristössä on tärkeää säilyttää ymmärrys paikan historiasta ja uuden rakentamisen mitta-kaavassa kunnioittaa ja ottaa huomioon myös lähiympäristön rakennettu luonne.

Länsi-Haagan asemakaavan muutosalueelta ei tunneta ennestään muinaismuistolain suojelemia kiinteitä muinaisjäännöksiä tai muita arkeologisia kohteita ja historiallisten lähteiden valossa alueelta ei arvioida löytyvän uusia kohteita.

Lisätiedot

Heini Hämäläinen, tutkija, puhelin: 0931064993
heini.hamalainen(a)hel.fi

25.11.2024

Asia/8

8

V 11.12.2024, Jätkäsaaren Ahdinaltaan vesialueen asemakaava ja asemakaavan muutos (nro 12842)

HEL 2022-011884 T 10 03 03

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 20. kaupunginosan (Länsisatama, Jätkäsaari) vesialueen asemakaavan ja asemakaavan muutoksen 8.12.2020 päivätyn ja 5.11.2024 muutetun piirustuksen numero 12842 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Asemakaava ja asemakaavan muutos (kaavaratkaisu) koskee vesialuetta, joka sijaitsee 20. kaupunginosassa (Länsisatama, Jätkäsaari) Valtamerilaiturin ja Melkinlaiturin välisellä alueella. Kaavaratkaisu mahdollistaa kelluvien vapaa-ajanpalveluiden sekä yleisen uimarannan ja näihin liittyvien tukitoimintojen rakentamisen. Lisäksi Melkinlaiturin varteen on sijoitettu uusi vesibussilaituri.

Tavoitteena on luoda Hyväntoivonpuiston päätteenä olevan Ahdinaltaan alueelle seudullisesti merkittävä urheilu-, kulttuuri- ja vapaa-ajantoimintojen alue. Kumppanuuskaavoituksen keinoin on ratkaistu tiiviisti rakennetun kaupunkiympäristön, teknisesti haastavan rakennuspaikan sekä monipuolisten vapaa-ajan palveluiden kehittämisen yhdistäminen.

Alueelle on suunniteltu uimaranta ja kelluva kylpylä sekä puistoa, näköalatasanne ja vesibussilaituri. Kelluvien vapaa-ajanpalveluiden rakennusaloille on sijoitettu uutta kerrosalaa 725 k-m².

Kaavaratkaisun toteuttaminen vaikuttaa erityisesti siten, että Ahdinallas ja sitä ympäröivä rakentaminen muodostaa toimintoiltaan aktiivisen ja viihtyisän päätteen Hyväntoivonpuistolle sekä vastaa asukkaiden toiveisiin uimapaikasta ja avantouintimahdollisuudesta.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Kaavaratkaisu edesauttaa kaupunkistrategian tavoitteiden toteutumista ja on yleiskaavan sekä Jätkäsaaren osayleiskaavan mukainen.

Kaavaratkaisu on osa suurempaa asemakaavakokonaisuutta, johon kuuluivat osallistumis- ja arviointisuunnitelma -vaiheessa [Jätkäsaaren kirjo \(12750\)](#) ja [Valtamerilaituri \(12655\)](#). Osallistumis- ja arviointisuunnitelma -vaiheen jälkeen Jätkäsaaren kirjo erotettiin omaksi asemakaavakseen, joka on tullut voimaan vuonna 2023.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Alueella on käytöstä poistunut satama-allas. Asemakaava-alueen halki kulkeva Atlantinkatu ja Atlantinsilta on rakennettu. Aluetta ympäröivät muut katualueet ovat lähestulkoon valmiita.

Osalla aluetta on voimassa useita asemakaavoja vuosilta 1979–2019. Asemakaavoissa alue on vesialuetta.

Helsingin kaupunki omistaa alueet. Kaavaratkaisu on tehty kaupungin aloitteesta. Asemakaava on kumppanuuskaavoitushanke, ja kaavaratkaisun sisältö on neuvoteltu [suunnitteluvarauksen](#) saaneen kanssa.

Kaavaratkaisun kustannukset

Kaavaratkaisun toteuttamisesta aiheutuu kaupungille kustannuksia esirakentamisesta ja yleisten alueiden toteuttamisesta ilman arvonlisäveroa 12/2021 kustannustasolla 12,3 milj. €. Kaavaratkaisu nostaa alueen arvoa. Kaavoitettavan rakennusoikeuden arvo on karkeasti arvioiden 0,4–0,6 milj. euroa.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo (MRL 65 §)

Laajempi, myöhemmin kahteen eroteltu kaavaehdotus esiteltiin kaupunkiympäristölautakunnalle 8.12.2020, ja lautakunta päätti asettaa kaavaehdotuksen nähtävillä. Kaavaehdotus oli julkisesti nähtävillä 30 päivän ajan 17.12.2020–28.1.2021.

Kaavaehdotuksesta tehtiin neljä muistutusta. Muistutuksissa esitetyt huomautukset kohdistuivat uintimahdollisuuksiin, turvallisuuteen, tulvariskeihin, asunnoista aukeaviin näkymiin, korkeaan rakentamiseen, varjoisuus- ja tuuliolosuhteiden huomioimiseen, linnuston huomioon ottamiseen lasirakentamisessa sekä häiriövaloon ja roskaantumiseen.

Kaavaehdotuksesta saatiin viranomaisten lausuntoja sen ollessa julkisesti nähtävillä. Lausunnoissa esitetyt huomautukset kohdistuivat satamaan suuntautuvaan laivaliikenteeseen, vesihuoltolinjoihin ja vesihuoltoverkoston liittymiin, poliisi- ja pelastusajoneuvojen pääsyyn lähelle kohdetta, saattoliikenteen turvallisuuteen, viranomaisveneiden laituripaikkaan, omaehtoisen pelastautumisen edellytyksiin vedenvaraan joutuneille, meluntorjuntaa koskeviin määräyksiin, satamatoiminnan vaiku-

tukseen ilmanlaatuun, pintavesien käsittelyyn sekä korkean hotelli- ja toimistotornin merkitykseen kaupunkirakenteessa.

Lausunnot saatiin Helsingin poliisilaitokselta, Helen Sähköverkko Oy:ltä, Helsingin Satamalta, Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymältä (HSL), Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymältä (HSY), kaupunginmuseolta, Puolustusvoimien 1. Logistiikkarykmentiltä, Suomenlahden merivartioston esikunnalta sekä Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta (ELY-keskus).

Helen Sähköverkko Oy, Puolustusvoimien 1. Logistiikkarykmentti ja Suomenlahden merivartioston esikunta lausuvat, ettei asemakaavan muutosehdotukseen ole huomautettavaa. Lisäksi Väylävirasto ilmoitti, ettei ole lausuttavaa.

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

Nähtävilläolon jälkeen asemakaava jaettiin kahdeksi erilliseksi kaava-alueeksi, jolloin nyt käsittelyssä oleva Ahdinaltaan vesialueen asemakaava sai uuden kaavanumeron. Nähtävillä olleeseen kokonaisuuteen kuulunut Valtamerilaiturin asemakaava on tullut voimaan vuonna 2021.

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta saaduista muistutuksista, ja viranomaisten lausunnoista sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Kaavan tavoitteet huomioon ottaen, kaavaehdotusta ei ole tarkoituksenmukaista muuttaa julkisen nähtävilläolon yhteydessä esitettyjen huomautusten johdosta.

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehtiin julkisen nähtävilläolon jälkeen muutoksia, jotka on esitetty yksityiskohtaisesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa. Ne on myös koottu Tehdyt muutokset -liitteeseen. Muutoksista on neuvoteltu asianomaisten tahojen kanssa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12842 kartta, päivätty 8.12.2020, muutettu 5.11.2024
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12842 selostus, päivätty 8.12.2020, muutettu 5.11.2024, päivitetty Kylk:n 5.11.2024 päätöksen mukaiseksi

25.11.2024

Asia/8

- 3 Vuorovaikutusraportti 8.12.2020, täydennetty 5.11.2024 ja asukastilaisuuden 18.6.2019 muistio
- 4 Tehdyt muutokset
- 5 Osa päätöshistoriaa

Oheismateriaali

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Havainnekuva, 5.11.2024

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Helsingin poliisilaitos
Helen Sähköverkko Oy
Helsingin Satama Oy
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY
Puolustusvoimien 1. Logistiikkarykmentti
Suomenlahden merivartioston esikunta
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Väylävirasto
Ne muistutuksen esittäneet, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4
Liite 5
Esitysteksti
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4
Liite 5

25.11.2024

Asia/8

Tiedoksi

Kaupunginmuseo
Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto
Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 05.11.2024 § 581

HEL 2022-011884 T 10 03 03

Hankennumero 3141_7

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 8.12.2020 päivätyn ja 5.11.2024 muutetun asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen nro 12842 (liite nro 3) hyväksymistä. Asemakaava koskee 20. kaupunginosan (Länsisatama, Jätkäsaari) vesialuetta ja asemakaavan muutos koskee 20. kaupunginosan (Länsisatama, Jätkäsaari) vesialuetta.

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville.
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla:

<https://paatokset.hel.fi/fi/asia/hel-2022-011884>

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.

Käsittely

05.11.2024 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavina olivat arkkitehti Teo Tammivuori ja maisema-arkkitehti Kuisma Kyyhkynen. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

25.11.2024

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Teo Tammivuori, arkkitehti, puhelin: 09 310 21192
teo.tammivuori(a)hel.fi
Teemu Vuotoniemi, liikenneinsinööri, puhelin: 09 310 37490
teemu.vuotoniemi(a)hel.fi
Jarkko Nyman, projektipäällikkö, teknistaloudelliset asiat, puhelin: 09 310 37094
jarkko.nyman(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimitauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 18.04.2023 § 28

HEL 2022-011884 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12842 pohjakartan kaupunginosassa 20 Länsisatama. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12842
Kaupunginosa: 20 Länsisatama
Kartoituksen työnnumero: 11/2023
Pohjakartta valmistunut: 9.2.2023
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 09 310 31911
merja.kyyro(a)hel.fi
Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883
timo.tolkki(a)hel.fi

9

V 11.12.2024, Valtuutettu Minja Koskelan aloite ympäristöarvojen kunnioittamisen valtavirtaistaminen Helsingin kaupungin päätöksenteossa

HEL 2024-005245 T 00 00 03

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Minja Koskela ja 24 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupungin henkilöstöä sekä kunnossapitoa toteuttavia toimijoita koulutetaan kautta linjan ympäristölainsäädännön noudattamisen perusteista, ja myös vastuista lainsäädännön rikkomisesta. Kaupungin omat prosessit käydään läpi, jotta arvoluontoa ei voi enää tuhoutua vahingossa. Kaupunki yhdistäytyy ympäristölainsäädännön minimivaatimusten noudattamisessa toteuttaessaan samalla kunnianhimoisesti kaupunkistrategiaan kirjattua ympäristöpolitiikkaa. Aloite on liitteenä 1.

Kunnianhimoinen ilmastovastuu ja luonnonsuojelu on yksi Helsingin kaupunkistrategian painopisteistä. Strategian mukaan kaupunki suojelee ja vaalii aktiivisesti monimuotoista luontoaan, suojelee arvokkaimmat alueet luonnonsuojeluohjelman 2015–2024 mukaisesti perustaen vähintään viisi uutta luonnonsuojelualuetta vuodessa ja toteuttaa kunnianhimoisesti vuonna 2021 hyväksytyä luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelmaa. Strategiassa linjataan, että kaupunki ei osoita rakentamista arvokkaimmille luontoalueille, ja että metsissä ja metsäisillä alueilla suunnitelmallinen monimuotoisuuden lisääminen ja metsien luontainen vanheneminen on keskeisin tavoite.

Kaupungin tarkastuslautakunta tarkasteli vuoden 2022 arviointikertomuksessaan asuinalueiden kaavoituksen vaikutusta viheralueisiin. Arvioinnin pääkysymyksenä oli, onko kaupunkiympäristön toimiala varmistanut viheralueiden säilymisen tai lisääntymisen asuinalueiden kaavoituksessa. Kaupunkistrategiassa linjataan, että puiden ja vehreyden määrää kaupungissa lisätään, metsäistä verkostoa ja niittyverkostoa vahvistetaan ja Helsingin arvokkaimmille luontoalueille ei osoiteta rakentamista. Toisaalta kaupunkistrategiassa tavoitellaan Helsingin asukasluvun kasvua, minkä vuoksi kaavoituksen pitäisi mahdollistaa uusien asuntojen valmistuminen.

Arvioinnin johtopäätöksinä tarkastuslautakunta totesi, että kaupunkiympäristön toimiala on pääosin varmistanut viheralueiden säilymisen ja vehreyden lisääntymisen asuinalueiden kaavoituksessa kaupunkistrategioiden 2017–2021 ja 2021–2025 mukaisesti. Kaavoitettujen asuinalueiden rakentamisen seurauksena yhteenlaskettu viherpinta-alan määrä kaupungissa kuitenkin todennäköisesti vähenee. Tämä johtuu siitä, että kaavoituksessa joudutaan sovittamaan luontoa ja virkistysalueita koskevia tavoitteita yhteen muiden, muun muassa asuntotuotantoa koskevien tavoitteiden kanssa.

Arviointikertomuksen käsittelyssä kaupunkiympäristölautakunta totesi, että toimialan tulee edelleen suosia yleis- ja asemakaavoituksessa ratkaisuja, jotka säästävät tai lisäävät suunnittelualueella sijaitsevaa kaupunkiluontoa tai puistoja mahdollisimman paljon. Toimialan tulee jatkaa Helsingin arvokkaimpien luontoalueiden määrittelytyötä ja saattaa työn tulokset mahdollisimman pian kaavoittajien hyödynnettäväksi sekä varmistaa, että kaavoituksessa on käytettävissä riittävästi ajantasaista luontotietoa. Kaupunkiympäristölautakunnan linjaamia suosituksia viedään toimialalla laajasti käytäntöön.

Ympäristönsuojelu ja luonnonsuojelulainsäädäntö

Kaupunginhallitus hyväksyi 4.3.2024 § 129 Helsingin ympäristönsuojelun tavoitteet 2040, jossa asetetaan keskipitkän ja pitkän aika-välin tavoitteet ympäristönsuojelun eri osa-alueille. Ympäristönsuojelun tavoitteet 2040 täydentää ja täsmentää kaupunkistrategiaa ympäristönsuojelun osalta. Siihen sisältyvät kaupunkistrategiassa asetetut tavoitteet ja siinä asetetaan tavoitteet myös niille ympäristönsuojelun osa-alueille, joita kaupunkistrategiassa ei erikseen mainita. Luonnon monimuotoisuuden suojeluun liittyvää tavoitetta on täsmennetty niin, että tavoitteena on pysäyttää Helsingissä tapahtuva luontokato vuoteen 2030 mennessä.

Ympäristönsuojelu- ja luonnonsuojelulainsäädännössä keskeisiä toimintaa ohjaavia periaatteita, velvollisuuksia ja kieltoja ovat selvilläolovelvollisuus, huolellisuus, varovaisuus, ennaltaehkäisyn ja haittojen minimoinnin periaatteet. Näitä toteuttavista säännöksistä keskeisimpiä ovat ympäristön-suojelulain (527/2014) mukainen selvilläolovelvollisuus (6 §) ja velvollisuus ehkäistä ja rajoittaa ympäristön pilaantumista (7 §), vesilain (528/2011) mukainen vaarantamiskielto (11 §) sekä luonnonsuojelulain (9/2023) Natura 2000 -verkostoon kuuluvan alueen suojelun perusteena olevia luonnonarvoja merkittävän heikentämisen kielto (34 §), tiukasti suojellun luontotyyppin hävittämis- ja heikentämiskielto (65 §), eläin- ja kasvilajien rauhoittaminen (69 §) ja tiettyjen lajien esiintymis-, levähdys- ja lisääntymispaikkojen suojelu (77–79 §).

Lainsäädännön noudattaminen sekä kaupunkistrategian ja sitä täsmen-
tävien ja täydentävien ympäristönsuojelun pitkän tähtäimen tavoitteiden
edistäminen ovat keskeisiä lähtökohtia kaupunkiympäristön toimialalla.
Kaupunkistrategian ja ympäristönsuojelun ylätasoinen tavoitteet konkreti-
soidaan toimenpiteiksi ympäristönsuojelun osa-alueohjelmissa ja vuo-
sittain toiminnan suunnittelun yhteydessä. Sekä kaupunkistrategian et-
tä ympäristönsuojelun pitkän tähtäimen tavoitteet on Helsingissä ase-
tettu lainsäädännön vaatimuksia huomattavasti kunnianhimoisemmalle
tasolle.

Kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen ja Uudenmaan ELY-keskus
valvovat ympäristönsuojelulain ja vesilain noudattamista. Viranomaiset
ovat laissa säädetyissä tehtävissään itsenäisiä ja riippumattomia.
Luonnonsuojelulain valvontaviranomainen on Uudenmaan ELY-keskus.
Valvonnalla varmistetaan ympäristölainsäädännön ja viranomaismä-
räysten noudattaminen sekä haitallisten ympäristö-muutosten ehkäi-
minen tai poistaminen. Ympäristönsuojeluviranomaisen valvontakei-
noja ovat alustavat hallinnolliset toimet kuten ohjeet, suositukset, neu-
vonta ja kehotus sekä viime kädessä pakkokeinot.

Ympäristöarvojen huomioiminen suunnittelussa

Luontoarvioiden huomioiminen suunnittelun, toteutuksen ja kunnossa-
pidon eri vaiheissa perustuu kohdealueiden ajantasaisiin luontotietoi-
hin, joita täydennetään tarvittaessa sopivilla luontoselvityksillä. Yleis-
kaavoituksessa ratkaistaan kaupunkirakenteen tasolla kaupunki-
kehityksen periaatteita, jolloin tiedon tarvekin on yleistasonen. Osay-
leiskaavoituksessa sekä suunnitteluperiaatteita ja kaavarunkoja laadi-
taessa tuotetaan aluevaraustasoinen suunnittelu, jolloin yleiskaavata-
soa yksityiskohtaisempi tieto on tarpeen suunnittelun lähtökohdaksi ja
vaikutusten riittävän tarkaksi arvioinniksi. Asemakaavataso ohjaa suo-
raan rakentamista, mikä tarkoittaa vastaavasti detaljoidumman tiedon
tarvetta ja yleensä myös tarkentavia selvityksiä alueen erityispiirteistä.
Suunnittelun tarkkuustason lisäksi tietotarpeisiin vaikuttaa myös alueen
luonne ja herkkyyden vaikutuksille.

Kaupunkiympäristön toimialalla on käynnissä kehitysprojekti, jossa
varmistetaan toimialalla tuotettavan luontotiedon systemaattinen ko-
koaminen luontotietojärjestelmään sekä tarkistetaan toimialan suunnit-
telun, toteutuksen ja kunnossapidon prosessit sen suhteen, että luonto-
tietojärjestelmään kerätty luontotieto otetaan niissä huomioon oikeassa
prosessin vaiheessa.

Helsingin luontotiedot on koottu karttapalvelun osana ylläpidettävään
luontotietojärjestelmään. Sen tiedot ovat pääosin julkisia, mutta joitakin
lajitietoja on rajattu vain virkakäyttöön. Lisäksi kansallisessa Laji.fi-

palvelussa on lajihavaintotietoja, joita tulee tarkastella osana kohdealueen luontoarvojen kokonaisarviota. Myös osa Laji.fi-palvelun tiedoista on rajattu vain virkakäyttöön.

Osana ammattitaitoista suunnittelua eri tasoilla punnitaan erilaisia arvoja myös strategisesta näkökulmasta. Kaupunkiympäristön toimialan suunnittelijoiden työhön kuuluu erilaisten ja monitahoisten arvojen suhteuttamista toisiinsa. Strateginen luontoarvio on mukana maisemasuunnittelussa eri vaihtoehtojen puntaroinnissa suhteessa laajempaan ekologiseen verkostoon, sen kytkeytyneisyyteen ja toimivuuteen. Puisto- ja viheraluesuunnittelussa noudetaan kestävän ympäristörakentamisen periaatteita, joissa ensimmäisenä lähtökohtana on olevan säilyttäminen resurssiviisaasti. Mikäli nykyisten rakenteiden säilyttäminen ei ole mahdollista, seuraava vaihtoehto on olemassa olevan kunnostaminen ja parantaminen. Viimeinen vaihtoehto on purkaminen tai uuden rakentaminen.

Ympäristöarvojen huomioiminen rakentamisessa ja kunnossapidossa

Kaupunki ohjaa ja rajoittaa rakentamisen ilmastopäästöjä talonrakentamisessa ja esirakentamisessa. Kaupunkialueella tapahtuvan talonrakentamisen elinkaaren hiilijalanjälkeä ohjataan kaavoituksen, kaavamääräysten, tontinluovutusehtojen, tontti- ja toteutuskilpailujen sekä omissa rakennushankkeissa erityisesti suunnitteluohjeiden kautta. Helsinki otti ensimmäisenä kaupunkina Suomessa käyttöön raja-arvon uusien asuinkehostalojen elinkaaren hiilijalanjäljelle vuonna 2023. Asuinkehostalojen raja-arvoa käytetään vaatimuksena uusissa asemakaavoissa, ja hiilijalanjäljestä voidaan määrätä myös tonttikilpailuissa sekä tontinluovutuksen ehdoissa. Vaikka rakennusten säilyttäminen ei ole aina mahdollista, on rakennusten käyttötarkoituksen muuttaminen rakennusta muokaten ja korjaten usein parempi vaihtoehto hiilipäästöjen ja kaupungin kerroksellisuuden kannalta. Kaupunkiympäristölautakunta kannustaa edellyttämään hankkeilta itseltään riittävän kattavia ja läpinäkyviä kiinteistötaloudellisia selvityksiä, vahvistamaan edelleen toimialan omaa monimutkaisten purkamista ja säilyttämistä yhdistävien hankkeiden kiinteistötaloudellista arviointikykyään sekä tuomaan säilyttämistä ja purkamista vertaavia taloudellisia arvioita päätöksenteon tueksi.

Esirakentamisessa Helsingin kaupunki käyttää pohjanvahvistuksessa ainoastaan uusiopohjaisia sideaineita, joilla voidaan pienentää pohjanvahvistuksen hiilidioksidipäästöjä vähintään puoleen aiempaan verrattuna. Kalkkibetonin käyttö on kielletty pohjastabiloinnissa. Infra-hankkeissa tulee käyttää vähähiilistä betonia. Kaupungin omien toimijoiden ja palvelurakennusten uudisrakentamisessa rakennusten E-luku on vähintään 30 % kansallista raja-arvoa matalampi.

Palvelurakennushankkeissa kartoitetaan tontin ja sen läheisyyden luontoarvot hankesuunnitteluvaiheessa. Luontoarvojen kartoitusmenetelmä on ollut käytössä kesästä 2023 alkaen, jolloin vaatimus sen tekemisestä tuli Helsingin kaupungin rakennusjärjestykseen. Infrarakentamisessa on otettu käyttöön ympäristöasiakirja, joka tuotetaan hankkeiden suunnitteluvaiheessa ja johon on koottu kaikki hankkeen ympäristönäkökohdat, jotka tulee ottaa huomioon rakentamisessa. Ympäristöasiakirjassa esitetään mm. kunkin rakennuskohteen erityistä huomiota vaativat ympäristötekijät, kuten herkäät vesistökohteet, uhanalaiset lajit ja suojeltavat luontoalueet. Rakennuttaja huolehtii, että hankkeen urakoitsija vastaa ympäristöasiakirjassa esitettyihin tilaajan vaatimuksiin ympäristösuunnitelmalla. Ympäristösuunnitelman toteutumista seurataan ja valvotaan rakennuttajan ja valvojien toimesta urakoiden aikana. Tarvittaessa urakoitsijalta edellytetään korjaavia toimenpiteitä ympäristöarvojen suojaamiseksi.

Henkilöstöä koulutetaan jatkuvasti ympäristölainsäädännön mukaiseen työhön. Kaupungin palvelurakennusten rakennusurakoita koskee Työmaan ympäristöasiakirja, joka sisältää vaatimuksia mm. työmaavesien käsittelyyn, kasvillisuuden suojaamiseen, kemikaalien käsittelyyn ja jätteiden lajitteluun. Urakoitsija laatii työmaan ympäristö- ja jätehuolto-suunnitelman, joiden toteutumista seurataan työmaan aikana. Helsingin kaupunki on sitoutunut päästötön työmaa -green dealiin ja urakoissa noudatetaan siinä asetettuja vaatimuksia.

Pääkaupunkiseudun työmaavesiohje päivitettiin keväällä 2024 ja se on otettu vaiheittain käyttöön hankkeissa kesän ja syksyn 2024 aikana. Työmaavesien hallinnassa ja käsittelyssä noudatetaan erityistä huolellisuutta herkkien vesikohteiden, esimerkiksi taimenpurojen, läheisyydessä ja varmistetaan ettei niille aiheuteta haittaa. Lisäksi toimialalla laadittiin keväällä 2024 Lintujen ja muiden eläinten pesinnän huomioinnin rakentamisessa -ohje. Ohjeessa kerrotaan mm. miten eläinten pesintä tulee huomioida ja miten voidaan ennakoida, ettei pesinnälle aiheuteta haittaa. Toimialan rakennushankkeiden suunnittelussa huomioidaan myös rakennusvalvonnan ohje Lintuturvallinen rakentaminen, joka julkaistiin helmikuussa 2024.

Ympäristö- ja luontoarvot huomioidaan laajasti yleisten alueiden kunnossapidossa ja kaikissa kunnossapidon prosessin vaiheissa. Luonnon monimuotoisuuden huomioiminen on keskeinen osa kunnossapidon toimintaa. Sitä pyritään edistämään monin keinoin, kuten esimerkiksi lahoppuuta lisäämällä. Yleisten alueiden kunnossapito hankitaan kaupungin omalta rakentamispalveluliikelaitos Staralta tai yksityisiltä palveluntuottajilta. Urakka-asiakirjat ovat keskeinen ohjauskeino kunnossapitourakoissa.

Helsingin kaupungin kaupunkistrategian painopisteet sekä ympäristötavoitteet on huomioitu kunnossapitourakoiden urakka-asiakirjoissa. Niistä tärkeimmät ovat urakkasopimus, urakkaohjelma, kunnossapidon tuotekortit sekä täsmentävät ohjeliitteet. Kunnossapitourakoiden kaikki työt on järjestettävä niin, että ympäristölle ei aiheudu tarpeettomia haittavaikutuksia. Urakoitsijoiden tulee kaikessa toiminnassaan noudattaa ympäristöön liittyvää lainsäädäntöä ja määräyksiä sekä määriteltyjä ohjeita.

Kunnossapidon hankintavaiheessa ympäristö- ja luontoarvoja edistetään ympäristöasioiden hallintaan ja luonnon monimuotoisuuden turvaamiseen liittyvällä laatupisteityksellä. Urakkaohjelmassa määritellään urakassa noudatettavat ympäristömääräykset ja ohjeet sekä kunnossapitourakan tarkempi sisältö. Urakoitsijan tulee laatia urakkakohmainen ympäristösuunnitelma, jonka avulla tavoitellaan urakan ympäristövaikutusten minimointia, tiedostetaan ja ennakoidaan mahdolliset riskit sekä varaudutaan yllättäviin vahinkoihin. Ympäristösuunnitelmassa pääurakoitsijan tulee kuvata esimerkiksi alueen ympäristön erityispiirteet (mm. herkäät vesistöt sekä toimenpiteet vesistöjen suojaamiseksi). Urakan aikana ympäristösuunnitelman toteutumista seurataan osana sekä tilaajan valvontaa että urakoitsijan omavalvontaa. Urakoitsijan tulee myös täyttää urakan ympäristöraportti ja raportoida ympäristöasioista säännöllisesti.

Kunnossapidon tuotekortit määrittelevät urakoiden tarkemmat laatuvaatimukset ja ohjaavat urakkaan kuuluvien tehtävien tarkempaa suorittamista tuotteittain. Tuotekortit määrittelevät töiden suorittamisessa noudatettavat lait, asetukset ja ohjeet. Ympäristö- ja luontoarvot on huomioitu kunnossapidon tuotekorteissa. Esimerkiksi töiden toimenpideajat on tarkkaan määritelty huomioiden muun muassa lintujen pesimäaika sekä töiden vaikutukset veden laatuun ja vesieliöihin. Suojellut ja uhanalaiset lajit on selvitettävä ennen kunnossapitotoimenpiteisiin ryhtymistä. Kunnossapitotöitä ohjataan lisäksi yksityiskohtaisemmillä ohjeliitteillä, esimerkiksi purokohtaiset toimenpideohjeet ja -kartat on laadittu 19 purolle. Urakka-asiakirjat päivitetään tarvittaessa. Urakoiden asiakirjoja tullaan tarkastelemaan ja päivittämään ympäristöasioiden osalta vuosien 2025 - 2026 aikana yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan Ympäristöpalveluiden kanssa.

Kunnossapitosopimukseen liittyviä ohjeita tarkennetaan tarvittaessa urakan aikana, kun työn suorittaminen edellyttää tarkempaa ohjaamista. Urakoiden sopimuksen mukaista laatua seurataan säännöllisesti tilaajan valvonnalla. Vuosittain kunnossapidon urakoitsijoille järjestettävässä kehittämissäpäivässä on syksyllä 2024 teemana luontoarvojen huomioiminen kunnossapidossa.

25.11.2024

Asia/9

Kaupunkiympäristön toimialalla käynnistyneessä luontotiedon välittymisen varmistavassa kehitysprojektissa tullaan parantamaan luontotiedon välittymistä kaikissa prosessin vaiheissa ja varmistamaan luontotietojen saatavuus entistä paremmin myös yleisten alueiden kunnossapidossa. Kehitysprojektissa laaditaan toimintatavat ja ohjeet, joilla luontotiedon huomioiminen varmistetaan kunnossapidon, rakennuttamisen ja ulkopuolisten toimijoiden toimenpiteissä. Osana työtä kehitetään luonto- ja vesialueisiin vaikuttavien kunnossapitotöiden raportointia ja dokumentointia. Yleisten alueiden kunnossapidossa on tehostettu tiedottamista sekä parannettu yhteistyötä ympäristöasioissa. Kunnossapitourakoitsijoilta tullaan edellyttämään aikaisempaa laadukkaampaa raportointia ympäristöön tai luontoon vaikuttavista toimenpiteistä. Kehitysprojektissa vahvistetaan tiedonkulkua ja yhteistyötä toimialan sisällä, jotta luontotiedon välittyminen voidaan varmistaa entistä paremmin kaikissa kaupunkiympäristön elinkaaren vaiheissa.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 4 momentin mukaan kaupunginvaltuustossa käsitellään vastaus aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähintään 25 valtuutettua. Kaupunginhallituksen on esitettävä antamansa vastaus käsiteltäväksi kaupunginvaltuustossa viimeistään kahdeksan kuukauden kuluessa aloitteen jättämisestä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Minja Koskelan aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Aloitteen tekijä

Otteen liitteet
Esitysteksti

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 05.11.2024 § 587

HEL 2024-005245 T 00 00 03

25.11.2024

Asia/9

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

05.11.2024 Pöydälle

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Anni Sinnemäen ehdotuksesta.

29.10.2024 Pöydälle

22.10.2024 Pöydälle

08.10.2024 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Meri Louekari, strategiapäällikkö: 09 310 37375
meri.louekari(a)hel.fi

10

V 11.12.2024, Valtuutettu Nasima Razmyarin aloite Kaija Saariahon muistomerkistä

Pöydälle 18.11.2024

HEL 2024-005248 T 00 00 03

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Nasima Razmyar ja 54 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että kaupunki kunnioittaa säveltäjä Kaija Saariahon elämäntyötä patsaalla tai vastaavalla muistomerkillä.

Kaupunginhallitus suhtautuu Kaija Saariahon muistomerkkihankkeeseen lähtökohtaisesti hyvin myönteisesti. Saariahon elämäntyö säveltäjänä ja taiteen akateemikkona oli kansainvälisesti vaikuttava. Hän jätti pysyvän jäljen musiikin historiaan ja hänen taiteensa innoittaa tekijöitä maailmanlaajuisesti. Saariaho puhui taiteen tekijöiden työn arvostuksen puolesta ja piti esillä taiteen ja kulttuurin merkitystä yhteiskunnassa ja ihmisten elämässä.

Kaupunki ei toteuta henkilömuistomerkkejä itse vaan ne saadaan lahjoituksina, joten kaupunginhallitus kehottaa jatkamaan ratkaisun etsimistä asiasta kiinnostuneiden toimijoiden kanssa. Hankkeen edistämiseksi tarvitaan lahjoittajataho, joka ottaa vastuulleen teoksen suunnittelun ja toteutuksen sekä huolehtii tarvittavasta rahoituksesta ja lupien hakemisesta. Muistomerkki on mahdollista toteuttaa yksityisellä rahoituksella, lahjoitusvaroin tai esimerkiksi kansalaiskeräyksenä. Muistomerkkin suunnittelu voidaan tehdä tilaustyönä tai kilpailuna.

Kaupunki voi edistää muistomerkkihanketta saattamalla asiaan liittyviä toimijoita yhteen. Helsingin taidemuseo HAM voi auttaa julkisen taiteen asiantuntijaosaamisellaan teoksen suunnittelussa. Kaupunkiympäristön toimiala voi etsiä teokselle sopivaa sijoituspaikkaa kaupungin hallinnoimilta alueilta ja neuvoa lupa-asioissa. Jos teoksen taiteelliset kriteerit täyttyvät, kuten tässä tapauksessa saattaisi hyvin olla, HAM voi esittää teoksen ottamista kaupungin taidekokoelmaan. Tällöin kaupunki huolehtisi sen ylläpidosta.

25.11.2024

Asia/10

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 4 momentin mukaan kaupunginvaltuustossa käsitellään vastaus aloitteeseen, jonka on allekirjoittanut vähintään 25 valtuutettua. Kaupunginhallituksen on esitettävä antamansa vastaus käsiteltäväksi kaupunginvaltuustossa viimeistään kahdeksan kuukauden kuluessa aloitteen jättämisestä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Nasima Razmyarin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Aloitteen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 18.11.2024 § 719

HEL 2024-005248 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

18.11.2024 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Elisa Gebhardin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
http://www.hel.fi/kaupunginhallitus

Puhelin

+358 9 310 1641

Y-tunnus

0201256-6

25.11.2024

Asia/10

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 01.10.2024 § 501

HEL 2024-005248 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Valtuutettu Nasima Razmyar ja 54 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että säveltäjä Kaija Saariahon elämäntyötä kunnioitetaan Helsingissä patsaalla tai vastaavalla muistomerkillä.

Kaupunkiympäristölautakunta pitää ehdotusta kauniina ja suhtautuu itse ajatukseen positiivisesti. Lautakunta toteaa kuitenkin, että kuten vastaavissa muissakin muistomerkialoitteissa, kaupunki ei itse ole aloitteellinen hankkeeseen tai sen toteutukseen ryhtyvää.

Hankkeen edistämiseksi tarvitaan taho, joka ottaa vastuulleen teoksen suunnittelu- ja toteutusprosessista sekä tarvittavasta rahoituksesta ja lupien hakemisesta huolehtimisen. Helsingin kaupunki voi antaa asiantuntija-apua prosessin eri vaiheissa ja etsiä hankkeeseen ryhtyvän tahon kanssa teokselle sopivaa sijoituspaikkaa kaupungin hallinnoimilta mailta. Tarvittaessa kaupunkiympäristön toimiala voi tarjota neuvontaa kaupunkiympäristö- ja lupa-asioissa ja Helsingin taidemuseo HAM osaamistaan julkisen taiteen saralla.

Muistomerkin suunnittelu voidaan toteuttaa esimerkiksi tilaustyönä tai kilpailuna. Rahoitus voidaan toteuttaa esimerkiksi yksityisillä varoilla, lahjoitusvaroin tai kansalaiskeräyksellä.

Lausunto on valmisteltu yhdessä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan kanssa.

Käsittely

01.10.2024 Ehdotuksen mukaan

Kaupunkiympäristölautakunta päätti käsitellä toimialajohtajan esityksen nro 10 kokouksen asiana nro 3.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

25.11.2024

Asia/10

Pia Rantanen, suunnitteluvastaava: 09 310 38812
pia.rantanen(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 10.09.2024 § 137

HEL 2024-005248 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Valtuutettu Nasima Razmyar ja 54 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että säveltäjä Kaija Saariahon elämäntyötä muistetaan Helsingissä patsaalla tai vastaavalla muistomerkillä. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta katsoo, että Saariahon elämäntyön muistaminen pysyvällä tavalla muistomerkillä on kaunis ja kiinnostava ajatus. Lautakunta kuitenkin toteaa, että kuten vastaavissa aloitteissa aikaisemmin, noudatetaan tässäkin kaupungin linjausta, jonka mukaan kaupunki ei itse ole aloitteellinen tai toimeenpanijana muistomerkkihankkeissa henkilömuistomerkkien osalta, eikä toteuta niitä itse.

Näin ollen aloitteessa ehdotetun muistomerkkihankkeen edistämiseksi tarvitaan taho, joka (tai tahoja, jotka yhdessä), vastaa teosprosessista: projektin johtamisesta, rahoituksesta, suunnittelusta ja toteutuksesta. Muistomerkki tulisi toteuttaa yksityisellä rahoituksella, lahjoitusvaroin tai esimerkiksi kansalaiskeräyksenä kuten Sibeliuksen muistomerkki aikoinaan. Lautakunta kannustaa, linjauksen puitteissa, jatkamaan yhdessä asiasta kiinnostuneiden tahojen kanssa ratkaisun etsimistä muistomerkkin mahdollistamiseksi muilla tavoin Helsingissä.

Helsinki voi edistää muistomerkkiä mahdollistamalla keskusteluja kumppanitahojen yhteen saattamiseksi ja jos toteuttava ulkopuolinen taho löytyy, voi kaupunki tarvittaessa ja mahdollisuuksien mukaan tarjota julkisen taiteen osaamista (HAM Helsingin taidemuseo) ja julkiseen taiteeseen liittyvää kaupunkiympäristöosaamistaan (kaupunkiympäristön toimiala) prosessiin. Mikäli kriteerit täyttyvät, on kaupungin myös mahdollista ottaa muistomerkki vastaan HAM Helsingin taidemuseon julkisen taiteen kokoelmaan lahjoituksena, jolloin teoksen ylläpito olisi myös kaupungin vastuulla.

Saariahon tuotanto on laaja, ja yksi kansainvälisesti merkillepantava piirre siinä on hänen työnsä oopperataiteen kehittämisessä. Suomen kansallisooppera- ja baletti on alustavissa keskusteluissa ilmaissut kiinnostuksensa toimia aktiivisesti ja jatkamaan keskusteluja muistomerkkin aikaansaamiseksi.

25.11.2024

Kaija Saariahon elämäntyö säveltäjänä ja taiteen akateemikkona oli kansainvälisesti vaikuttavaa. Hän jätti pysyvän jäljen musiikinhistoriaan, ja hänen taiteensa innoittaa maailmanlaajuisesti tekijöitä läpi taiteenalojen. Kaija Saariaho nosti eläessään myös kuuluvasti esiin taiteen ja kulttuurin merkitystä yhteiskunnassa ja ihmisten elämässä, ja hän puhui väsymättä erilaisten ja eri vaiheissa taiteellisella urallaan olevien tekijöiden työn arvostuksen puolesta. Toteutuessaan muistomerkki ei olisi siis ainoastaan henkilömuistomerkki, vaan samalla se toisi pysyvällä tavalla Helsingin kaupunkikuvaan esille Saariahon elämäntyösään vaalimia arvokkaita asioita.

Esittelijä

kulttuurijohtaja
Mari Männistö

Lisätiedot

Alexi Malmberg, intendentti, puhelin: 09 310 22701
aleksi.malmberg(a)hel.fi

11

Kaupunginhallituksen aamukoulukokoukset kevätkaudella 2025

HEL 2024-015238 T 00 00 02

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää kokoontua kevätkaudella 2025 aamukouluiksi kutsuttuihin kokouksiinsa kaupunginhallituksen istuntosalissa kaupungintalolla torstaisin klo 8.00 seuraavasti:

- 30.1.2025
- 20.3.2025
- 24.4.2025

Lisäksi kaupunginhallitus päättää, että näihin kokouksiin voi osallistua myös sähköisen yhteyden avulla.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus päätti 4.11.2024 § 678 vuoden 2025 kokousajoinaan. Tämän lisäksi pidetään aamukouluiksi kutsuttuja kokouksia, joissa käsitellään kaupungin yleiseen kehitykseen, hallintoon tai muuhun ajankohtaiseen asiaan liittyviä laajoja kokonaisuuksia.

Helsingin kaupungin hallintosäännön 29 luvun 2 §:n mukaan toimielin kokoontuu päättämääräaikoina sekä lisäksi puheenjohtajan kutsusta. Puheenjohtaja voi asioiden vähäisen määrän tai muun erityisen syyn vuoksi peruuttaa kokouksen tai muuttaa kokouksen alkamisaikaa päätettynä kokouspäivänä. Muutoksista ilmoitetaan ennen kokouskutsun lähettämistä.

Kaupunginhallituksen kokouskutsu lähetetään sähköisesti neljä päivää ennen kokousta, samalla julkaistaan kokouksen esityslista yleisessä tietoverkossa. Hallintosäännön 29 luvun 3 §:n mukaan toimielimen kokouskutsu on lähetettävä vähintään neljä päivää ennen kokousta, jollei toimielin toisin päättä.

Kaupunginhallituksen pöytäkirja siihen liitettyine oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä yleisessä tietoverkossa kuntalain 140 §:n mukaisesti.

Esittelijä

pormestari
Juhana Vartiainen

Lisätiedot

Sanna Lawrence, hallintoasiantuntija, puhelin: 09 310 27640

25.11.2024

Asia/11

sanna.lawrence(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginhallitus

12 Liikennehankkeiden käsittelyohjeet

HEL 2024-014756 T 08 00 00

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus hyväksyy päivitetyt liikennehankkeiden käsittelyohjeet liitteen 1 mukaisesti voimaan 1.1.2025 lukien sillä edellytyksellä, että kaupunginvaltuusto hyväksyy hallintosäännön muuttamisen liikennehankkeiden käsittelyohjeiden mukaisesti (HEL 2024-013969).

Samalla kaupunginhallitus kumoaa 21.05.2018, 364 § hyväksytyt katu-, liikenneväylä-, rata- ja puistohankkeiden käsittelyohjeet.

Esittelijän perustelut

Taustaa

Kaupunginhallitus on 21.05.2018, 364 § hyväksynyt katu-, liikenneväylä- rata- ja puistohankkeiden käsittelyohjeet. Hyväksytyt ohjeet keskittyvät erityisesti kaupungin liikennehankkeisiin, ja niistä on puhekielessä käytetty yleisesti muotoa liikennehankkeiden käsittelyohjeet

Nyt päätettävänä olevien liikennehankkeiden käsittelyohjeiden päivityksen taustalla ovat erityisesti kaupungin aiempien merkittävien liikennehankkeiden yhteydessä tunnistetut tarpeet hankkeiden valmistelun ja päätöksenteon kehittämiseksi sekä tarve määritellä ja kuvata vuonna 2022 Helsingin kaupungin liikenneliikelaitoksesta (HKL) yhtiötetyn Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:n hankkeiden käsittely kaupungin päätöksenteossa.

Ohjeet tukevat osaltaan kaupunkistrategian 2021–2025 tavoitteita mm. investointien kokonaisohjauksen parantamisesta sekä liikenneinvestointien ja maankäytön yhtäaikaisesta suunnittelusta.

Päivitetty liikennehankkeiden käsittelyohje ei koske puistoalueita, joiden käsittelystä ohjeistetaan kaupunginkanslian ja kaupunkiympäristön toimialan valmistelemissa, ja 1.10.2024 voimaantulleissa kaupungin investointiohjeissa sekä toimialan sisäisissä ohjeissa.

Liikennehankkeiden käsittelyohjeiden tarkoitus ja sisältö

Helsingin kaupungin liikennehankkeiden valmistelua ohjataan kaupunginhallituksen hyväksymillä liikennehankkeiden käsittelyohjeilla. Ohjeet koskevat kaikkia kaupungin liikennejärjestelmän kehittämiseen tähtää-

viä investointihankkeita (uudisrakennus-, laajennus-, muutos-, korjaus- ja perusparannushankkeita sekä korvaavia uudishankkeita).

Liikelaitosten ja tytäryhteisöjen hankkeissa ohjeita käytetään soveltuvin osin siten, että investoinnit saadaan vastaavalla tavalla päätöksenteon kohteeksi. Lisäksi tytäryhteisöjen hankkeiden päätöksenteossa tulee noudattaa kaupungin konserniohjetta sekä konsernijaoston ohjeita.

Liikennehankkeiden käsittelyohjeissa kuvataan kaupungin erilaisiin katu-, liikenneväylä- ja ratahankkeisiin liittyvät suunnitteluvaiheet ja hallintotäätöissä määritellyt suunnitelmien päätösvaltarajat sekä määritellään eri vaiheissa tehtävää kustannusohjausta ja hankkeen taloudellisten vaikutusten arviointia (hankearviointi). Lisäksi ohjeessa kuvataan liikennehankkeisiin liittyvät vastuutahot sekä eri tahojen yhteistoimintaa hankkeiden valmistelussa, suunnittelussa ja ohjaamisessa sekä kaupungin talousarvioon liittyvän investointiohjelman valmistelussa.

Liikennehankkeiden käsittelyohjeet eivät koske tilahankkeita, joiden suunnitteluprosessi ja toimivaltarajat määritellään tilahankkeiden käsittelyohjeissa. Ohje ei myöskään koske viheralueita, muita yleisiä alueita tai liikuntapaikkoja ja -alueita, joiden käsittelystä ohjeistetaan 1.10.2024 voimaan tulleissa Helsingin kaupungin investointiohjeissa.

Päivitettyjen liikennehankkeiden käsittelyohjeiden keskeiset muutokset

Uudet liikennehankkeiden käsittelyohjeet poikkeavat edellisistä ohjeista erityisesti taloudellisesti tai periaatteellisesti merkittävien liikennehankkeiden käsittelyn ja päätöksenteon osalta. Uudistuneiden ohjeiden myötä esitetään otettavan käyttöön kaksivaiheinen päätöksentekomenettely kaupunkikonsernin merkittävimmissä liikennehankkeissa. Kaksivaiheisen päätöksentekomenettelyn tavoitteena on parantaa hankkeiden valmistelua ja toteuttamista koskevien päätösten tietopohjaa ja läpinäkyvyyttä erityisesti toteutettavien hankkeiden laajuuden, kokonaiskustannusten ja keskeisten vaikutusten näkökulmasta.

Jatkossa kaupunginvaltuusto hyväksyy taloudellisesti tai periaatteellisesti merkittävien liikennehankkeiden yleissuunnitelmat riippumatta niiden kustannusarviosta. Tällöin valtuusto päättää ensin hankkeen tarpeellisuudesta, jatkosuunnitteluun valittavasta suunnitteluratkaisusta, ja sen toteutusedellytyksistä ja keskeisistä vaikutuksista, sekä riippuen hankkeen luonteesta siitä, missä vaiheessa päätoteuttaja ja muut olennaiset osapuolet integroidaan hankkeeseen. Taloudellisesti tai periaatteellisesti merkittävän liikennehankkeen yleissuunnitelman hyväksymisen yhteydessä ei tehdä päätöstä hankkeen toteuttamisesta (hanke- tai investointipäätös), vaan em. hankkeissa yleissuunnitelman jälkeen laaditaan aina hankesuunnitelma.

Toisessa päätösvaiheessa taloudellisesti tai periaatteellisesti merkittävän liikennehankkeen hankesuunnitelma hyväksytään voimassa olevien toimivaltarajojen perusteella joko kaupunginvaltuustossa, kaupunginhallituksessa, kaupunkiympäristölautakunnassa tai liikenneliikelaitoksen (HKL) johtokunnassa. Hankesuunnitelman hyväksymisen yhteydessä tehdään päätös hankkeen toteuttamisesta (hanke- tai investointipäätös), hankkeen toiminnallisesta ja teknisestä sisällöstä (hankkeen laajuus), hankkeeseen sitoutuvasta rahasta (hankkeen enimmäishinta), toteutuksen aikataulusta ja millä ehdoilla toteutus voidaan käynnistää, sekä tarvittaessa hankkeen toteutusmuodosta.

Taloudellisesti tai periaatteellisesti merkittävällä hankkeella tarkoitetaan kaupunkikonsernin liikennehanketta, joka on taloudellisen arvonsa, pitkän keston, liikenteellisten vaikutustensa, kaupunkikuvallisen merkityksensä tai jonkin muun syyn takia kaupungin kannalta poikkeuksellinen ja strategisesti merkittävä. Taloudellisesti tai periaatteellisesti merkittävistä hankkeista voi olla kysymys esimerkiksi seuraavissa tilanteissa:

- hankesuunnitelman hyväksymistä edeltävät suunnitteluvaiheen kustannukset on arvioitu erittäin korkeiksi,
- hankkeen kustannuslaskentaan liittyy suuria epävarmuuksia sen laajuuden tai poikkeuksellisuuden vuoksi,
- hankkeeseen liittyy merkittävää alueellista maankäytön kehittämistä, tai silloin kun
- hankkeella on merkittäviä vaikutuksia joukkoliikenteen järjestämisen kustannuksiin tai muita merkittäviä käyttötalousvaikutuksia.

Tarkoituksena on, että kaupunkiympäristön toimiala ja kaupunginkanslia, yhteistyössä tarvittavien sidosryhmien (kuten HKL, Kaupunkiliikenne Oy ja HSL) kanssa, arvioivat hankkeen muodostumisvaiheessa, onko kyseessä tavanomainen vai taloudellisesti tai periaatteellisesti merkittävä hanke. Arvion perusteella liikennehankkeiden ohjausryhmä (Liikenne-HOR) vahvistaa, mitä hankkeita esitetään taloudellisesti tai periaatteellisesti merkittäviksi hankkeiksi, joissa sovelletaan kaksivaiheista päätöksentekomenettelyä.

Kaksivaiheinen päätöksentekomenettely ei koske kaupungin tavanomaisia hankkeita. Jatkossa tavoitteena on, että tavanomaisista liikennehankkeista sekä viheralueita, muita yleisiä alueita tai esimerkiksi liikunta-alueita ja -paikkoja koskevista hankkeista laaditaan tarvittaessa hankesuunnitelma-niminen suunnitelma, joka hyväksytään hankkeen kustannusarvion perusteella toimivaltaisessa toimielimessä.

Uudessa ohjeessa on lisäksi kirjattu periaatteet vuonna 2022 Helsingin kaupungin liikenneliikelaitoksesta (HKL) yhtiötetyn Pääkaupunkiseu-

dun Kaupunkiliikenne Oy:n hankkeiden käsittelyyn kaupungin päätöksenteossa. Yhtiön hankkeita koskeva käsittely ja päätöksenteko perustuu kaupunginhallituksen 2.5.2022 (§ 333) hyväksymään kaupungin ja yhtiön väliseen yhteistyösopimukseen.

Kaupungin ja yhtiön väliseen palvelukorvaussopimukseen (kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 19.5.2022 § 62) sisältyviä yhtiön infrainvestointeja koskeva päätöksenteko tapahtuu erillisinä päätöksinä kaupungin toimivaltarajojen mukaisesti tai osana kaupungin talousarvioprosessia. Kaupungin erillistä päätöksentekoa edellyttävissä hankkeissa yhtiön hallitus ja tarvittaessa yhtiökokous tekevät osaltaan saman sisältöiset, ja kaupungin toimielinten päätöksille ehdolliset päätökset hankkeiden toteuttamisesta (hanketai investointipäätös).

Yhtiön omat investoinnit, kuten kalustoinvestoinnit, tuotannollisten laitteiden investoinnit ja liiketilainvestoinnit, eivät vaikuta kaupungin yhtiölle palvelukorvaussopimuksen perusteella maksamaan korvaukseen, ja niiden osalta yhtiö hoitaa itsenäisesti päätöksentekoa ja rahoitusta. Yhtiö kuitenkin toimittaa kaupungille tiedot myös omista investoinneistaan osana kaupungin talousarvion valmistelua.

Edellä esitetyn lisäksi voi olla tapauksia, joissa Kaupunkiliikenne Oy:n tulee erikseen hankkia kaupungin kanta. Tällöin sovelletaan kulloinkin voimassa olevaa konserniohjetta.

Kaupunkiliikenne Oy:n investointien lainatakauspäätökset käsittelee kaupunginvaltuusto.

Uudistetussa ohjeessa vähäisempiä päivityksiä on tehty muun muassa kappaleeseen 9 Hankearviointi, jossa kuvataan taloudellisesti tai periaatteellisesti merkittävien liikennehankkeiden yhteydessä tehtävää taloudellisten vaikutusten arviointia.

Lopuksi

Liikennehankkeiden käsittelyohjeiden valmistelutyöstä ovat vastanneet kaupunginkanslia ja kaupunkiympäristön toimiala. Valmistelussa on tehty yhteistyötä myös liikenneliikelaitoksen (HKL), Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:n sekä HSL-kuntayhtymän kanssa. Työn ohjausryhmänä on toiminut liikennehankkeiden ohjausryhmä (LiikenneHOR).

Liikennehankkeiden käsittelyohjeiden hyväksyminen edellyttää hallintosäännön muuttamista yleis- ja hankesuunnitelmien hyväksymistä koskevan toimivallan osalta. Esitys hallintosäännön muuttamiseksi käsitellään omana asianaan.

25.11.2024

Asia/12

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 31036550
timo.linden(a)hel.fi
Mikko Keskinen, investointipäällikkö vs., puhelin: 31015730
mikko.s.keskinen(a)hel.fi

Liitteet

1 Liikennehankkeiden käsittelyohjeet

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Liikenneliikelaitos
Kaupunkiympäristön toimiala

13

Toimivallan siirtäminen työvoimaviranomaisen tehtävien toteuttamiseksi

HEL 2024-013415 T 00 01 00

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää 1.1.2025 lukien siirtää toimivaltaansa työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain (380/2023), työttömyys-
turvalain (1290/2002), työllistymisen monialaisesta edistämisestä an-
netun lain (381/2023), kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain
(189/2001), ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017), val-
miuslain (1552/2011) sekä kotoutumisen edistämisestä annetun lain
(681/2023) mukaisten tehtävien hoitamisessa seuraavasti:

1. Työllisyyspalveluliikelaitoksen toimitusjohtaja päättää

1.1. kaupungin puhevallan käyttämisestä työvoimaviranomaisen pää-
töksiä koskevissa muutoksenhakuasioissa;

1.2. kaupungin puhevallan käyttämisestä työvoimaviranomaisen pää-
töksiä ja toimintaa koskevissa periaatteellisesti merkittävissä tai talou-
dellisesti laajakantoisissa laillisuusvalvonta-asioissa;

1.3. työllistymisen monialaisesta edistämisestä annetun lain 9 §:n mu-
kaisesta monialaisen tuen yhteistoimintamallin organisoinnista;

1.4. ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 23 §:n mukaisesta työ-
voimakoulutuksen järjestämisestä sopimisesta;

1.5. työvoimaviranomaisen tehtävien toteuttamiseen liittyvien lakien
mukaisten tehtävien hoitamisesta, mikäli toimivaltaa ei ole siirretty
muulle toimielimelle tai viranhaltijalle.

2. Työllisyyspalveluliikelaitoksen hallintopäällikkö päättää

2.1. työvoimaviranomaisen päätöksiä koskevien oikaisuvaatimusten
käsitlemisestä ja ratkaisemisesta;

2.2. kaupungin puhevallan käyttämisestä työvoimaviranomaisen pää-
töksiä ja toimintaa koskevissa laillisuusvalvonta-asioissa, ellei kysymys
ole periaatteellisesti merkittävästä tai taloudellisesti laajakantoisesta
asiasta.

Työvoimapalveluiden järjestämisestä annettu laki

3. Työllisyyspalveluliikelaitoksen ennakolliset palvelut -yksikön, kohtaantopalvelut-yksikön, polkupalvelut-yksikön ja työnantajapalvelut-yksikön viranhaltijat (pois lukien yksikön johtajat) sekä työllisyyspalveluliikelaitoksen lukuun toimivat kasvatuksen ja koulutuksen toimialan viranhaltijat päättävät

3.1. työnhakijan palveluprosessin mukaisten tehtävien hoitamisesta 4 luvun mukaisesti;

3.2. työnhakuvelvollisuutta ja työnvälitystä koskevista tehtävistä 5 luvun mukaisesti;

3.3. tieto- ja neuvontapalveluiden, asiantuntija-arviointien, ammatinvalinnanohjauksen, uraohjauksen ja valmennuksen sekä työkokeilun mukaisten tehtävien hoitamisesta, lukuun ottamatta valmennukseen ja kokeiluun osallistuvan henkilön vakuutusturvaa, 6 luvun mukaisesti;

3.4. työvoimakoulutukseen liittyvistä tehtävistä 7 luvun mukaisesti;

3.5. työttömyysetuudella tuettuun työnhakijan omaehtoiseen opiskeluun liittyvistä tehtävistä 9 luvun mukaisesti;

3.6. työnantajalle myönnettävien tukien myöntämisestä 10 luvun mukaisesti;

3.7. henkilöasiakkaalle myönnettävien tukien ja korvausten myöntämisestä 11 luvun mukaisesti;

3.8. 15 luvussa säädettyjen tukien ja korvausten myöntämisestä, maksamisesta ja takaisinperinnästä;

3.9. muutosturvatehtävien hoitamisesta ja julkisen työvoimapalvelun epäämisestä 16 luvun mukaisesti.

Työttömyysturvalaki

4. Työllisyyspalveluliikelaitoksen ennakolliset palvelut -yksikön, kohtaantopalvelut-yksikön, polkupalvelut-yksikön ja työnantajapalvelut-yksikön viranhaltijat (pois lukien yksikön johtajat) päättävät

4.1. työvoimaviranomaisen annettavaksi säädettyjen muutosturvarahan saamisen edellytyksiä koskevien lausuntojen antamisesta 9 luvun 2 §:n mukaisesti;

4.2. työvoimaviranomaisen annettavaksi säädettyjen työvoimapolitiittien lausuntojen antamisesta 11 luvun mukaisesti;

4.3. työvoimaviranomaisen tehtäväksi säädettyjen ilmoitusten tekemisestä 11 luvun mukaisesti;

4.4. työttömyysetuuden maksajan pyytämään, työttömyysturva-asian muutoksenhakuun liittyvään lausuntopyyntöön vastaamisesta työttömyysturvalain 11 luvun 4 §:n 3 momentin mukaisesti;

4.5. työvoimaviranomaisen annettavaksi säädettyjen lausuntojen ja tietojen antamisesta 13 luvun mukaisesti.

Työllistymisen monialaisesta edistämisestä annettu laki

5. Työllisyyspalveluliikelaituksen ennakolliset palvelut -yksikön, kohtaantopalvelut-yksikön, polkupalvelut-yksikön ja työnantajapalvelut-yksikön viranhaltijat (pois lukien yksikön johtajat) päättävät

5.1. ohjauksesta monialaisen palvelutarpeen arviointiin sekä monialaisen tuen päättymisestä 3 ja 8 §:n mukaisesti;

5.2. monialaisesta palvelutarpeen arvioinnista ja monialaisen työllistymissuunnitelman laatimisesta sekä ohjauksesta 4 §:n mukaisesti;

5.3. monialaisen työllistymissuunnitelman tarkistamisesta 6 §:n mukaisesti;

5.4. velvollisuuksien selvittämisestä työttömälle 7 §:n mukaisesti.

Kuntouttavasta työtoiminnasta annettu laki

6. Työllisyyspalveluliikelaituksen ennakolliset palvelut -yksikön, kohtaantopalvelut-yksikön, polkupalvelut-yksikön ja työnantajapalvelut-yksikön viranhaltijat (pois lukien yksikön johtajat) päättävät

6.1. aktivointisuunnitelman laatimisesta ja siihen liittyvien tehtävien hoitamisesta sekä aktivointisuunnitelman keskeyttämisestä 2 luvun mukaisesti.

6.2. aktivointisuunnitelman sisällöstä ja tarkistamisesta ja asiakkaan informoimisesta 3 luvun mukaisesti.

Valmiuslaki

7. Työllisyyspalveluliikelaituksen ennakolliset palvelut -yksikön, kohtaantopalvelut-yksikön, polkupalvelut-yksikön ja työnantajapalvelut-yksikön viranhaltijat (pois lukien yksikön johtajat) päättävät

7.1. 13 luvussa säädetyllä tavalla osoittaa työntekijöitä maanpuolustuksen, väestön suojaamisen, terveydenhuollon tai toimeentulon taikka huoltovarmuuden kannalta erityisen merkityksellisten toimialojen työvoiman saatavuuden turvaamiseksi muulla kuin tällaisella toimialalla toimivan työnantajan palkatessa uusia työntekijöitä palvelukseensa poikkeusoloissa.

7.2. 14 luvussa säädetyllä tavalla antaa työvoimaviranomaisen kutsun ja työvelvolliselle työmääräyksen sekä vapauttaa työvelvollisen työmääräyksestä tarkoitetusta työstä.

Ammatillisesta koulutuksesta annettu laki

8. Työllisyyspalveluliikelaituksen ennakolliset palvelut -yksikön, kohtaopalvelut-yksikön, polkupalvelut-yksikön ja työnantajapalvelut-yksikön viranhaltijat (pois lukien yksikön johtajat) päättävät

8.1. opiskelijoiden työvoimakoulutukseen valitsemisesta 37 §:n mukaisesti;

8.2. henkilökohtaisen kehittämissuunnitelman laatimiseen osallistumisesta 45 §:n mukaisesti;

8.3. työvoimakoulutuksen ajankohdan sopimisesta 98 §:n mukaisesti.

Kotoutumisen edistämisestä annettu laki

9. Työllisyyspalveluliikelaituksen ennakolliset palvelut -yksikön, kohtaopalvelut-yksikön, polkupalvelut-yksikön ja työnantajapalvelut-yksikön viranhaltijat (pois lukien yksikön johtajat) sekä työllisyyspalveluliikelaituksen lukuun toimivat kasvatuksen ja koulutuksen toimialan viranhaltijat päättävät työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain tarkoittaman työnhakijan ja henkilöasiakkaan

9.1. osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnin laatimisesta, monialaisesta osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnin laatimisesta sekä kotoutumissuunnitelmaan, monialaiseen kotoutumissuunnitelmaan ja perheen kotoutumissuunnitelmaan liittyvistä tehtävistä 2 luvun mukaisesti;

9.2. kotoutumiskoulutukseen ohjaamisesta, kotoutuja-asiakkaan omaehtoiseen opiskeluun liittyvistä tehtävistä ja käyttämättä jätetystä palvelusta perittävän maksun perimisestä 2 luvun mukaisesti.

Esittelijän perustelut

Tausta

Työvoimaviranomaiselle 1.1.2025 alkaen kuuluvia tehtäviä on työvoimapalveluiden järjestämisestä annetussa laissa (380/2023), työttömyysturvalaissa (1290/2002), työllistymisen monialaisesta edistämisestä annetussa laissa (381/2023), kuntouttavasta työtoiminnasta annetussa laissa (189/2001), ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (531/2017), valmiuslaissa (1552/2011) sekä kotoutumisen edistämisestä annetussa laissa (681/2023).

Helsingin kaupunki vastaa työvoimapalveluiden järjestämisestä 1.1.2025 lähtien palveluiden siirtyessä valtiolta kunnille. Samalla toimintansa käynnistää työllisyyspalveluliikelaitos, jonka tehtävänä on huolehtia julkisten työvoimapalveluiden tuottamisesta, kaupungin työllisyyden edistämisestä sekä niihin liittyvästä kehittämisestä ja koordinaatiosta ja työkäisten kotoutumista edistävien palveluiden tuottamisesta. Työvoimaviranomaisena toimii kuitenkin koko kaupunki.

Työllisyyspalveluliikelaitos huolehtii julkisten työvoimapalveluiden sekä muiden työllisyydenhoidon palveluiden tuottamisesta kaupungille ja kaupunkikonsernin yhteisöille elinkeino-osaston kanssa vuosittain soveltavassa laajuudessa.

Työvoimaviranomaisen toimivallan delegointi

Työvoimaviranomaisen tehtävien tarkoituksenmukainen ja joustava hoitaminen edellyttää, että sama toimivalta on siirrettävä ennakkolliset palvelut -yksikön, kohtaantopalvelut-yksikön, polkupalvelut-yksikön sekä työnantajapalvelut-yksikön viranhaltijoille. Yksiköiden viranhaltijoita ovat muun muassa tiimipäälliköt ja asiantuntijat. Asiassa on soveltuvin osin huomioitu, millä tavalla kyseisten tehtävien hoitaminen on tähän mennessä organisoitu työllisyyden kuntakokeilussa. Hoidettavan tehtävän luonteesta riippuu, missä yhteydessä ja kuinka usein toimivaltaa tosiasiallisesti käytetään. On tarkoituksenmukaista, että toimivalta delegoidaan kaikille yksiköiden viranhaltijoille, mutta yksittäisen viranhaltijan tosiasiasissa käyttämä toimivalta määrittyy viranhaltijan tehtävänkuvan mukaisesti.

Työllisyyspalveluliikelaitoksen lukuun työskentelee myös kasvatuksen ja koulutuksen toimialan viranhaltijoita. Kyseisille viranhaltijoille on syytä siirtää toimivaltaa siltä osin, kun kyseisten viranhaltijoiden tehtäviin kuuluu työvoimaviranomaisen tehtävien toteuttamista.

Osa tässä päätöksessä delegoiduista tehtävistä on sellaisia, jotka toteutetaan lain mukaan yhdessä jonkin toisen viranomaisen kanssa. Tässä päätöksessä on kyse vain työvoimaviranomaiselle kuuluvan toimivallan delegoimisesta.

Selvyyden vuoksi todetaan, että kaikki työvoimapalveluiden järjestämiseen liittyvät tehtävät eivät ole tämän delegoinnin kohteena, vaan tämä delegointipäätös keskittyy erityisesti asiakastyön kannalta oleellisiin tehtäviin.

Oikaisuvaatimuksen käsittelevä viranomainen ja puhevallan käyttö

Työvoimaviranomaisen päätöksiä koskevien oikaisuvaatimusten käsittely poikkeaa kunnan tai kunnan toimielimen päätöksestä tehdyn oikai-

suvaatimuksen ja kunnallisvalituksen tyypillisestä käsittelystä, sillä työvoimaviranomaisen päätöksiin ei sovelleta kuntalain (410/2015) 16 luvun säännöksiä oikaisuvaatimuksesta ja kunnallisvalituksesta. Näiden sijaan muutoksenhakuun sovelletaan työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain (380/2023) 145 §:n perusteella hallintolain 7 a luvun oikaisuvaatimusmenettelyä, jolloin kunnallisen työvoimaviranomaisen päätöksestä valittaminen tapahtuu hallintovalituksella. Työvoimaviranomaisen päätöksiä koskevien oikaisuvaatimusten käsittelemisen ja ratkaisemisen toimivalta esitetään delegoitavaksi hallintopäällikölle. Kuntakokeilussa tätä koskeva toimivalta oli työllisyysjohtajalla. Oikaisuvaatimusvastineiden valmistelu ja niitä koskeva päätöksenteko on niiden suuren määrän ja yksityiskohtaisen luonteen vuoksi tarkoituksenmukaista pitää mahdollisimman lähellä asiakasrajapintaa, mutta kuitenkin siten, että vastuuta ei delegoida liian alas, vaan se säilyy viranhaltijajohdolla.

Toimitusjohtajan esitetään päättävän kaupungin puhevallan käyttämisestä työvoimaviranomaisen päätöksiä koskevissa muutoksenhakuaasioissa sekä työvoimaviranomaisen päätöksiä ja toimintaa koskevissa periaatteellisesti merkittävissä tai taloudellisesti laajakantoisissa laillisuusvalvonta-asioissa. Hallintopäällikön esitetään käyttävän kaupungin puhevaltaa työvoimaviranomaisen päätöksiä ja toimintaa koskevissa laillisuusvalvonta-asioissa, ellei kysymys ole periaatteellisesti merkittävästä tai taloudellisesti laajakantoisesta asiasta. Merkittäväksi tai taloudellisesti laajakantoiseksi laillisuusvalvonta-asiaksi katsotaan esimerkiksi ylimmille laillisuusvalvojille tehdyt kantelut ja aluehallintoviraston oma-aloitteiset tarkastukset. Esitys puhevallasta poikkeaa aikaisemmasta siten, että hallintopäällikölle delegoitaisiin puhevaltaa työvoimaviranomaisten päätöksiä ja toimintaa koskevissa laillisuusvalvonta-asioissa, jotka eivät ole periaatteellisesti merkittäviä tai taloudellisesti laajakantoisia. Tällaisten laillisuusvalvonta-asioiden määrän ja luonteen vuoksi on tarkoituksenmukaista delegoida puhevaltaa hallintopäällikölle.

Toimivalta

1.1.2025 voimaantulevan hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 2 momentin 5 kohdan mukaan, ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, kaupunginhallitus päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan muu toimielin tai viranhaltija päättää julkisten työvoimapalveluiden järjestämisestä ja työvoimaviranomaisen tehtävien hoitamisesta, työvoimaviranomaisen päätöksestä tehdyn oikaisuvaatimuksen käsittelevästä viranomaisesta, kaupungin puhevallan käyttämisestä työvoimaviranomaisen päätöksiä ja toimintaa koskevissa muutoksenhaku- ja laillisuusvalvonta-asioissa sekä kotoutumisen edistämisestä annetun lain mukaisten kunnalle kuuluvien tehtävien hoitamisesta.

Päätös toimivallan siirtämisestä tehdään ennen hallintosäännön muutoksien voimaantuloa, jotta delegoinnin kohteena oleva toimivalta on tarkoituksenmukaisella tavalla voimassa heti vuoden vaihtuessa. Päätös korvaa voimaan tullessaan kaupunginhallituksen päätöksen 12.6.2023 § 413 toimivallan siirtämisestä työllisyyden edistämisen kuntakokeilun uuden viranomaistehtävän toteuttamiseksi.

Kunnan kotoutumisen edistämisestä annetun lain mukaisten kunnalle kuuluvien työvoiman ulkopuolisia asiakkaita koskevien tehtävien toimivalta delegoidaan erillisellä päätöksellä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Iiro Rosenqvist, juristi, puhelin: 09 31039806
iiro.rosenqvist(a)hel.fi
Veera Komulainen, vs. hallintopäällikkö, puhelin: 09 310 60714
veera.komulainen(a)hel.fi
Lidia Perkiö, juristi, puhelin: 09 310 37199
lidia.perkio(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kaupunginkanslia

14

Toimivallan siirtäminen kotoutumisen edistämisestä annetuin lain mukaisten kunnalle kuuluvien tehtävien hoitamiseksi

HEL 2024-013864 T 00 01 00

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää 1.1.2025 lukien siirtää toimivaltaansa kotoutumisen edistämisestä annetuin lain (681/2023, jäljempänä kotoutumislaki) mukaisten kunnalle kuuluvien tehtävien hoitamisessa seuraavasti:

1. Työllisyyspalveluliikelaitos

1.1. Työllisyyspalveluliikelaitoksen toimitusjohtaja päättää

1.1.1. kaupungin puhevallan käyttämisestä työllisyyspalveluliikelaitokselle kuuluvissa kunnan kotoutumisesta vastaavan viranomaisen päätöksiä ja toimintaa koskevissa muutoksenhaku- ja laillisuusvalvontasioissa siltä osin, kun on kyse työvoiman ulkopuolella olevista henkilöistä;

1.1.2. kunnan kotoutumisesta vastaavan viranomaisen tehtävien toteuttamiseen liittyvien lakien mukaisten tehtävien hoitamisesta, mikäli toimivaltaa ei ole siirretty muulle toimielimelle, viranhaltijalle tai virkamiehelle siltä osin, kun on kyse työvoiman ulkopuolella olevista henkilöistä.

1.2. Työllisyyspalveluliikelaitoksen hallintopäällikkö päättää

1.2.1. työllisyyspalveluliikelaitokselle kuuluvien kunnan kotoutumisesta vastaavan viranomaisen päätöksiä koskevien oikaisuvaatimusten käsittelemisestä ja ratkaisemisesta.

1.3. työllisyyspalveluliikelaitoksen ennakkolliset palvelut -yksikön asiantuntijat (työvoiman ulkopuolella olevat kotoutujat) päättävät

1.3.1. kotoutumislain 2 luvussa säädetyn palveluprosessin mukaisten tehtävien hoitamisesta työvoiman ulkopuolella oleville henkilöille. Henkilöpiiriin kuuluvat lain 2 §:n 3 tai 4 momentissa tarkoitetut henkilöt, jotka ovat työvoiman ulkopuolella; henkilöt, jotka saavat lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain (1128/1996) 2 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaista lasten kotihoidon tukea; tai henkilöt, jotka pyytävät arviointia tai henkilöstä tehdään 9 §:ssä tarkoitettu yhteydenotto ja hänen arvioidaan sitä tarvitsevan. Lisäksi henkilöpiiriin kuuluvat kotoutumislain 2 luvun 42 §:n mukaisesti sopimuksella sovitulle kuntapaikalle tulevat henkilöt, mikäli he ovat lisäksi työvoiman ulkopuolella.

1.3.2. kotoutumislain 2 luvussa määritellyistä osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnin laatimisesta, kotoutumissuunnitelman laatimisesta, kotoutumissuunnitelman tavoitteiden asettamisesta, sen tarkistamisesta ja kotoutumissuunnitelman päättämisestä sekä perheen kotoutumissuunnitelman laatimisesta (14 §–24 §). Monialainen osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi ja monialainen kotoutumissuunnitelma laaditaan yhteistyössä sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimivaltaisen viranhaltijan kanssa.

1.3.3. kotoutumislain 9 luvun 85 §:n mukaisesta yhteydenottamisesta toisen kunnan alueelle muuttavasta henkilöstä. Jos kunta saa tietoonsa, että kotoutuja-asiakas, jolla on voimassa oleva kotoutumissuunnitelma tai monialainen kotoutumissuunnitelma, muuttaa toisen kunnan alueelle, kunnan on asiakkaan suostumuksella otettava yhteyttä siihen kuntaan, jonka vastuulle kotoutuja-asiakkaan 2 luvussa tarkoitettujen palveluiden järjestäminen kuuluu.

1.4. Työllisyyspalveluliikelaitoksen johtokunta päättää

1.4.1. kotoutumislain 13 §:n 1 momentin mukaisesta kotoutumishjelmasta.

2. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala

2.1. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan perhe- ja sosiaalipalvelujen palvelukokonaisuuden nuorten palvelut ja aikuissosiaalityö -palvelun maahan muuttaneiden erityispalvelut ja yhteisösosiaalityö -yksikön aikuissosiaalityön päällikkö päättää

2.1.1. kotoutumislain 43 §:ssa mainittujen henkilöiden kuntaan osoittamisen sopimisesta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus) kanssa kotoutumislain 43 §:n mukaisesti.

2.2. sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan perhe- ja sosiaalipalvelujen palvelukokonaisuuden nuorten palvelut ja aikuissosiaalityö -palvelun maahan muuttaneiden erityispalvelujen sosiaalityöntekijät ja sosiaaliohjaajat vastaavat

2.2.1. kotoutumislain 44 §:n mukaisesti kunnan kuntapaikalle ohjattavan vastaanottoon liittyvistä tehtävistä momentin 2 ja sen kohtien 1–3 osalta, johon kuuluu asunnon järjestäminen yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan kanssa, vastaanoton toimenpiteiden yhteensovittaminen sekä ohjaus ja neuvonta kyseisten palvelujen osalta.

2.3. Sosiaali-, terveys - ja pelastustoimialan yhteisten palvelujen johtaja päättää

2.3.1. kotoutumislain 61 §:n ja 64 §:n mukaisten korvausten hakemisesta.

Esittelijän perustelut

Tausta

Uusi laki kotoutumisen edistämisestä (681/2023) astuu voimaan 1.1.2025. Lain tavoitteena on sujuvoittaa polkuja työelämään ja koulutukseen sekä erityisesti parantaa työvoiman ulkopuolella olevien maahanmuuttajien tavoittamista palveluihin.

Lakiuudistuksen myötä kotoutuja-asiakkaita palvelee Helsingissä 1.1.2025 kahdessa eri viranomaisessa. Työvoimaviranomainen vastaa työnhakijana olevista asiakkaista ja kunnan kotoutumisesta vastaava viranomainen (jäljempänä kotoutumisviranomainen) työvoiman ulkopuolella olevien palveluiden järjestämisestä ja niihin liittyvistä lakisääteisistä tehtävistä. Työvoimaviranomainen ja kotoutumisviranomainen sijoittuvat molemmat työllisyyspalveluliikelaitokseen 1.1.2025 alkaen.

Valtaosa helsinkiläisistä kotoutumisvaiheen asiakkaista kuuluu työvoimaan, ja he ovat siten työnhakijoina ja työllistymistä edistävien palveluiden piirissä. Näiden tehtävien osalta kotoutumisen edistämiseen liittyvät lakisääteiset tehtävät ovat jatkossa työllisyyspalveluliikelaitoksen tehtäviä. Toimivalta työvoimaviranomaisen tehtävien toteuttamiseksi delegoidaan erillisellä päätöksellä.

Kotoutumisen edistämisestä annetuain lain mukaisten kunnalle kuuluvien tehtävien delegointi

Kaupunki on valmistellut kunnan kotoutumisviranomaisen sijoittumista koskevaa linjausta kaupunginkanslian ja toimialojen välisessä yhteistyössä. Työpajaprosessin pohjalta tehtiin selvitys kotoutumisviranomaisen sijoittumisen vaihtoehtoista. TE24 järjestämisvastuun ohjausryhmä (kansliapäällikön päätös 30.6.2023 § 113) linjasi 15.11.2023 kokouksessaan kotoutumislain mukaisten vastuiden jakautumisesta ja viranomaisen sijoittumisesta.

Selvityksen mukaan työllisyyspalveluilla on monipuolista kokemusta työllisyyttä ja koulutusta tukevista palveluista sekä prosessit kotoutuja-asiakkaiden palveluhankintaan sekä valmius tietojärjestelmien käyttöönottoon. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan maahan muuttaneiden erityispalveluilla on puolestaan vahva kokemus asiakkaiden kokonaisvaltaisesta palvelusta.

Pääosa kunnan kotoutumisen viranomaistoiminnasta on siten järkevää sijoittaa työllisyyspalveluliikelaitokseen. Kuntaan ohjaamisen tehtävät

sekä laskennallisten korvausten hallinnointi sijoitetaan puolestaan sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan maahan muuttaneiden erityispalveluihin. Kunta-Helsingin ja sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan tarkemmasta työnjaosta ja kustannusten korvaamisesta sovitaan tarkemmin yhteistyösopimuksessa vuosille 2025–2027.

Muilta osin vastuut jakautuvat siten, että kaupunginkanslian viestintäosaston osallisuusyksikön Helsinki-infon neuvontapalvelu vastaa maahan muuttaneiden yleisestä neuvonnasta ja ohjauksesta 10 §:n mukaisesti. Linjaus perustuu toimialojen ja kanslian väliseen työpajaprosessiin ja selvitykseen neuvonnan sijoittumisen vaihtoehdoista. TE24 järjestämismääräyksen ohjausryhmä linjasi 8.4.2024 ohjauksen ja neuvonnan vastuun sijoittumisesta kaupunginkanslian viestintäosastolle.

Kaupunginkanslian elinkeino-osaston maahanmuuttoyksikkö vastaa hallintosäännön mukaan maahanmuuttoasioiden koordinoinnista. On siten luontevaa, että maahanmuuttoyksikkö vastaa kotoutumislain 5 luvun tehtävistä ja kotoutumisen edistämisen suunnittelusta, kehittämisestä ja seurannasta. Maahanmuuttoyksikkö valmistelee lisäksi kotoutumislain 42 §:n mukaisen kuntaan ohjaamisen ja kotoutumisen edistämisen sopimuksen kaupunginhallituksen päätettäväksi yhteistyössä sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan kanssa.

Kotoutumislain 46 §:n mukaan kunnan on järjestettävä kotoutumishjelma, eli palvelutarjotin, asiakkaille siten, että se vastaa määrärahojen rajoissa sisällöltään ja laajuudeltaan maahanmuuttajien palvelutarpeita ja muodostaa tarkoituksenmukaisen kokonaisuuden. Maahanmuuttoyksikkö kokoaa palvelutarjottimen ja vastaa sen kehittämisestä. Helsingissä kotoutumishjelman palveluita tarjoavat työllisyyspalveluliikelaitos, kaupunginkanslia sekä toimialat ja osin palveluntuottajat.

Oikaisuvaatimuksen käsittelevä viranomainen ja puhevallan käyttö

Työllisyyspalveluliikelaitokselle delegoituihin tehtäviin liittyy vain rajattu muutoksenhakuoikeus, sillä osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointiin liittyvissä tehtävissä kyse ei ole viranomaisen päätöksenteosta, vaan tosiasiallisesta hallintotoiminnasta. Kotoutumissuunnitelmaan tai sen 22 §:n tarkoitettuun tarkistamiseen kohdistuvasta valituskiellosta on säädetty erikseen kotoutumislain 95 §:ssä. Kotoutumissuunnitelman laatimisesta kieltäytymisestä on tehtävä päätös, joka on valituskelpoinen ja jonka sisällöstä säädetään hallintolaissa. Liikelaitokselle kuuluvien kotoutumisviranomaisen päätöksiä koskevien oikaisuvaatimusten käsittelemisen ja ratkaisemisen toimivalta esitetään delegoitavaksi hallintopäällikölle. Oikaisuvaatimusvastineiden valmistelu ja niitä koskeva päätöksenteko on niiden yksityiskohtaisen luonteen vuoksi tarkoituksenmukaista pitää mahdollisimman lähellä asiakasrajapintaa, mutta

kuitenkin siten, että vastuuta ei delegoida liian alas, vaan se säilyy viranhaltijajohdolla.

Kuntaan ohjaaminen perustuu Helsingin kaupungin ja ELY-keskuksen kotoutumislain 42 §:n perusteella solmimaan sopimukseen, josta kaupunginhallitus päättää. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen 43 §:ssä tarkoitettuun päätökseen kuntapaikalle ohjaamisesta ei saa hakea muutosta valittamalla kotoutumislain 95 §:n 5 momentin mukaisesti. Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalle siirrettävien tai sille muuten kuuluvien tehtäviin liittyvä muutoksenhaku määräytyy hallintosäännön mukaisesti.

Lisäksi esitetään, että työllisyyspalveluliikelaituksen toimitusjohtaja käyttää kaupungin puhevaltaa työllisyyspalveluliikelaitukselle kuuluvissa kunnan kotoutumisesta vastaavan viranomaisen päätöksiä ja toimintaa koskevissa muutoksenhaku- ja laillisuusvalvonta-asioissa siltä osin, kun on kyse työvoiman ulkopuolella olevista henkilöistä.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalle siirrettäviin tai sille muuten kuuluviin tehtäviin liittyvä puhevallan käyttö muutoksenhaku- ja laillisuusvalvonta-asioissa määräytyy kaupungin hallintosäännön mukaisesti. Hallintosäännön 14 luvun 1 §:n 2 momentin 4 kohdan pääsäännön mukaan toimialajohtaja päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää kaupungin puhevallan käyttämisestä toimialalautakunnan ja toimialan viranhaltijoiden päätöksiä koskevissa muutoksenhakuasioissa, mikäli hän yhtyy muutoksenhaun kohteena olevaan päätökseen. Toimialajohtaja on delegoinut puhevaltaa alaisilleen viranhaltijoille.

Toimivalta

1.1.2025 voimaantulevan hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 2 momentin 5 kohdan mukaan, ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, kaupunginhallitus päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan muu toimielin tai viranhaltija päättää julkisten työvoimapalveluiden järjestämisestä ja työvoimaviranomaisen tehtävien hoitamisesta, työvoimaviranomaisen päätöksestä tehdyn oikaisuvaatimuksen käsittelevästä viranomaisesta, kaupungin puhevallan käyttämisestä työvoimaviranomaisen päätöksiä ja toimintaa koskevissa muutoksenhaku- ja laillisuusvalvonta-asioissa sekä kotoutumisen edistämisestä annetun lain mukaisten kunnalle kuuluvien tehtävien hoitamisesta.

Päätös toimivallan siirtämisestä tehdään ennen hallintosäännön muutoksien voimaantuloa, jotta delegoinnin kohteena oleva toimivalta on tarkoituksenmukaisella tavalla voimassa heti vuoden vaihtuessa. Päätös korvaa voimaan tullessaan kansliapäällikön päätöksen 21.12.2022

25.11.2024

Asia/14

§ 250 toimivallan siirtämisestä kotoutumisen edistämisestä annetun lain mukaisten kunnalle kuuluvien tehtävien hoitamiseksi.

Toimivalta työvoimaviranomaisen tehtävien toteuttamiseksi delegoidaan erillisellä päätöksellä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Matleena Sierla, johtava asiantuntija, puhelin: 09 310 22480
matleena.sierla(a)hel.fi
Iiro Rosenqvist, juristi, puhelin: 09 31039806
iiro.rosenqvist(a)hel.fi
Komulainen Veera, vs. hallintopäällikkö, puhelin: 09 31060714
veera.komulainen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kaupunginkanslia
Sosiaali, terveys- ja pelastustoimiala

15

**Sijoitus DigiHelsinki Oy:n sijoitetun vapaan pääoman rahastoon
2024**

HEL 2024-015153 T 00 01 05

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä yhteensä 6,3 miljoonan euron sijoituksen tekemisen DigiHelsinki Oy:n sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon ja myöntää kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston käytettäväksi vuoden 2024 talousarviomäärärahoja 6,3 miljoonan euroa sijoituksen maksamiseen talousarvion tililtä 8 06 02, Arvopaperit, Muut kohteet, kaupunginhallituksen käytettäväksi.

Esittelijän perustelut

DigiHelsinki Oy

Yhtiön toimialana on osana Helsingin kaupunkikonsernia tuottaa, kehittää ja myydä Helsingin kaupunkikonsernille sen tarvitsemia digitaalisia palveluita.

Yhtiö toteuttaa toiminnassaan yleisen edun mukaisia tarpeita ja toimii hankintalainsäädännössä tarkoitettuna hankintayksikkönä sekä Helsingin kaupungin sidosyksikkönä ja yhteishankintayksikkönä.

Yhtiö on kaupungin kokonaan omistama tytäryhteisö.

DigiHelsinki Oy:n perustaminen ja kaupungin pääomitus

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 1.6.2022, § 142 kaupunginkanslian digitaalisen perustan nettobudjetoidun toiminnan yhtiöittämisen. Päätöksessä linjattiin, että kaupunki sijoittaa 24,3 miljoonaa euroa yhtiön omaan pääomaan seuraavasti:

- Perustamisvaiheessa osakkeiden merkintähintana 0,5 milj. euroa (osakepääoma 0,25 milj. euroa ja sijoitetun vapaan oman pääoman (SVOP) rahasto 0,25 milj. euroa)
- viimeistään 31.12.2022 12,5 milj. euroa (suora sijoitus SVOP-rahastoon)
- viimeistään 31.12.2023 5 milj. euroa ja (suora sijoitus SVOP-rahastoon)
- viimeistään 31.12.2024 6,3 milj. euroa (suora sijoitus SVOP-rahastoon).

Perustamisvaiheen jälkeiset pääomituspäätökset tuodaan myöhemmin erikseen päätöksentekoon. Vuosina 2023–2024 tehtävien pääomitusvaiheistusta ja keskinäistä suuruutta voidaan tarvittaessa muuttaa erillisten päätösten yhteydessä, mikäli pääomitukseen vaikuttavat olosuhteet muuttuvat merkittävästi perustamisvaiheessa ennakoituista.

Tällä päätöksellä toteutetaan kaupunginvaltuuston päätöksen mukainen vuoden 2024 sijoitus DigiHelsinki Oy:n sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Valtiontukiarviointi

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 107 (1) artiklan mukaan, jollei perussopimuksissa toisin määrätä, jäsenvaltion myöntämä tuki valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu sisämarkkinoille siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

EU-tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan julkisen vallan käyttäminen ei ole taloudellista toimintaa. Taloudellista toimintaa ei ole myöskään julkiseen vallankäyttöön erottamattomasti liittyvä toiminta, joka itsenäisesti arvioiden voisi olla tyyppiltään taloudellista.

DigiHelsinki Oy (yhtiö) tuottaa digitaalisia peruspalveluita kaupungille tai kaupunkikonserniin kuuluville tytäryhteisöille hankintalain sidosyksikköpoikkeusten perusteella. Yhtiön vastuulla on kaupungin viranomaistoimintaan ja julkisen vallankäyttöön läheisesti liittyviä toimintoja, joita ei voi pitää luonteeltaan taloudellisina. Ilman kyseisiä palveluja kaupunki ei voisi hoitaa lakisäätteisiä tai kunnan yleisen toimialan puitteissa hoidettavaksi ottamiaan tehtäviään. Näin ollen kyse olisi julkisen vallankäyttöön erottamattomasti liittyvistä palveluista.

Yhtiön rahoittamiseen ei liity valtiontukia koskevia esteitä, koska yhtiö ei tosiasiallisesti toimi kilpailuilla markkinoilla, kun se tuottaa digitaalisia peruspalveluita viranomaistoimintaa varten. Mikäli tuen saaja harjoittaa hankintalain sidosyksikkösääntelyn puitteissa ulosmyyntiä, tuki myönnetään ehdolla, että tuen saaja pitää ulosmyynnistä erillistä kirjanpitoa.

Lopuksi

Päätös vastaa kaupungin sitoutumista yhtiön rahoitukseen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

25.11.2024

Asia/15

Lisätiedot

Pia Halinen, controller, puhelin: 310 25718
pia.halinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
DigiHelsinki OY

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

16

Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:n osakesarjan CP-osakkeiden myynti Vantaan kaupungille

HEL 2024-014904 T 02 07 01

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää myydä osakassopimuksen mukaisesti Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy:n CP-osakesarjan 12 983 osaketta Vantaa kaupungille 1 298 300 euron kauppahinnalla.

Kaupunginhallitus oikeuttaa kaupunginkanslian oikeuspalvelut allekirjoittamaan kauppakirjan ja hoitamaan osakekaupan käytännön järjestelyt.

Esittelijän perustelut

Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy (Kaupunkiliikenne Oy) on Helsingin kaupungin yli 99 % omistama joukkoliikennepalveluita tuottava osakeyhtiö. Kaupunkiliikenne Oy rakennuttaa, hoitaa, ylläpitää, valvoo, vuokraa ja kehittää joukkoliikenteen infrastruktuuria ja siihen liittyviä tiloja ja toimintoja sekä tarjoaa näihin liittyviä palveluja. Kaupunkiliikenne Oy perustettiin Helsingin kaupungin yhtiöittäessä Helsingin kaupungin liikenneliikelaitoksen (HKL) vuoden 2022 alussa.

Vantaan kaupunginhallitus päätti 30.11.2021, että Vantaa liittyy Kaupunkiliikenne Oy:öön ja allekirjoittaa osakassopimuksen. Kaupunkiliikenne Oy toteuttaa Vantaan ratikan kalustohankinnat ja Vaaralan varikon. Kaupunkiliikenne Oy ja Vantaa ovat lisäksi solmineet syksyllä 2024 sopimukset yhtiön ratikkahankkeelle tuottamista asiantuntijapalveluista sekä ratikkahankkeen toteuttamis-, yhteistyö- ja rahoitusjärjestelyistä.

Yhtiön osakassopimuksen mukaan Helsinki ja Vantaa kehittävät Kaupunkiliikenne Oy:n toimintaa siten, että tulevaisuudessa yhtiö toimii raideliikennekonsernin emoyhtiönä ja yhtiön liiketoiminta-alueet ja omaisuususerät tarkoituksenmukaisella tavalla eriytetään erillisiin konserniyhtiöihin sen jälkeen, kun Vantaan kaupungin Vantaan ratikkaa koskeva hanke on varmistunut eikä Vantaa ole käyttänyt osakassopimuksen mukaista irtautumisoikeuttaan. Kaupunkiliikenne Oy on yhdessä Helsingin ja Vantaan kanssa valmistelemassa yritysjärjestelyä siten, että sen ensimmäinen vaihe voitaisiin toteuttaa vuoden 2026 alusta.

Osakassopimuksen mukaan Vantaan on tarkoitus hankkia raideliikennekonsernin perustamisen yhteydessä Helsingiltä noin 33 prosenttia Kaupunkiliikenne Oy:n CP-sarjan (pikaraitiotiekalusto ja -varikoiden yl-

läpito, kehittäminen ja vuokraus) osakkeista, joiden kauppahinnan on tarkoitus määräytyä ko. osakesarjalle kohdistetun oman pääoman kaupantekohetken määrän mukaan.

Vaikka yhtiöjärjestely tapahtuu vasta reilun vuoden päästä ja lainsäädännössä sekä etenkin hankintalakien tulkinnassa tapahtuneet muutokset todennäköisesti edellyttävät muutoksia osakassopimukseen kirjattuun järjestelyn toteuttamistapaan ja siten myös osakassopimuksen muuttamista ainakin näiltä osin, on osakekauppa tarkoituksenmukaista tehdä jo tässä vaiheessa. Vantaan vuoden 2024 talousarvioon on varattu varat osakekaupan toteuttamiseen. Osakassopimusmuutos tuodaan päätettäväksi erikseen.

Osakassopimuksen allekirjoitushetken tilanteessa laskettu kauppahinta oli yhteensä 1 300 000 euroa ja, tarkentuen siirtyneen HKL:n omaisuuden arvonmäärityksen perusteella lopullinen kauppahinta on 1 298 000 euroa.

Helsingin kanssa neuvotellun osakekauppakirjan mukaan Vantaa ostaa Helsingiltä 12983 kappaletta eli 33 %:ia yhtiön CP-sarjan osakkeista edellä mainittuun 1 298 300 euron kauppahintaan. Huomioiden Vantaan jo aiemmin osakkaaksi tulon hetkellä hankkimat 1000 kappaletta CP-sarjan osakkeita Vantaa omistaisi 35,54 %:ia CP-sarjan osakkeista ja n. puoli prosenttia yhtiön kaikista osakkeista.

Koska Vantaan Ratikka -hanke on päätetty MAL-sopimuksen solmimiselle ehdolliseksi, on kauppakirjaan otettu purkava ehto, jonka mukaisesti kaupan osapuolilla on oikeus purkaa kauppa, mikäli syksyllä 2024 neuvoteltua Helsingin seudun vuosien 2024-2035 MAL -sopimusta ei saada solmittua.

Toimivalta

Hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 2 momentin 3 kohdan mukaan kaupunginhallitus päättää osakkeiden ja osuuksien hankkimisesta ja luovuttamisesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

1 Kauppakirjaluonnos

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Oikeuspalvelut

17

Lainan myöntäminen Calcio Oy:lle

HEL 2024-010610 T 02 05 03 00

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää myöntää Calcio Oy:lle urheilu- ja ulkoilulaitosrahastosta enintään 68 000 euron lainan Suurmetsässä sijaitsevan jalkapallokentän perusparannuksen rahoittamiseksi seuraavin ehdoin:

Laina-aika: Laina on maksettava takaisin tasalyhennyksin 10 vuoden kuluessa lainan nostosta kuitenkin siten, että ensimmäinen vuosi on lyhennyksistä vapaa.

Lainan korko: Lainasta veloitettava korko on vallitsevan peruskoron suuruinen.

Lainan vakuus: Lainan vakuudeksi on pantattava kiinteistöön kiinnitettyjä panttikirjoja tai muuta kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston hyväksymää vakuutta.

Lisäksi sovelletaan kaupunginhallituksen 20.4.2015 hyväksymiä yleisiä velka-, panttaus- ja takausehtoja.

Samalla kaupunginhallitus päättää kehottaa kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston rahoitusyksikköä laatimaan tarvittavat laina-asiakirjat.

Esittelijän perustelut

Vuonna 1929 perustetun Puistolan Urheilijat ry:n suurin laji on jalkapallo. Seura on yhdessä kenttäyhtiö Calcio Oy:n kanssa ylläpitänyt jalkapallon harjoitushallia Tattarinuolla vuodesta 2015 lähtien.

Calcio Oy:n vuokrasopimusta Tattarinuon maa-alueesta ei jatkettu vuonna 2023, sillä alue tarvitaan muuhun käyttöön. Jalkapallokentälle löytyi uusi sijainti Suurmetsän alueelta ja Puistolan Urheilijat ry vuokrasi kenttäalueen. Kenttäyhtiö Calcio Oy:n tarkoituksena on peruskorjata vanha kenttäalue lämmitettäväksi jalkapallon tekonurmikentäksi, johon siirretään Tattarinuolla sijainnut ylipainehalli. Kenttäalueen on suunniteltu palvelevan myös sulkapallon ja frisbeegolfin harrastajia.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti 23.04.2024, § 62 vuokrata Puistolan Urheilijat ry:lle Suurmetsän kaupunginosassa sijaitsevalta kenttäalueelta noin 5 800 neliömetrin suuruisen maa-alueen jalkapallotoimintaa varten ajalle 1.5.2020 - 31.12.2039. Liikuntajohtaja vahvisti

8.10.2024, § 43 maa-alueen vuokrasopimuksen siirron Calcio Oy:n nimiin 1.5.2024 alkaen alkuperäisin ehdoin.

Calcio Oy hakee kokonaiskustannuksiltaan 173 000 euron (alv. 0 %) hankkeelle Helsingin kaupungilta 68 000 euron lainaa. Kaupungin lainan lisäksi hanketta on suunniteltu rahoitettavan yhtiön omilla varoilla 40 000 euroa, aluehallintoviraston tuella 40 000 euroa ja rahoituslaitoksen lainalla 25 000 euroa.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on puoltanut lainan myöntämistä Calcio Oy:lle ja todennut hakemuksen olevan urheilu- ja ulkoilulaitosrahaston sääntöjen mukainen.

Päätösehdotuksen mukaisen lainan korko on tällä hetkellä 3,75 % ja se muuttuu puolivuositain peruskoron muuttuessa. Urheilu- ja ulkoilulaitosrahaston varoja on käytettävissä noin 27,4 miljoonaa euroa. Rahaston varojen käytöstä päättää hallintosäännön 8. luvun 1 §, kohdan 14 (talousasiat) mukaisesti kaupunginhallitus.

Valtiontuki ja kuntalain 129 §

Kuntalain 129 §:n 1 momentin mukaan kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädettyistä tehtävistä. Kunta ei saa myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla.

Kaupungin talouden tunnuslukujen perusteella voidaan todeta, että kaupungin lakisääteisten tehtävien hoitamisen tai talouden ei erittäin varovaisesti arvioituna voida katsoa vaarantuvan yksittäiselle yhteisölle myönnetyn 68 000 euron lainan perusteella.

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 107(1) mukaan jäsenvaltion myöntämä tai valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu sisämarkkinoille siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

Kaupungin Calcio Oy:lle myöntämä laina sisältää korkotukea. Tekonurmikentän pääasiallisia käyttäjiä ovat paikalliset urheiluseurat, yksittäiset harrastajat ja koulut. Kaupungin myöntämän lainan sisältämä korkotuki ei kuulu valtiontukisäännösten soveltamisalaan, koska kyse on urheilutilasta, joka palvelee ensisijaisesti paikallisia asukkaita ja joka ei todennäköisesti houkuttele asiakkaita tai investointeja muista EU:n jäsenvaltioista. Korkotuella ei siten ole vaikutusta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan (Komission tiedonanto valtiontuen käsitteestä 2016/C 262/01 kohdat 196 ja 197).

25.11.2024

Asia/17

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Keijo Härkönen, rahoitusasiantuntija, puhelin: 09 310 25656
keijo.harkonen(a)hel.fi

Liitteet

1 Lainahakemus
2 Hankesuunnitelma

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Hakija

Otteen liitteet

Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Talous- ja suunnitteluosasto

Päätöshistoria

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 05.11.2024 § 163

HEL 2024-010610 T 02 05 03 00

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon Calcio Oy:n (1501560-0) lainahakemuksesta. Hakemus koskee toiminnassa olevan ylipainehallin siirtämistä Tattarisuolta Calcio Oy:n Suurmetsässä sijaitsevalle vuokra-alueelle.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kannattaa ilmoitetuilla kokonaiskustannuksilla ja esitetyllä rahoitussuunnitelmalla 68 000 euron (alv 0 %) lainan myöntämistä Calcio Oy:lle 10 vuoden laina-ajalla.

Kaupungin lainan ohella peruskorjaus on tarkoitus rahoittaa rahoituslaitoslainalla (25 000 euroa), yhtiön omalla pääomalla (40 000 euroa) ja aluehallintoviraston tuella (40 000 euroa).

25.11.2024

Asia/17

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan näkemyksen mukaan esitetty hanke on kannatettava, sillä se tukee kaupungin liikuntapolitiikan suunta-
viivojen toteuttamista, ja on urheilu- ja ulkoilulaitosrahaston sääntöjen 5
§:n mukainen hanke sekä täten kaupungin edun mukainen.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 09 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi

18

Lainan myöntäminen Munkan venekerho ry:lle

HEL 2024-006462 T 02 05 03 00

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää myöntää Munkan venekerho ry:lle urheilu- ja ulkoilulaitosrahastosta enintään 55 000 euron lainan Munkkiniemessä sijaitsevan uuden huoltorakennuksen rakentamisen rahoittamiseksi seuraavin ehdoin:

Laina-aika: Laina on maksettava takaisin tasalyhennyksin 6 vuoden kuluessa lainan nostosta kuitenkin siten, että laina on kokonaan maksettu 30.6.2030 mennessä.

Lainan korko: Lainasta veloitettava korko on vallitsevan peruskoron suuruinen.

Lainan vakuus: Lainan vakuudeksi on pantattava kiinteistöön kiinnitettyjä panttikirjoja tai muuta kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston hyväksymää vakuutta.

Lisäksi sovelletaan kaupunginhallituksen 20.4.2015 hyväksymiä yleisiä velka-, panttaus- ja takausehtoja.

Samalla kaupunginhallitus päättää kehottaa kaupunginkanslian talous- ja suunnitteluosaston rahoitusyksikköä laatimaan tarvittavat laina-asiakirjat.

Esittelijän perustelut

Munkan venekerho ry on toiminut vuodesta 1965 lähtien Munkkiniemen kaupunginosassa osoitteessa Ramsaynranta 2. Yhdistys ylläpitää jäsenilleen venekerhotoimintaa ja on rakennuttanut alueelle kattavat palvelut laitureineen sekä vesi-, sähkö-, ja viemäriiitännät. Alueella on kerhotalo, mutta toiminnan vaatima huoltorakennus on uusittava.

Munkan venekerho ry on päättänyt rakennuttaa uuden huoltorakennuksen, johon sisältyy kaksi WC:tä, suihku, huoltotila ja varasto. Hankkeen arvonlisäveroton kustannusarvio on noin 138 000 euroa.

Liikuntajohtaja on päättänyt 19.6.2024, § 30 vuokrata Munkan venekerho ry:lle 1 551 m²:n suuruisen maa-alueen vapaa-ajan veneily- ja venesatamatoimintaan 1.7.2024 - 30.6.2030 väliseksi ajaksi.

Munkan venekerho ry hakee kokonaiskustannuksiltaan noin 138 000 euron (alv. 0 %) hankkeelle Helsingin kaupungilta lainaa. Kaupungilta

haettava 40 % lainaosuus arvonlisäverottomista kokonaiskuluista on tällöin 55 000 euroa. Kaupungin lainan lisäksi hanketta on suunniteltu rahoitettavan pankkilainalla 83 000 euroa.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on puoltanut lainan myöntämistä Munkan venekerho ry:lle ja todennut hakemuksen olevan urheilu- ja ulkoilulaitosrahaston sääntöjen mukainen.

Päätösehdotuksen mukaisen lainan korko on tällä hetkellä 3,75 % ja se muuttuu puolivuositain peruskoron muuttuessa. Urheilu- ja ulkoilulaitosrahaston varoja on käytettävissä noin 27,3 miljoonaa euroa. Rahaston varojen käytöstä päättää hallintosäännön 8. luvun 1 §, kohdan 14 (talousasiat) mukaisesti kaupunginhallitus.

Valtiontuki ja kuntalain 129 §

Kuntalain 129 §:n 1 momentin mukaan kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädettyistä tehtävistä. Kunta ei saa myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla.

Kaupungin talouden tunnuslukujen perusteella voidaan todeta, että kaupungin lakisääteisten tehtävien hoitamisen tai talouden ei erittäin varovaisesti arvioituna voida katsoa vaarantuvan yksittäiselle yhteisölle myönnetyn 55 000 euron lainan perusteella.

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 107(1) mukaan jäsenvaltion myöntämä tai valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu sisämarkkinoille siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

Kaupungin Munkan venekerho ry:lle myöntämä laina sisältää korkotukea. Venekerhon huoltorakennuksen käyttäjiä ovat paikalliset veneilyn harrastajat. Kaupungin myöntämän lainan sisältämä korkotuki ei kuulu valtiontukisäännösten soveltamisalaan, koska kyse on tilasta, joka palvelee ensisijaisesti paikallisia asukkaita ja joka ei todennäköisesti houkuttele asiakkaita tai investointeja muista EU:n jäsenvaltioista. Korkotuella ei siten ole vaikutusta jäsenvaltioiden väliseen kauppaan (Komission tiedonanto valtiontuen käsitteestä 2016/C 262/01 kohdat 196 ja 197).

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

25.11.2024

Asia/18

Keijo Härkönen, rahoitusasiantuntija, puhelin: 09 310 25656
keijo.harkonen(a)hel.fi

Liitteet

1 Lainahakemus

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Hakija

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Talous- ja suunnitteluosasto

Päätöshistoria

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 05.11.2024 § 164

HEL 2024-006462 T 02 05 03 00

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon Munkan venekerho ry:n (2026382-8) lainahakemuksesta. Hakemus koskee Munkkiniemen kaupunginosassa sijaitsevan uuden huoltorakennuksen rakennushanketta.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kannattaa ilmoitetuilla kokonaiskustannuksilla ja esitetyllä rahoitussuunnitelmalla 60 000 euron (alv 0 %) lainan myöntämistä Munkan venekerho ry:lle 6 vuoden laina-ajalla.

Kaupungin lainan ohella rakennushanke on tarkoitus rahoittaa rahoituslaitoslainalla (90 000 euroa).

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan näkemyksen mukaan esitetty hanke on kannatettava, sillä se tukee kaupungin liikuntapolitiikan suunta-
viivojen toteuttamista, ja on urheilu- ja ulkoilulaitosrahaston sääntöjen 5 §:n mukainen hanke sekä täten kaupungin edun mukainen.

Esittelijä

liikuntajohtaja

25.11.2024

Asia/18

Tarja Loikkanen

Lisätiedot

Stefan Fröberg, ulkoilupalvelupäällikkö, puhelin: 09 310 87901
stefan.froberg(a)hel.fi

19

Kaartin Lasaretin asemakaavan muutoksen (nro 12821) saattaminen osittain voimaan ennen lainvoimaisuutta

HEL 2022-000100 T 10 03 03

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus määrää asemakaavan muutoksen (nro 12821) tulemaan voimaan kaava-alueen koillisen osan, nk. entisen VTT:n laboratoriorakennuksen (Abrahaminkatu 2) alueelta liitekartan 1 mukaisesti. Kartalla on sinisellä viivoituksella merkitty se osa kaavasta, jota voidaan saattaminen ei koske.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuuston hyväksymä asemakaavan muutos

Kaupunginvaltuusto on 19.6.2024 § 136 hyväksynyt 4. kaupunginosan (Kamppi) korttelin 4078 asemakaavan muutoksen 26.9.2023 päivätyn piirustuksen nro 12821 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilme-nevin perustein.

Kolme asunto-osakeyhtiötä, Asunto Oy Helsingin Genoa, Asunto-Oy Hietalahdenkatu 10 ja Asunto Oy Helsingin Kalevankatu 53, ovat jättäneet Helsingin hallinto-oikeudelle yhteisen valituksen, jossa vaaditaan kaupunginvaltuuston päätöksen kumoamista ja asemakaavan palauttamista uudelleen valmisteluun. Hallinto-oikeus on pyytänyt kaupungilta lausuntoa valituksen johdosta ja kaupunki on toimittanut lausunnon hallinto-oikeudelle 6.9.2024.

Valitus kohdistuu Hietalahdenkadun varrelle suunniteltuun uudisrakennukseen sekä kaavaratkaisun liikenteellisiin vaikutuksiin ja niiden puutteelliseen selvittämiseen.

Asemakaavan määrääminen osittain voimaan

Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL, 132/1999) 201 §:n mukaan kunnanhallitus voi valitusajan kuluttua määrätä yleis- ja asemakaavan tulemaan voimaan ennen kuin se on saanut lainvoiman kaava-alueen siltä osalta, johon valituksen ei voida katsoa kohdistuvan. Kunnan on annettava päätös viivytyksettä tiedoksi valittajalle ja muutoksenhakuviranomaiselle. Muutoksenhakuviranomainen voi kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

Asunto-osakeyhtiöt ovat perustelleet valitustaan sillä, että suunniteltu uudisrakennus on liian korkea ja asemakaava perustuu puutteelliseen

selvitykseen korttelin ja sen ympäröivien alueiden liikennejärjestelyjen toimivuudesta. Valituksessa esitetään, että kuusikerroksinen uudisrakennus pimentää naapuritaloja, eikä sovellu korkeutensa puolesta ympäristöönsä. Sen vuoksi asemakaavan katsotaan rikkovan mm. Helsingin yleiskaavan 2016 edellyttämää alueen kulttuurimaisema- ja luontoarvojen säilyttämistä sekä MRL 5 §:n edellytyksiä rakennetun ympäristön kauneuden ja kulttuuriarvojen vaalimisesta, yhdyskuntien toimivuudesta, hyvästä rakentamisesta sekä liikenteen tarkoituksenmukaisesta järjestämisestä. Valituksen perusteluiden mukaan selvitys kaavamuutoksen vaikutuksista liikenteeseen on puutteellinen, eikä kaavamuutosalueen välittömässä läheisyydessä vireillä olevia rakennushankkeita ole otettu kaavamuutoksen yhteydessä huomioon. Pysäköintihalliin ajo tulee valittajien näkemyksen mukaan ruuhkauttamaan ajoneuvoliikenteen.

Helsingin kaupungin käsityksen mukaan valitukset eivät kohdistu voimaan saatettavaan osaan kaavasta. Valituksen kohteena olevat uudisrakennus ja pysäköintilaitos sekä laitokseen johtava, sijainniltaan ohjeellinen ajoneuvoliittymä jäävät kokonaisuudessaan voimaan määrätävän alueen ulkopuolelle. Kaavamuutos on perusteltua saattaa voimaan kaava-alueen koillisen osan, nk. entisen VTT:n laboratoriorakennuksen alueelta, 4.11.2024 hyväksytyn tonttijaon mukaisella rajauksella.

Asemakaavan määrääminen osittain voimaan ennen sen lainvoimaisuutta on keino nopeuttaa tarpeellisia rakennushankkeita silloin, kun osittaisella täytäntöönpanolla ei ole vaikutusta valituksen ratkaisemiseen. Osittaista voimaatuloa pidetään tässä tapauksessa tärkeänä, koska se mahdollistaa suojeltavan, mutta nykyisellään huonokuntoisen ja tyhjillään olevan rakennuksen korjaustoimenpiteiden aloittamisen ilman valituksen käsittelystä aiheutuvaa viivästystä. Suojeltavan osan kunto heikkenee ajan myötä ja sen säilymisen kannalta on tärkeää saada perusparannus käynnistettyä sekä saattaa rakennus takaisin säännöllisen huollon ja ylläpidon piiriin.

Entisen laboratoriorakennuksen käyttöönotto ja laajentaminen hyväksytyn asemakaavan mukaisesti toimisto- ja liiketilaksi on tärkeää myös elinkeinoelämän edellytysten luomiseksi. Rakentaminen edesauttaa laajemman alueen elävyyden ja houkuttelevuuden lisäämisessä, sillä kohteeseen on mahdollista sijoittaa satoja työpaikkoja, mikä luo päivittäisen kävijävirran alueen palveluille.

Kiinteistön omistaja on pyytänyt kaupunkia määräämään ko. osan voimaan MRL 201 §:n nojalla.

Toimivalta

25.11.2024

Asia/19

Maankäyttö- ja rakennuslaki (132/1999) 201 §

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

1 Liite_ asemakaavan nro 12821 kartta

Oheismateriaali

1 Valitus asemakaavasta nro 12821

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Helsingin hallinto-oikeus

Kaavasta valittaneet

Kiinteistön omistaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Liite 1

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 1

Esitysteksti

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Liite 1

Tiedoksi

Asemakaavoitus

Kaupunkiympäristölautakunta

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 19.06.2024 § 136

HEL 2022-000100 T 10 03 03

Päätös

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Y-tunnus

0201256-6

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 4. kaupunginosan (Kamppi) korttelin 4078 asemakaavan muutoksen 26.9.2023 päivätyn piirustuksen nro 12821 mukaisena ja asemakaavaselistuksesta ilmenevin perustein.

Käsittely

19.06.2024 Ehdotuksen mukaan

Palautusehdotus

Valtuutettu Laura Korpinen ehdotti valtuutettu Wille Rydmanin kannattamana, että asia palautetaan kaupunginhallitukselle uudelleen valmisteltavaksi siten, että Hietalahdenkadun varteen suunniteltu uudisrakennus toteutetaan pienempänä ja tyyllillisesti alueen historialliseen luonteeseen paremmin sopivana.

4 äänestys

Asian käsittelyn jatko JAA, palautus EI

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

EI-ehdotus: Valtuutettu Laura Korpisen palautusehdotus

Jaa-äännet: 71

Hilkka Ahde, Mahad Ahmed, Alviina Alametsä, Outi Alanko-Kahiluoto, Ted Apter, Pentti Arajärvi, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Harry Bogomoloff, Silja Borgarsdottir Sandelin, Maaret Castrén, Fatim Diarra, Veli-Pekka Dufva, Mika Ebeling, Nora Grotenfelt, Tuula Haatainen, Mia Haglund, Oona Hagman, Sandra Hagman, Juha Hakola, Atte Harjanne, Eveliina Heinäluoma, Fardoos Helal, Titta Hiltunen, Veronika Honkasalo, Shawn Huff, Ville Jalovaara, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Elina Kauppila, Marko Kettunen, Otso Kivekäs, Laura Kolbe, Minja Koskela, Marika Koski, Heimo Laaksonen, Anna Lemström, Minna Lindgren, Ajak Majok, Otto Meri, Nina Miettinen, Sami Muttilainen, Seija Muurinen, Björn Månsson, Tuomas Nevanlinna, Matti Niiranen, Dani Niskanen, Johanna Nuorteva, Pia Pakarinen, Amanda Pasanen, Terhi Peltokorpi, Markku Rantahalvari, Marcus Rantala, Tuomas Rantanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Minna Salmi, Sari Sarkomaa, Pekka Sauri, Mirita Saxberg, Daniel Sazonov, Anni Sinnemäki, Seida Sohrabi, Nina Suomalainen, Tuomas Tuomi-Nikula, Erkki Tuomioja, Reetta Vanhanen, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Ozan Yanar

Ei-äännet: 9

Jussi Halla-aho, Martina Houtsonen, Pia Kopra, Laura Korpinen, Teija Makkonen, Kimmo Niemelä, Tom Packalén, Wille Rydman, Juhani Strandén

25.11.2024

Asia/19

Tyhjä: 2
Mari Holopainen, Mika Raatikainen

Poissa: 3
Timo Harakka, Mikael Jungner, Matias Pajula

Kaupunginvaltuusto jatkoi asian käsittelyä.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Kaupunginhallitus 10.06.2024 § 371

HEL 2022-000100 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 4. kaupunginosan (Kamppi) korttelin 4078 asemakaavan muutoksen 26.9.2023 päivätyn piirustuksen nro 12821 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 03.10.2023 § 507

HEL 2022-000100 T 10 03 03

Hankenumero 0809_2

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 26.9.2023 päivätyn asemakaavan muutosehdotuksen nro 12821 (liite nro 3) hyväksymistä. Asemakaavan muutos koskee 4. kaupunginosan (Kamppi) korttelia 4078.

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet valmisteluajana esitettyihin mielipiteisiin, kannanottoihin sekä julkisena nähtävillä-oloajana saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Työpajankatu 8 (puh. 09 310 22111), sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.
- kehottaa asemakaavoituspalvelua laskuttamaan hakijalta kaavan hyväksymisen jälkeen kaavan laatimis- ja käsittelykustannukset seuraavasti:
 - Kiinteistö Oy Kaartin Lasaretti: 10 000 euroa.

Lisäksi lautakunta katsoi, että uudisrakennuksen julkisivun suunnittelussa tulee huomioida alueen muiden vanhojen rakennusten tyylit ja pyrkiä sovittamaan uudisrakennus ympäristöönsä.

Kaupunkiympäristölautakunta katsoi, että uutta parkkilaitosta vastaava määrä parkkipaikkoja voidaan poistaa maan pinnalta, jos niiden tilaa voidaan paremmin hyödyntää kaupungin viihtyisyyden tai toimivuuden edistämiseen muussa käytössä.

Käsittely

03.10.2023 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Asian aikana kuultavana oli tiimipäällikkö Sinikka Lahti. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus:

Silja Borgarsdottir-Sandelin: Lisätään esitysehdotukseen seuraava kappale: "Lautakunta katsoo, että uudisrakennuksen julkisivun suunnittelussa tulee huomioida alueen muiden vanhojen rakennusten tyylit ja pyrkiä sovittamaan uudisrakennus ympäristöönsä."

Kannattaja: Otso Kivekäs

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti hyväksyä Silja Borgarsdottir-Sandelinin vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen.

25.11.2024

Vastaehdotus:

Otso Kivekäs: Lisätään esitysehdotukseen seuraava kappale: "Kaupunkiympäristölautakunta katsoo, että uutta parkkilaitosta vastaava määrä parkkipaikkoja voidaan poistaa maan pinnalta, jos niiden tilaa voidaan paremmin hyödyntää kaupungin viihtyisyyden tai toimivuuden edistämiseen muussa käytössä."

Kannattaja: Mia Haglund

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Otso Kivekkään vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 4

Otto Meri, Jenni Pajunen, Mika Raatikainen, Risto Rautava

Ei-äännet: 6

Mia Haglund, Otso Kivekäs, Olli-Pekka Koljonen, Tuomas Nevanlinna, Amanda Pasanen, Anni Sinnemäki

Tyhjä: 3

Silja Borgarsdottir Sandelin, Jenni Hjelt, Katri Penttinen

Poissa: 0

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hyväksyä Otso Kivekkään vastaehdotuksen mukaan muutetun ehdotuksen äänin 6–4, (3 tyhjää).

26.09.2023 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Sinikka Lahti, tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 37478
sinikka.lahti(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimitauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 24.02.2023 § 14

HEL 2022-000100 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12821 pohjakartan kaupunginosassa 4 Kamppi. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12821
Kaupunginosa: 4 Kamppi
Kartoituksen työnumero: 38/2022
Pohjakartta valmistunut: 14.11.2022
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31911
merja.kyyro(a)hel.fi
Juho Pajukoski, kiinteistöinsinööri, puhelin: 09 310 34336
juho.pajukoski(a)hel.fi

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 14.4.2022

HEL 2022-000100 T 10 03 03

Museoviraston ja Helsingin kaupunginmuseon - Keski-Uudenmaan alueellisen vastuumuseon välisen työnjaon mukaisesti Museovirasto antaa lausunnon asiassa.

Lisätiedot

Johanna Björkman, ts. kulttuuriympäristöpäällikkö, puhelin: +358 9 310 36473
johanna.bjorkman(a)hel.fi

20

Tilojen vuokraaminen Kiinteistö Oy Helsingin Ilmattarentie 2 -yhtiöltä sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan käyttöön (Käpyrinne, Ilmattarentie 2, Käpylä)

HEL 2024-010247 T 10 01 04

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää vuokrata Kiinteistö Oy Helsingin Ilmattarentie 2 -yhtiöltä (Y-tunnus 3486660-3) hankesuunnitelman mukaiset noin 3 772 htm² laajuiset tilat osoitteesta Ilmattarentie 2 siten, että 15 vuoden vuokra-ajalta maksettavien pääomavuokrien ja muutostyövaraus-ten arvonnisäveroton enimmäishinta on 8 555 600 euroa heinäkuun 2024 kustannustasossa.

Vuokraus tehdään ehdolla, että vuokrauksen kohteena oleva rakennus siirtyy Kiinteistö Oy Helsingin Ilmattarentie 2 -yhtiön omistukseen.

Kaupunginhallitus oikeuttaa kaupunkiympäristön toimialan tilat-palvelun sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen tilat -yksikön päällikön allekirjoittamaan liitteen 1 mukaisen vuokrasopimuksen Kiinteistö Oy Helsingin Ilmattarentie 2 -yhtiön kanssa sekä tekemään siihen tarvittaessa vähäisiä muutoksia.

Esittelijän perustelut

Tarve

Auroran sairaalan mielenterveysasiakkaiden kuntoutus- ja asumistointintaa varten tarvitaan korvaavat tilat (sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan tarvekuvaus 7.6.2023).

Sosiaalihuoltolain (1301/2014) 21 b §:n yhteisöllisestä asumisesta ja 21 c §:n ympärivuorokautisesta palveluasumisesta edellyttävät, että henkilöllä (asukkaalla) on oltava hyvinvointialueen järjestämää asumista esteettömässä ja turvallisessa asumisyksikössä, jossa henkilön hallinnassa on hänen tarpeitaan vastaava asunto. Nykyiset asukkaiden tilat Auroran sairaala-alueen kuntoutus- ja asumisyksikössä eivät vastaa lain määrittämiä ja asukkaat eivät myöskään ole huoneenvuokralain alaisessa vuokrasopimussuhteessa, koska sairaala-alue ei mahdollista vuokra-asumista.

Kuntoutus- ja asumisyksikön nykyiset tilat sijaitsevat Auroran sairaala-alueella rakennuksessa 16. Auroran kuntoutusyksikkö (osastot 16-2A ja 16-3A) ja Auroran asumisyksikkö (osastot 16-1A ja 16-2B) ovat edelleen Auroran sairaala-alueella toimiessaan terveydenhuollon yksiköitä

ja toiminta on terveydenhuollon lainsäädännön alaista. Asukkaat tulevat yksiköihin Auroran sairaalan osastoilta.

Sairaala-alue ei mahdollista huoneenvuokralain mukaista vuokra-asumista, eikä asukkaille voida tehdä vuokrasopimuksia. Sen sijaan asukkaat maksavat sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan määrittelemää asumismaksua. Asumisen kehittämisrahaston (Ara) määritelmän mukaan asuessaan sairaala-alueella asiakkaat ovat asunnottomia. Helsingin kaupunkistrategian mukaan asunnottomuus tulee poistaa vuoteen 2025 mennessä.

Nykyiset osastotilat eivät ole soveliaita asumiseen ja täytä pitkäaikaisen asumisen vaatimuksia. Asukkaiden tulee saada nykystandardien mukaiset laadukkaat ja inhimilliset asunnot (omat kodit), vaikka he tarvitsevatkin huolenpitoa ja hoivaa asumisessaan. Asukkaat asuvat pienissä huoneissa joko yksinään tai toisen asukkaan kanssa. Nykyisistä asunnoista puuttuu yksityisyys ja oma rauha.

Uudet tilat mahdollistavat toiminnan siirtämisen sosiaalihuoltolain alaiseksi toiminnaksi, joka on normaalia vuokra-asumista. Asukas on tällöin vuokrasuhteessa, tekee asunnosta huoneenvuokralain mukaisen vuokrasopimuksen ja maksaa siitä vuokraa. Asuminen on Ilmattarentie 2:een siirtymisen jälkeen sosiaalihuoltolain 21 b §:n mukaista yhteisöllistä asumista ja sosiaalihuollon 21 c §:n mukaista ympärivuorokautista palveluasumista.

Vuokrattaviin tiloihin tuleva toiminta on mielenterveysasukkaiden kuntoutus- ja asumisen toimintaa. Toiminnan painopisteinä ovat asukkaiden lääkehoidon toteuttamisen tukeminen, monipuolinen kuntoutus ja asukkaan toimintakyvyn sekä sosiaalisten suhteiden vahvistaminen. Harjoittelu kohdistuu itsenäistä asumista tukeviin taitoihin, kuten siivoukseen, pyykinpesuun ja henkilön toimintakyvyn ylläpitämiseen. Lisäksi kuntoutujaa ohjataan itsenäiseen päätöksentekoon ja taloudellisten asioiden hoitamiseen. Hyvät julkisen liikenteen yhteydet sekä keskeinen sijainti ovat asukkaille tärkeitä, sillä he kulkevat omatoimisesti julkisilla kulkuvälineillä.

Nykyisen kuntoutus- ja asumisyksikön siirtyessä toiminnan kannalta soveliaampiin tiloihin Ilmattarentie 2:een, voidaan Auroran sairaalan rakennuksen 16 osastotiloja hyödyntää väistötiloina psykiatrisille osastoille ja ympärivuorokautisen vieroitushoidonpalveluille, jotka nyt sijaitsevat rakennuksessa 15. Tilojen vapautuminen Aurorassa, mahdollistaa Auroran kampusalueen kehittämisen ja laitosvieroitushoitopalvelun vahvistamisen.

Hanke on sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan palveluverkkosuunnittelun tavoitteiden ja periaatteiden mukainen (sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta, 23.5.2023 § 97).

Vuokrattavat tilat

Vuokrattavat tilat sijaitsevat Käpylässä osoitteessa Ilmattarentie 2. Rakennuksen laajuus on 3 772 brm². Rakennus on vuonna 1952 rakennettu ikääntyneiden asumiseen tarkoitettu palvelutalo. Tilat ja sijainti soveltuvat suunniteltuun uuteen toimintaan.

Rakennukseen tulee 67 asuntoa. Asuntoja ja asukkaiden tiloja on yhteensä 2 575 m², sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan palvelu- ja aputiloja sekä henkilökunnan tiloja on yhteensä 1 028 m² ja vuokranantajan haltuun jääviä teknisiä tiloja ja niihin liittyviä varastoja on yhteensä 169 m².

Rakennuksen omistaa tällä hetkellä Käpyrinne ry, jonka tarkoituksena on myydä vuokraoikeus ja rakennus Kiinteistö Oy Helsingin Ilmattarentie 2 -yhtiölle (Y-tunnus 3486660-3). Käpyrinne ry on tehnyt esisopimuksen rakennuksen myymisestä Kansallis Oy:lle. Yhtiö on perustanut hanketta varten Kiinteistö Oy Helsingin Ilmattarentie 2, jolta kaupunki vuokraa tilat.

Hankkeessa on kartoitettu kaupungin omistuksessa olevat sekä ulkopuolisten omistamat markkinaehtoisesti vuokrattavat toimintaan soveltuvat tilat. Verrattuna muihin vastaaviin hankkeisiin ja alueen hintatasoon kaupunkiympäristön tilat-palvelu arvioi kohteesta saadun tarjouksen kokonaistaloudelliseksi ja sopivaksi tilatarpeeseen.

Rakennuksessa tehdään laajahkoja korjaustöitä, jotka perustuvat kiinteistössä tehtyihin teknisiin selvityksiin sekä pieniä toiminnallisia muutostöitä. Vuokranantaja vastaa korjaus- ja muutostöiden toteuttamisesta sekä kustannuksista. Asuntojen osalta tehdään tilamuutoksia, jotka edellyttävät muutoksia palo-osastointeihin. Muutokset edellyttävät rakennuslupaa. Kiinteistössä on nykyisin ikääntyneiden palveluasumista, joten käyttötarkoituksen muutosta ei tarvita. Tilojen kantaviin rakenteisiin ei tehdä muutoksia. Vuokranantaja vastaa rakennusluvan hakemisesta ja lupaehtojen noudattamisesta.

Kyseessä on ulkoa vuokraus, jossa muutostyöt ovat vuokrasopimukseen liittyviä muutostöitä. Tilamuutosten osuus on 5,5 % korjaus- ja muutostöistä, joten näiden osuutta kokonaisuudesta voidaan pitää vähäisenä.

Hankesuunnitelma on liitteenä 2.

Vuokraus ulkoiselta toimijalta

Kaupunki vuokraa sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan tarpeen mukaiset soveltuvat tilat Kiinteistö Oy Helsingin Ilmattarentie 2 -yhtiöltä. Kaupunkiympäristön toimiala tekee vuokrasopimuksen yhtiön kanssa ja jälleenvuokraa tiloja asukkaille ja sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalle.

Kiinteistö Oy Helsingin Ilmattarentie 2 vuokranantajana vastaa tiloihin tulevista uuden toiminnan edellyttämistä muutostöistä ja rakennuksen rakennusteknisestä kunnosta. Ennen vuokrankauden alkua vuokranantaja tekee tiloissa rakenteellisia korjaustöitä ja käytön kannalta välttämättömiä toiminnallisia sekä turvallisuuteen liittyviä muutostöitä siten, että tilat ovat ilman olennaisia korjauksia hyvässä käyttökunnossa 15 vuoden vuokrankauden ajan.

Vuokraamisen edellytyksenä on, että rakennus on siirtynyt Kiinteistö Oy Helsingin Ilmattarentie 2 -yhtiön omistukseen.

Vuokrasopimusluonnos on liitteenä 1.

Vuokra- ja investointikustannukset

Vuokranantaja vastaa kiinteistön käytettävyydestä, ylläpidosta ja korjauksista koko vuokrankauden ajan.

Kaupunkiympäristön toimialan tilat-palvelu maksaa vuokranantajalle kokonaisvuokraa, joka koostuu pääomavuokrasta sekä toteuman mukaan maksettavasta ylläpitovuokrasta.

Pääomavuokran määrä sidotaan elinkustannusindeksiin. Vuokra tarkistetaan kerran vuodessa siten, että korotus astuu voimaan 1. tammikuuta ja korotuksen perusteena on edeltävän lokakuun pisteluku, jota verrataan allekirjoituskuukauden pistelukuun. Ensimmäisen kerran vuokra tarkistetaan 1.1.2026.

Vuokrattavien tilojen arvonlisäveroton pääomavuokra elinkustannusindeksin tasossa 7/2024 on noin 12,88 euroa/htm²/kk (sopimusten laskennallinen neliövuokra, huoneistoala noin 3 603 htm²) eli 46 420 euroa kuukaudessa, 557 040 euroa vuodessa ja 8 355 600 euroa 15 vuodessa.

Hankkeen enimmäishinta yhteensä 8 555 600 euroa muodostuu 15 vuoden vuokra-ajalta ulos maksettavasta indeksikorjaamattomasta 8 355 600 euron pääomavuokrasummasta, sekä enintään 200 000 euron varauksesta mahdollisiin käyttäjän toiminnallisiin muutoksiin sekä valmistelu- ja valvontakustannuksiin.

Vuokranantajan vastuu kiinteistön hoito- ja ylläpitopalvelujen järjestämisestä on määritelty vastuunrajataulukossa. Kaupunkiympäristön toimialan tilat-palvelu maksaa toteutuneiden kustannusten mukaan vuosittain tarkistettavaa ylläpituokraa. Arvio ylläpituokrasta sopimuksen alkaessa on 6,87 euroa/htm²/kk eli yhteensä noin 24 764 euroa kuukaudessa. Ylläpituokraan kuuluvat kiinteistön kaikki tavanomaiset hoito- ja ylläpitokustannukset, kiinteistöhuolto, lämmitys, vesi- ja jätevesi, kiinteistösähkö, vakuutukset sekä vuosikorjaukset. Peruskorjauskustannukset kuuluvat vuokranantajan kustannuksiksi. Tilat-palvelut ei maksa erillistä maanvuokraa eikä kiinteistövero, vaan ylläpituokra sisältää maanvuokran sekä vuokranantajan maksaman Helsingin kaupungille palautuvan kiinteistöveron.

Mikäli vuokranantaja toteuttaa kaupungille erikseen sovittuja käyttäjäpalveluita, laskutetaan niistä syntyneet kulut toteuman mukaan erikseen.

Tilakustannus sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalle

Hankkeen arvioitu tilakustannus sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalle on noin 20,80 euroa/ htm² kuukaudessa eli yhteensä noin 74 932 euroa kuukaudessa ja noin 899 184 euroa vuodessa, joka koostuu seuraavista:

- Ulos maksettavasta tilavuokrasta 19,76 euroa/htm²/kk sisältäen vuokranantajalle maksettavan pääomavuokran, ylläpituokran, kiinteistöveron sekä tonttivuokran,
- mahdollisista käyttäjän erityistarpeista enintään 0,37 euroa/htm²/kk, jotka toteuttaa vuokranantaja sekä
- yleiskustannuksesta 0,67 euroa/htm²/kk.

Aikataulu

Vuokranantaja vastaa kohteen suunnittelusta, rakentamisen valmistelusta ja rakentamisesta sekä näihin liittyvistä tehtävistä ja vastuista.

Vuokranantajan kanssa tehdään suunnittelu- ja rakentamisvaihetta koskeva hankesopimus. Vuokranantaja käynnistää kohteen yleis- ja toteutus suunnittelun heti hankesopimuksen allekirjoituksen jälkeen. Hankkeen toteutuessa vuokranantajalle ei makseta vuokran lisäksi muuta korvausta suunnittelu- tai rakentamistyöstä.

Vuokrasopimus solmitaan rakennuksen omistusoikeuden siirryttyä ja rakentaminen voi alkaa sen jälkeen, kun kohteen vuokraamisesta tehty päätös on lainvoimainen sekä sopimuspiirustukset, aikataulu ja laatusuunnitelmat ovat valmiit ja rakennuslupa on myönnetty.

Hankkeen rakentamisvaiheessa vuokranantaja rakentaa kohteen valmiiksi. Rakentamisvaihe päättyy kohteen valmistumiseen sekä hyväksytyyn vastaanottoon ja käyttöönottoon. Hyväksytystä vastaanotosta alkaa vuokrasopimusaika.

Rakentamisvaihe käynnistyy 1/2025 ja vuokraus alkaa 1.9.2025.

Rahoitus

Ulosmaksettava vuokra rahoitetaan kaupunkiympäristön toimialan käyttötalousmäärärahoista.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunnan lausunto

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta on 22.10.2024 § 224 antanut hankesuunnitelmasta puoltavan lausunnon.

Henkilöstöä on informoitu tilahankkeesta ja siirtyvän henkilöstön kanssa tullaan tekemään uudistuvan toiminnan yhteissuunnittelua.

Lausunto on kokonaisuudessaan asian päätöshistoriassa.

Valtiontukiarviointi

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 107(1) mukaan, jollei perussopimuksissa toisin määrätä, jäsenvaltion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu sisämarkkinoille, siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

Vuokrasopimuksen valmistelun yhteydessä on arvioitu, sisältyykö vuokraan SEUT 107(1) artiklan mukaista valtiontukea. Julkisyhteisöjen toteuttamat taloudelliset transaktiot eivät anna taloudellista etua, eivätkä näin ollen ole valtiontukea, jos niissä noudatetaan tavanomaisia markkinaehtoja (Komission tiedonanto valtiontuen käsitteestä 2016/C 262/01 kohta 74). Kiinteistö Oy Helsingin Ilmattarentie 2 ei saa vuokrauksesta SEUT 107(1) mukaista valtiontukea, koska vuokrasopimuksen perusteella maksettava vuokra on markkinaehtojen mukainen.

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaoston esitys

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaoston esityksen jälkeen valmistelun edetessä asia on tarkentunut siten, että Kansallis Oy on perustanut vuokrattavaa rakennusta varten Kiinteistö Oy Helsingin Ilmattarentie 2 -yhtiön, joka tulee toimimaan vuokranantajana.

Toimivalta

Helsingin kaupungin hallintosäännön 16 luvun 3 §:n 2 momentin 2 kohdan sekä kaupunginhallituksen 18.9.2017 § 865 päätöksen perusteella rakennusten ja yleisten alueiden jaosto päättää liikehuoneistojen vuokralle ottamisesta, kun määräaikaisen sopimuksen ennakoitu kokonaisarvo on enintään 5 miljoonaa euroa. Kaupunginhallitus päättää liikehuoneiston ottamisesta vuokralle, kun sopimuksen ennakoitu kokonaisarvo on yli 5 miljoonaa euroa ja enintään 10 miljoonaa euroa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Susanna Hyvärinen, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 60716
susanna.hyvarinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vuokrasopimusluonnos
- 2 Hankesuunnitelma 17.9.2024

Oheismateriaali

- 1 Hankesuunnitelman liitteet 17.9.2024 Ilmattarentie 2

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta

Päätöshistoria

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta 22.10.2024 § 224

HEL 2024-010247 T 10 01 04

Lausunto

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta ei katsonut tarpeelliseksi kuul-la asiassa kutsuttua asiantuntijaa.

Sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta puolsi mielenterveysasiakkai-den asumisyksikkö Ilmattaren peruskorjauksen ja toiminnan vuokraa-misen hankesuunnitelmaa. Vuokrattavien tilojen pinta-ala on 3603 htm² sisältäen asuntojen pinta-alat. Rakennus sijaitsee Helsingin kaupungin omistamalla tontilla, jonka pinta-ala on 4116 m². Kokonaisvuokrakus-

tannus käyttäjälle, mukaan lukien asunnot, on huoneistoalalta 20,80 euroa kuukaudessa ja 13 487 760 euroa koko vuokrakaudelta (15 vuotta).

Hanke sisältyy talonrakentamisen vuokra- ja osakeohjelmaan 2024–2034 ja on toimialan palveluverkkosuunnittelun tavoitteiden ja periaatteiden mukainen (sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta, 23.5.2023 § 97).

Lisäksi sosiaali- ja terveys- ja pelastuslautakunta antoi seuraavan lausunnon mielenterveysasiakkaiden asumisyksikkö Ilmattaren (Ilmattarentie 2, 00610 Helsinki) hankesuunnitelmasta:

"Hankekohtaiset tiedot

Terveys- ja päihdepalveluiden asumis-, kriisi- ja päihdepalvelujen asumisen tuki -yksikkö esittää mielenterveysasiakkaiden asumisyksiköille korvaavia tiloja. Asumisyksiköt sijaitsevat tällä hetkellä Auroran kampusalueella rakennuksessa 16 osoitteessa Nordenskiöldinkatu 20. Siirtyvien asukaspaikkojen määrä on 46. Uudessa asumisyksikössä on 67 asukaspaikkaa.

Toiminta suunnitellaan sijoitettavaksi entisestä palvelutalosta korjattaviin vuokratiloihin osoitteessa Ilmattarentie 2 (Käpylä).

Vuokranantaja tekee tiloissa rakenteellisia korjaustöitä ja käytön kannalta välttämättömiä toiminnallisia sekä turvallisuuteen liittyviä muutostöitä ennen vuokrakauden alkua siten, että tilat ovat ilman olennaisia korjauksia hyvässä käyttökunnossa koko vuokrakauden (15 vuotta).

Henkilöstöä on informoitu tulevasta tilahankkeesta ja siirtyvän henkilöstön kanssa tullaan tekemään uudistuvan toiminnan yhteissuunnittelua.

Hankkeen tavoitteena on muutostöiden valmistuminen 1.9.2025. Tavoitteena on, että toiminta voisi muuttaa viimeistään syksyllä 2025. Muutostyöt ovat voimassa olevan asemakaavan mukaisia ja hanke edellyttää rakennuslupaa muutosten osalta. Rakennusluvan myöntämiselle ei ole ilmaantunut esteitä.

Rakentamisvaihe päättyy kohteen valmistumiseen sekä hyväksytyyn vastaanottoon ja käyttöönottoon.

Hankkeeseen sisältyvät toiminnot

Nykytilanne

Laakson yhteissairaala -hankkeen valmistumisen myötä Auroran alueen toimintoihin tulee merkittäviä muutoksia psykiatrisen sairaalatoiminnan osalta.

minnan päättyessä. Päihdevieroitusosastot menettävät samassa yhteydessä nykyiset tilansa sekä Laaksossa että Aurorassa. Parhaillaan on valmisteilla Auroran toipumiskampussuunnitelma, jossa visioidaan asumisen, päihdepalvelujen ja psykiatrian palveluja Laakson sairaalan valmistumisen jälkeiseen aikaan.

Auroran rakennus 16:n sairaalaosastot muutettiin asumisen tuen järjestämistä varten olevaksi asumispalveluksi vuosina 2019 ja 2021. Auroran kuntoutusyksikkö (osastot 16-2A ja 16-3A) ja Auroran asumisyksikkö (osastot 16-1A ja 16-2B) ovat edelleen Auroran sairaala-alueella toimiessaan terveydenhuollon yksiyksiköitä. Asukkaat tulevat yksikköihin Auroran sairaalan osastoilta. Yksikön toiminnan painopisteinä ovat lääkeshoidon toteuttamisen tukeminen, monipuolinen kuntoutus ja asukkaan toimintakyvyn sekä sosiaalisten suhteiden vahvistaminen. Harjoittelu kohdistuu itsenäistä asumista tukeviin taitoihin, kuten siivoukseen, pyykinpesuun ja henkilön toimintakyvyn ylläpitämiseen. Lisäksi kuntoutujaa ohjataan itsenäiseen päätöksentekoon ja taloudellisten asioiden hoitamiseen.

Auroran sairaala-alueen kuntoutusyksikössä ja asumisyksikössä asukkaat asuvat entisessä sairaalaosastossa pienissä huoneissa joko yksinään tai toisen asukkaan kanssa. Nykyisistä asunnoista puuttuu yksityisyys ja oma rauha. Asukkaat eivät ole huoneenvuokralain (653/1987) alaisessa vuokrasopimussuhteessa, koska sairaala-alue ei mahdollista vuokra-asumista. Asukkaat maksavat asumismaksua, josta tehdään asiakasmaksupäätös. Auroran asumisolosuhteet eivät vastaa nykyisiä asumisen laadun kriteerejä. Asukaspaikkoja on yhteensä 56.

Muutoksen vaikutukset

Auroran kuntoutusyksikkö ja asumisyksikkö ovat asumisen tuen mielenterveysasiakkaiden asumispalvelua. Auroran kuntoutusyksikössä (nykyiset osastot 16-2A ja 16-3A) on jatkossa Ilmattareen siirtymisen jälkeen asumisen tuen järjestämää mielenterveysasiakkaiden sosiaalihuoltolain (1301/2014) 21 b §:n mukaista yhteisöllistä asumista ja Auroran asumisyksikössä (nykyinen osasto 16-1A) on Ilmattareen siirtymisen jälkeen sosiaalihuollon 21 c §:n mukaista ympärivuorokautista palveluasumista.

Lainsäädännön perusteella samassa yksikössä voidaan järjestää yhteisöllistä asumista ja ympärivuorokautista palveluasumista.

Sosiaalihuoltolain 21 b § yhteisöllisestä asumisesta ja 21 c § ympärivuorokautisesta palveluasumisesta edellyttävät, että henkilöllä (asukkaalla) on oltava hyvinvointialueen järjestämää asumista esteettömässä ja turvallisessa asumisyksikössä, jossa henkilön hallinnassa on hänen tarpeitaan vastaava asunto. Asukas tekee asunnosta huoneen-

vuokralain mukaisen vuokrasopimuksen ja maksaa siitä vuokraa. Tilavaatimukset ovat 30 ympärivuorokautista palveluasumispaikkaa ja 26 yhteisöllistä asumispaikkaa.

Nykyisten asumisyksiköiden siirtyessä tarkoituksenmukaisiin tiloihin Ilmattarentie 2:een, voidaan Auroran rakennuksen 16 osastotiloja hyödyntää kaupunkistrategian mukaisesti esimerkiksi päihderiippuvaisten ympärivuorokautisen osastovieroitushoidon saatavuuden lisäämiseen. Tällä hetkellä vieroitusosastohoitoa tuotetaan Auroran rakennuksessa 15, Laakson sairaalassa sekä ostopalveluna Järvenpään päihdesairaalassa. Auroran ja Laakson tiloista joudutaan luopumaan lähitulevaisuudessa ja ostopalveluhankinnasta on tarkoituksenmukaista luopua. Nämä toiminnot voidaan yhdistää esimerkiksi Auroran rakennukseen 16 ja siten turvata Helsingissä tarvittava osastovieroitushoitokapasiteetti. Nyt laitospalvelupaikkoja on 37, ja jatkossa kapasiteettia voidaan tilajärjestelyillä lisätä. Oman kapasiteetin lisääminen ei edellytä lisäresursointia henkilöstöön.

Auroran yksikkö 16-2B jää edelleen lyhytaikaisen asuttamisen käyttöön ja sen asukasmäärää lisätään neljällä paikalla 14 paikkaan. Tällä turvataan nopeasyklisiä lyhytaikaista asumista, kun psykiatrisen sairaalahoidon tarve päättyy, mutta pysyvää asumisratkaisua ei ole vielä mahdollista toteuttaa.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan maksamat vuokratulot vähenevät noin 100 000 euroa vuodessa.

Rakennuksia koskevat tiedot

Ilmattarentie 2:n rakennus on valmistunut vuonna 1952 ja se on viimeksi toiminut vanhusten palvelutalona. Rakennukseen on tehty laajempi peruskorjaus viimeksi vuonna 1992. Rakennus on osin tyydyttävässä, osin hyvässä kunnossa ja ennen käyttöönottoa siihen tehdään tarvittavia korjauksia ja muutostöitä.

Hankkeelle sopivia tilavaihtoehtoja on selvitetty kaupungin ja Helsingin kaupungin asunnot Oy:n omistamasta tilakannasta, mutta sopivia, tätä vastaavia, edullisia ja korjauskelpoisia kohteita hyvällä sijainnilla ei ole olemassa.

Tilojen omistaja/vuokranantaja Kansallis-yhtiöt Oy vastaa kohteeseen tulevista muutostöistä ja rakennuksen rakennusteknisestä kunnosta. Omistaja vastaa muutostöiden toteuttamisesta ja kiinteistön ylläpidosta.

Vuokralaisen kustannusvastuulla on turvalaiteasennukset, sisustus suunnittelu ja irtaimistohankinnat. Vuokralainen asentaa itse kaikki valvontaan ja turvallisuusjärjestelmiin liittyvät asennukset.

Vuokran ja irtaimen hankintojen kustannukset toimialalle

Uuden asumisyksikön käyttöönotto on kustannusneutraali, eli toimialan kustannukset eivät tule kasvamaan, huomioiden vuokratkustannukset ja muutokset toiminnan kustannuksissa.

Kaupungin hyväksyvien päätösten jälkeen rakennuksen hankkii omistukseensa tuleva vuokranantaja, pitkäaikainen vuokrasopimus allekirjoitetaan kaupunkiympäristötoimialan kanssa ja muutos- ja korjaustyöt käynnistyvät. Vuokrattava pinta-ala on 3603 m² ja vuokra-aika on 15 vuotta.

Sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialalle vuokrattavien muiden kuin asuntojen vuokra-osuus on ensimmäisenä vuonna noin 310 000 euroa vuodessa. Asuntojen yhteenlaskettu vuokra on noin 580 000 euroa vuodessa. Asukkaat tekevät, toimialan osoituksen mukaan, vuokrasopimukset Kaupunkiympäristön Asuntopalvelujen kanssa. Nykyisten Aurorasta siirtyvien 46 asumispaikan tilojen vuosivuokra on 582 835 euroa vuodessa. Toimiala on maksanut tämän vuokran kokonaisuudessaan.

Ilmattaren kalustamiseen varataan irtaimen omaisuuden määräraha vuodelle 2025. Kalustuksessa hyödynnetään myös jo olemassa oleva soveltuva kalustus. Lisäksi kustannuksia tulee tietohallinnon ja turvajärjestelmien osalta."

Esittelijä

sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Carl Slätis, tilapalvelupäällikkö, puhelin: 09 310 26307
carl.slatis(a)hel.fi

Mikko Tamminen, asumis-, kriisi- ja päihdepalvelujen johtaja, puhelin: 09 310 58655
mikko.tamminen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 03.10.2024 § 109

HEL 2024-010247 T 10 01 04

Katuosoite: ilmattarentie 2, 00610 Helsinki

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto esitti kaupunginhallitukselle hankesuunnitelman mukaisten noin 3 772 htm² laajuisten tilojen vuokraamista osoitteesta Ilmattarentie 2 Kansal-

lis-yhtiöiltä siten, että pääomavuokrien kokonaisarvo kustannustasossa 07/2024 (RKI 110,9) on arvonlisäverottomana enintään 8 355 600 euroa laskettuna 15 vuoden vuokra-ajalle.

Lisäksi jaosto esitti, että kaupunkiympäristön toimialan asiakkuusyksikkö 2:n yksikön päällikkö oikeutetaan allekirjoittamaan liitteiden mukaisen vuokrasopimuksen Kansallis-yhtiöiden kanssa sekä tekemään siihen tarvittaessa vähäisiä teknisiä korjauksia ja tarkennuksia.

Päätösesitys kaupunginhallitukselle tehdään ehdolla, että sosiaali-, terveys- ja pelastuslautakunta antaa puoltavan lausunnon hankesuunnitelmasta.

Käsittely

03.10.2024 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavana oli projektinjohtaja Jessica Holmqvist. Asian-tuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

tekninen johtaja
Kari Pudas

Lisätiedot

Jessica Holmqvist, projektinjohtaja, puhelin: 09 310 39789
jessica.holmqvist(a)hel.fi

21

Lausunto Uudenmaan ELY-keskukselle Hietalahdenrantaa ja vesialuetta ym. koskevasta suojeluesityksestä ja Museoviraston lausunnosta

HEL 2024-004058 T 10 03 10

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus antaa Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle seuraavan lausunnon otsikkoasiassa:

Eteläiset kaupunginosat ry – Södra stadsdelarna rf on tehnyt Uudenmaan ELY-keskukselle esityksen Hietalahdenrannan, sen rantaviivan, laituralueiden, vanhan satamaradan kannaksen ja merialueiden suojelemisesta rakennusperintölain säädösten nojalla. ELY-keskus on pyytänyt kaupungin lausuntoa suojeluesityksestä sekä Museoviraston lausunnosta.

Suojeluesityksessä ilmoitetaan tavoitteeksi vireillä olevan kaavamuu-
toksen mukaisen lisärakentamisen estäminen ja esitetään reunaehto-
ja alueen tulevalle maankäytölle, kuten käyttötarkoituksille ja rakentamis-
tehokkuuksille. Myös Museovirasto tuo lausunnossaan esille, ettei pidä
mahdollisena alueelle asemakaavaluonnoksessa esitettyä toimitilara-
kentamista. Kaupunginhallituksen näkemyksen mukaan rakennusperin-
tölain nojalla suojelemista ei tulisi käyttää instrumenttina suunnitelmien
vastustamiseen vaan alueen tuleva maankäyttö ja mahdolliset suojelu-
tarpeet tulee ratkaista asemakaavan muutoksella kulttuuriympäristö- ja
maisemavaikutukset arvioiden, maankäyttö- ja rakennuslaissa
(1.1.2025 alkaen alueidenkäyttölaissa) säädetyn prosessin ja toimival-
lan mukaisesti. Eteläiset kaupunginosat ry on osallinen asemakaavan
valmistelussa ja sille on varattu mahdollisuus esittää mielipiteensä
asemakaavan tavoitteista ja suunnitelmista. Museovirasto ja Helsingin
kaupunginmuseo toimivat asiantuntijaviranomaisina ja lausunnonanta-
jina alueen kaavoituksessa.

Lisäksi kaupunginhallitus toteaa, että mahdollisesta lisärakentamisesta
riippumatta laituralueen rakenteita on tarpeen uusia lähitulevaisuudes-
sa alueen turvallisuuden takaamiseksi ja siten nykyisiä rakenteita ei
voida suojella. Myös jalankulun ja pyöräilyn yhteyksiä on tarkoituksen-
mukaista kehittää ja lisäksi varautua ilmastonmuutoksen vaikutuksiin
tulasuojaurakenteilla. Tämän vuoksi mahdollinen suojele saattaa
hankaloittaa myös alueen muuta kehittämistä.

Museoviraston lausunnossa ei myöskään selkeästi esitetä mahdollisen
suojele kohdentamista, vaan todetaan ainoastaan torin ja rannan väli-

sen avaran maisematilan turvaamisen, satama-altaan rakenteiden ja muodon säilyttämisen olevan keskeisiä ratkaistavia asioita ja samalla todetaan huoltoasemarakennuksen olevan paikallisesti merkittävänä rakennuksena säilyttämisen arvoinen. Kaupunginhallitus katsoo, että edellä mainitut seikat eivät edellytä alueen suojelua erityslain nojalla vaan ovat tavanomaisia, asemakaavoituksella ratkaistavia suunnittelukysymyksiä.

Kaavoitus- ja suunnittelutilanne

Helsingin yleiskaavassa 2016 alue on vesialuetta sekä kantakaupunki C2-alueita, jota kehitetään toiminnallisesti sekoittuneena asumisen, kaupan ja julkisten palvelujen, toimitilojen, hallinnon, puistojen, virkistys- ja liikuntapalvelujen sekä kaupunkikulttuurin alueena. Telakka-altaan kohdalla osa suojeltavaksi esitettyä aluetta on yleiskaavassa 2016 toimitila-alueita, jota kehitetään ensisijaisesti toimitilojen, tuotannon, varastoinnin, satamatoimintojen, julkisten palvelujen ja opetustoiminnan sekä virkistykseen käyttöön. Bulevardia pitkin Hietalahden altaalle asti kulkee viheryhteysmerkintä, jonka osalta mm. kulttuuri-, maisema- ja luontoarvojen säilyminen, viheryhteyden yhtenäisyys ja jatkuvuus sekä ekologinen kytkeytyneisyys on otettava huomioon.

Pienellä osalla suojeltavaksi esitettyä aluetta, sen länsinurkassa, on voimassa Jätkäsaaren osayleiskaava nro 11350, jossa ranta on merkitty katualueeksi, jossa kulkee myös kevyen liikenteen reitti.

Helsingin maanalaisen yleiskaavan nro 12704 (tullut voimaan 19.8.2021) mukaan alue on keskustan maanalaisen kehittämisen kohdealueita.

Suojeltavaksi esitettyllä alueella on voimassa useita eri asemakaavoja. Pääosalla alueesta on voimassa asemakaava vuodelta 1997, jossa nykyisten ravintolarakennusten tontit on merkitty liikerakennusten korttelialueiksi, joilla on yhteensä 1 030 k-m² rakennusoikeutta. Muu maa-ala on merkitty katu- tai aukiotilaksi. Vesialueelle on varattu alueita venepaikkoja ja laitureita varten. Etelän suuntaan jatkuvalla rantakaistaleella on voimassa Telakkarannan asemakaava vuodelta 2016, jossa ranta on osoitettu yleiselle jalankululle ja pyöräilylle varatuksi alueeksi, jolla huoltoajo on sallittu. Hietalahdenlaiturin ulkotilassa olevia telakan toimintaan liittyneitä ja teollisuushistoriasta kertovia osia ja rakennelmia, kuten teollisuusraide, metalli- ja betonikansivyyöhyke, kaksi nosturia sekä konepajan pohjoisseinässä oleva hissien vastapaino tulee säilyttää. Myös Hietalahdenlaiturin korkeusasema tulee pääsääntöisesti säilyttää.

Kuivatelakka-altaan alueella on voimassa asemakaava vuodelta 2017, jossa allas on suojeltu kulttuurihistoriallisesti, kaupunkikuvallisesti ja historiallisesti arvokkaana. Voimassa olevissa asemakaavoissa aluei-

siin ei kohdistu muita suojelumerkintöjä. Ranta-alueet ovat toteutuneet pitkälti edellä mainittujen asemakaavojen mukaisina. Suojeluesityksen satama-altaiden ulkopuolinen vesialue on pääasiassa asemakaavoittamatonta vesialuetta.

Suojeltavaksi esitetty alue ei kuulu Esplanadi-Bulevardin valtakunnallisesti merkittävän kulttuuriympäristön aluerajaukseen, mutta näkymä Hietalahdentorilta merelle on mainittu RKY-kohteen kuvauksessa. Ranta-alue kuuluu maakunnallisesti arvokkaaseen Helsingin empirekeskustan ja kivi kaupungin alueeseen, kuten valtaosa muustakin Helsingin niemestä.

Hietalahdenaltaan ympäristössä on vireillä vuonna 2020 myönnettyyn kehittämisvaraukseen perustuva asemakaavan muutos, jonka tavoitteena mahdollistaa pääkonttoritasoisten toimitilojen sijoittuminen alueelle sekä viihtyisän jalankulkuympäristön kehittäminen. Rakentamista on suunniteltu nykyisen huoltoasema- ja ravintolarakennuksen paikalle sekä osin nykyiselle vesialueelle. Lähtökohtana on, että uudisrakentaminen sopeutuu kantakaupungin rakenteeseen, eikä vaaranna Bulevardin ja torialueen historiallisesti arvokkaan ympäristön erityisiä arvoja. Meren puolelle on tarkoitettu toteuttaa uusi kävelyn ja pyöräilyn reitti, joka jatkuu siltayhteydellä Hietalahdenaltaan yli. Uusien toimitilarakennusten maantasokerrosten palvelut ja terassialueet tukevat rantareitin toiminnallisuutta. Ympäristön viihtyisyyttä pyritään tukemaan myös lisäämällä laiturialueelle puurivejä ja -ryhmiä sekä muita istutusalueita.

Asemakaavoituksen yhteydessä on laadittu alueesta ympäristöhistoriallinen selvitys (Studio Terra Oy), jossa luetellaan alueen vaalittaviksi ominaispiirteiksi mm. Ehrensvärdin asemakaavaan pohjautuva perussommitelma, joka käsittää Bulevardin puistikadun ja sen päätteenä toimivan Hietalahdentorin ja rannan mukaan lukien näkymät Bulevardilta ja torilta merelle. Samalla tuodaan esille, ettei ranta-alueita ole suunniteltu varsinaisesti osaksi Bulevardin sommitelmaa ja rantarakenteiden muotoiluun vaikutti ensisijaisesti niiden käyttötarkoitus ja teollinen historia. Selvityksessä todetaan rannoilla olevan alueita, joita voitaisiin kehittää toiminnallisesti ja kaupunkikuvallisesti.

Kuivatelakka-allas on korjattu voimassa olevan asemakaavan ja siitä laadittujen korjaussuunnitelmien mukaisesti, kuivatelakka-altaan vanhat rakenteet on korjattu ja pilaantunut pohjaliete poistettu. Telakkakadun puoleiselle reunalle on rakennettu uusi puukansitasoinen laituriverkko veneiden kiinnittymistä varten. Kuivatelakka-altaan porttirakenne poistetaan vielä tämän syksyn aikana ja allas täytetään pysyvästi vedellä.

Hietalahdenlaiturilla (väli kuivatelakka-allas - entinen nosturirakennus) on korjattu, asemakaavassa säilytettäväksi esitetty nosturi ja se on

myös siirretty asemakaavan mukaiselle lopulliselle paikalleen. Hietalahdenlaiturin kunnallistekniikkaa ja kadun rakennekerroksia on jo rakennettu, rantamuurin korjaustöitä pyritään jatkamaan ensi vuonna vesiluvan saamisen jälkeen, samoin kuin toteuttamaan loput kadun rakennekerroksista ja pintarakenteista, sekä korjaamaan toinen asemakaavassa säilytettäväksi esitetty satamanosturi. Rantalaiturijakso on myös todettu korjaustöiden yhteydessä huonokuntoiseksi ja tällä hetkellä laiturin reuna-alueelle kulku ja veneiden kiinnittyminen on estetty sen huonon kunnon vuoksi. Asemakaavan mukaisten korttelien väliset tonttikadut on rakennettu pientä viimeistelyä vaille valmiiksi katusuunnitelmien mukaisesti.

Hietalahdenlaiturin (pistolaituri) alueella on havaittu maanpinnan painumia, ja rakenteellisia vaurioita. Vaurioiden vuoksi pistolaiturin käyttöä on rajoitettu mm. painorajoituksin, ja laituriin suoritettu pikakorjauksia. Käynnissä laiturin korjaussuunnittelu, joka perustuu voimassa olevaan asemakaavaan. Peruskorjaus on tarkoitus suorittaa noin viiden vuoden kuluessa.

Kaupunginmuseon kanta

Helsingin kaupunginmuseo, joka museoviranomaisten työnjaon mukaan toimii asiantuntijaviranomaisena rakennetun kulttuuriperinnön suojelukysymyksissä Helsingin osalta, toteaa lausunnossaan 20.10.2024 mm., ettei Hietalahden ranta- ja vesialueen ja laiturirakenteiden suojelua kyetä ratkaisemaan maankäyttö- ja rakennuslailla (alueidenkäyttölailla) käynnissä olevan asemakaavamuutoksen yhteydessä, sillä sen tavoitteet perustuvat alueen suurisuuntaiseen kaupunkikuvaa ja merellistä maisemaa merkittävästi muuttavaan kehittämiseen. Kaupunginmuseon näkökulmasta rakennusperintölakia soveltamalla alueen keskeisiä arvoja olisi mahdollista säilyttää. Mikäli ELY-keskus katsoo, että suojelun edellytykset täyttyvät, tulee suojelumääräyksessä kaupunginmuseon näkökulmasta huomioida alueen arvokaiden ominaispiirteiden säilyminen, mutta mahdollistaa myös alueen maltillinen arvokkaat ominaispiirteet huomioiva kehittäminen esimerkiksi viherrakentamisen ja virkistyskäytön osalta.

Hietalahdenrannan asemakaavaluonnoksen käsittely lautakunnassa

Kaupunginhallitus toteaa, että asemakaavan muutosluonnos on käsitelty kaupunkikiympäristölautakunnassa 12.11.2024. Luonnoksen esityslistateksti, ilmakuva alueesta sekä kaavakartta ja havainnekuva ovat liitteinä 5-8. Lautakunnan päätös syntyi äänestysten jälkeen. Äänestyksissä yksi lautakunnan jäsen esitti luonnoksen hylkäämistä saamatta esitykselleen kannatusta. Muut lautakunnan jäsenet hyväksyivät kaavalle jatkosuunnitteluohjeita, joista osa koskee tulevan rakentamisen

sopeutuvuutta alueen rakennuksiin ja ympäristöön sekä laituri- ja rantarakenteiden rakennushistoriallista selvittämistä ja huomioon ottamista. Kaavaluonnos etenee jatkosuunnittelun ja tarkennusten jälkeen ehdotusvaiheeseen, joka asetetaan julkisesti nähtäville ja lähetetään lausunnoille.

Kaupunginhallituksen kanta

Kaupunginhallitus toteaa, että vaikka alueella on erityisiä kaupunkirakenteellisia arvoja Bulevardin ja Esplanadin 1800-luvulta periytyvän asemakaavallisen sommitelman jatkona sekä Helsingin teollisuushistoriaan liittyviä arvoja, ei alueen suojelulle katsota olevan rakennusperintölain 2 §:n mukaisia perusteita. Suojelukysymykset tulee ratkaista viireillä olevan Hietalahdenrannan asemakaavoituksen yhteydessä.

Kaupunginhallitus ei puolla suojeluesitystä.

Esittelijän perustelut

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) on pyytänyt suojeluesityksestä kaupungin lausuntoa 31.10.2024 mennessä. Lausunnot on saatu lisää aikaa 4.12.2024 saakka. Asiassa on saatu kaupunkiympäristön toimialan ja kaupungin museon lausunnot ja otettu huomioon kaupunkiympäristölautakunnan asemakaavaluonnokseen liittyvä käsittely 12.11.2024. Esitys on kaupunkiympäristön toimialan lausunnon mukainen lisättyinä lautakunnan kaavaluonnoskäsittelyä koskevalla selostuksella.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 27.8.2024
- 2 Lausuntopyyntö 27.8.2024, liite, museoviraston lausunto 12.8.2024
- 3 Lausuntopyyntö 27.8.2024, liite, rakennussuojelupäätös hake-mus.internet
- 4 Lausuntopyyntö 27.8.2024, liite, vastaus 28.3.2024 täydennyspyyntöön, Eteläiset kaupunginosat ry (3).internet
- 5 Hietalahdenrannan asemakaavan muutosluonnos Esityslista Kylk 12.11.2024 HEL 2021-004215
- 6 Hietalahdenrannan asemakaavaluonnos_ Ilmakuva Kylk 12.11.2024
- 7 Hietalahdenrannan muutosluonnoksen kartta Kylk 12.11.2024
- 8 Hietalahdenrannan asemakaavan muutoksen havainnekuva Kylk 12.11.2024
- 9 Hietalahdenranta Äänestykset Kylk 12.11.2024

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti

Liite 5

Liite 6

Liite 7

Liite 8

Liite 9

Tiedoksi

Kaupunkiympäristön toimiala
Kaupunkiympäristölautakunta
Kaupunginmuseo

Päätöshistoria

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö 21.10.2024

HEL 2024-004058 T 10 03 10

Helsingin kaupunginhallitus on pyytänyt kaupunginmuseon lausuntoa Uudenmaan Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausuntopyynnöstä koskien Eteläiset kaupunginosat ry:n tekemää Hietalahdenrantaa, sen rantaviivaa, laiturialuetta, vanhaa satamaradan kannasta sekä merialuetta koskevaa suojeluesityksestä ja Museoviraston lausuntoa 12.8.2024 MV/00740/2024. Kaupunginmuseo tarkastelee hanketta kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta ja lausuu kantanaan seuraavaa.

Eteläiset kaupunginosat ry – Södra stadsdelarna rf on tehnyt 14.3.2024 suojeluesityksen Helsingin Hietalahdenranta-alueen suojelemiseksi rakennusperintölain (498/2010) nojalla. Suojeluesityksen mukaan Hietalahdenranta-alueella tarkoitetaan rantaviivaa, laiturialueita, vanhaa satamaradan kannasta ja merialuetta. Esityksessä on haettu kohteelle myös vaarantamiskieltoa, jota Uudenmaan ELY-keskus ei ole asettanut. Suojeluesitystä perustellaan sillä, että Hietalahdenrannan alue on vaarantunut Helsingin kaupungin myönnettyä HGR Property Partners Oy:lle suunnitteluvaramuksen, jonka perusteella valmistellaan asema-

kaavamuutosta. Suojeluesityksessä tuodaan esille alueen historiallista kehitystä, säilyneitä piirteitä ja kerrostumia sekä nykyistä luonnetta mitakaavaltaan maltillisesti rakennettuna ja kaupunkilaisten virkistyskäyttöä palvelevana ympäristönä. Esityksessä todetaan myös Suomenlinnan maailmanperintökohteen suojavyöhyke sekä Esplanadi-Bulevardin valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö. Ranta-alueen suojelun ohella suojeluesityksessä pidetään tärkeänä historiallisten rakenteiden suojelua.

Suojeluesityksen kohteena oleva ranta-alue sijaitsee maakunnallisesti arvokkaan kulttuuriympäristön Helsingin empire-keskusta ja kivikauptunki alueella sekä valtakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön (RKY 2009) Esplanadi – Bulevardin läheisyydessä. RKY-alueeseen kuuluvat viereinen Hietalahden tori sekä Bulevardi. Bulevardin päätteenä on näkymä Hietalahden altaalle, vaikka allas itsessään ei kuulu RKY-alueeseen. Lisäksi Suomenlinnan maailmaperintökohteen suojavyöhykkeen raja-alue ulottuu alueen eteläosassa Hietalahdenlaiturin merenpuoleiseen reunaan asti.

Esplanadi ja Bulevardi liittyvät oleellisesti Helsingin kasvun ja kehittämisen vaiheeseen. Uuden pääkaupungin asemakaava laadittiin Johan Albrecht Ehrenström johdolla. Asemakaava tavoitteli klassista edustavuutta leveillä, säännölliseen ruutukaavaan perustuvilla kaduilla ja hierarkkisella kaupunkirakenteella. Esplanadin ohella kaavan yksi merkittävä ehdotus on Bulevardi, joka linjattiin kulkemaan laakson pohjalla vanhan tielinjan paikalla kohti Hietalahdenrantaa. Bulevardin linjaus, Hietalahden tori ja Hietalahden pohjukka suoraviivaiseksi suunnitellut rantaviivoineen ovat esiintyneet suunnitelmissa alun alkaen.

Hietalahdenrannan alue sijaitsee kaupunkirakenteellisessa solmukohdassa, jossa yhdistyvät asemakaavalliseen sommitelmaan pohjautuva historiallinen toriaukion ja puistokadun yhdistelmä sekä alueella sijainneen teollisuuden ja sen liikennetarpeiden muokkaama ranta-alue. Hietalahdenallas muodostui, kun alueelle rakennettiin satamarata 1890-luvulla. Nykyisin allas toimii venesatamana. Altaan molemmin puolin sijaitsee tällä hetkellä matalia, ravintola- ja huoltoasemarakennuksia. Hietalahdenlaiturin meren puolella on useita laituri- ja ravintolayms. aluksille.

Hietalahden altaan ympäristön asemakaava on tullut voimaan vuonna 1997. Altaan ympäristöä on haluttu tuolloin kehittää pienimuotoisella rakentamisella ja osoittamalla ranta kaupunkilaisten käyttöön pääosin jalankulku-, pyöräily- ja aukiotiloiksi. Helsingin yleiskaavassa 2016 alue on vesialuetta sekä kantakaupunki C2- aluetta, jota kehitetään toiminnallisesti sekoittuneena asumisen, kaupan ja julkisten palvelujen, toimi-

tilojen, hallinnon, puistojen, virkistys- ja liikuntapalvelujen sekä kaupunkikulttuurin alueena.

Alueella on meneillään asemakaavan muutos. Kaavaluonnoksessa (6.5.-27.5.2024) esitettiin mahdollisuus kolmen kookkaan toimitilarakennuksen rakentamiseksi Hietalahden altaan kaakkoisreunalle nykyisen huoltoasema- ja ravintolarakennuksen paikalle sekä Hietalahden altaan osittaiselle maatäytölle.

Helsingin kaupunginmuseon kanta

Helsingin kaupunginmuseo on tutustunut Eteläiset kaupunginosat ry:n tekemään suojeluesitykseen sekä Museoviraston suojeluesityksestä laatimaan lausuntoon. Museovirasto yhtyy lausunnossaan suojeluesityksen tekijöiden näkemykseen siitä, että vireillä olevan asemakaavamuutoksen mukainen, kookas toimitilarakentaminen ei sovellu Hietalahdenrannan ympäristöön. Museovirasto toteaa lausunnossaan, että satama-altaan päälle rakentaminen hävittäisi altaan historiallisen luonteen, koska allas kaventuisi lähes puoleen entisestä. Rannan ja satama-altaan rakentaminen uhkaa samalla heikentää merkittävästi Esplanadi-Bulevardi RKY kohteen arvoja sulkemalla Bulevardin päästä ja Hietalahdentorilta avautuvan laajan näkymän merelliseen telakkamaisemaan. Museoviraston näkökulmasta Hietalahdenrannan ja satama-altaan aluetta olisi hyvä kehittää voimassa olevan asemakaavan hengessä paikan nykyistä olemusta vaalien. Museovirasto toteaa lausunnossaan kuitenkin jättävänsä ELY-keskuksen harkintaan, täytyvätkö rakennusperintölain 2 §:ssä todetut lain soveltamisalaa koskevat kriteerit suojeluesityksen kohteena olevan alueen suojelemiseksi.

Helsingin kaupunginmuseo on lausunut Hietalahdenrannan asemakaavan muutosta koskevasta osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta ja luonnoksesta (27.5.2024). Kaupunginmuseo totesi lausunnossaan, että Hietalahdenrannan satama-altaan ja pitkien, avoimien näkymien säilyttäminen ovat edelleen alueen maankäytön ratkaisujen reunaehdot. Myöskään kaupunginmuseon näkökulmasta alueelle esitetty täydennysrakentaminen ei ole mahdollista kulttuuriympäristöarvojen vaalimisen ja arvokkaiden näkymien säilyttämisen kannalta.

Kaupunginmuseo yhtyy Museoviraston näkemykseen ja katsoo, että Hietalahdenrannan ja satama-altaan alueen kehittämistä tulisi edistää voimassa olevan asemakaavan hengessä paikan nykyistä, eri historiallisten vaiheiden mukaista olemusta vaalien. Museovirasto jätti lausunnossaan ELY-keskuksen harkintaan, täytyvätkö rakennusperintölain 2 §:ssä todetut lain soveltamisalaa koskevat kriteerit suojeluesityksen kohteena olevan alueen suojelemiseksi. Kaupunginmuseo – (Keski-Uudenmaan alueellinen vastuumuseo) korostaa, että alue on kokonai-

suudessaan myös osa maakunnallisesti arvokasta Helsingin empire-keskusta ja kivi kaupunki -kulttuuriympäristöä. Kaupunginmuseon näkemyksen mukaan kohteen säilymistä ja suojelua ei voida turvata maankäyttö- ja rakennuslailla (alueidenkäyttölailla) käynnissä olevan asemakaavamuutoksen yhteydessä, sillä sen tavoitteet perustuvat alueen suurisuuntaiseen kaupunkikuvaa ja merellistä maisemaa merkittävästi muuttavaan kehittämiseen. Kaupunginmuseon näkökulmasta rakennusperintölakia soveltamalla alueen keskeisiä arvoja olisi mahdollista säilyttää. Mikäli ELY-keskus katsoo, että suojelun edellytykset täyttyvät, tulee suojelumääräyksessä kaupunginmuseon näkökulmasta huomioida alueen arvokkaiden ominaispiirteiden säilyminen, mutta mahdollistaa myös alueen maltillinen arvokkaat ominaispiirteet huomioiva kehittäminen esimerkiksi viherrakentamisen ja virkistyskäytön osalta.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala Kulttuuripalvelukokonaisuus Kaupunginmuseo Kulttuuriperintöyksikkö 21.10.2024

Lisätiedot

Katariina Ruuska-Jauhijärvi, tutkija, puhelin: 09 310 36473
katariina.ruuska-jauhijarvi(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala 8.10.2024

HEL 2024-004058 T 10 03 10

Kaupunkiympäristön toimiala antaa lausunnon kaupunginhallitukselle.

Eteläiset kaupunginosat ry – Södra stadsdelarna rf on tehnyt Uudenmaan ELY-keskukselle esityksen Hietalahdenrannan, sen rantaviivan, laituri-alueiden, vanhan satamaradan kannaksen ja merialueiden suojelemisesta rakennusperintölain säädösten nojalla. ELY-keskus on pyytänyt kaupungin lausuntoa suojeluesityksestä sekä Museoviraston lausunnosta.

Kaupunkiympäristön toimiala toteaa, että vaikka alueella on erityisiä kaupunkirakenteellisia arvoja Bulevardin ja Esplanadin 1800-luvulta periytyvän asemakaavallisen sommitelman jatkona sekä Helsingin teollisuushistoriaan liittyviä arvoja, ei alueen suojelulle nähdä rakennusperintölain 2 §:n mukaisia perusteita.

Suojeluesityksessä ilmoitetaan tavoitteeksi vireillä olevan kaavamuutoksen mukaisen lisärakentamisen estäminen ja esitetään reunaehtoja alueen tulevalle maankäytölle, kuten käyttötarkoituksille ja rakentamistehokkuuksille. Myös Museovirasto tuo lausunnossaan esille, ettei pidä

mahdollisena alueelle asemakaavaluonnoksessa esitettyä toimitilarakentamista. Kaupunkiympäristön toimialan näkemyksen mukaan rakennusperintölain nojalla suojelemista ei tulisi käyttää instrumenttina suunnitelmien vastustamiseen vaan alueen tuleva maankäyttö ja mahdolliset suojelutarpeet tulee ratkaista asemakaavan muutoksella kulttuuriympäristö- ja maisemavaikutukset arvioiden, maankäyttö- ja rakennuslaissa (1.1.2025 alkaen alueidenkäyttölaissa) säädetyn prosessin ja toimivallan mukaisesti. Eteläiset kaupunginosat ry on osallinen asemakaavan valmistelussa ja sille on varattu mahdollisuus esittää mielipiteensä asemakaavan tavoitteista ja suunnitelmista. Museovirasto ja Helsingin kaupunginmuseo toimivat asiantuntijaviranomaisina ja lausunnonantajina alueen kaavoituksessa.

Lisäksi kaupunkiympäristön toimiala toteaa, että mahdollisesta lisärakentamisesta riippumatta laiturialueen rakenteita on tarpeen uusita lähitulevaisuudessa alueen turvallisuuden takaamiseksi ja siten nykyisiä rakenteita ei voida suojella. Myös jalankulun ja pyöräilyn yhteyksiä on tarkoituksenmukaista kehittää ja lisäksi varautua ilmastonmuutoksen vaikutuksiin tulvasuojaurakenteilla. Tämän vuoksi suojelu saattaa hankaloittaa myös alueen muuta kehittämistä.

Museoviraston lausunnossa ei myöskään selkeästi esitetä mahdollisen suojelun kohdentamista, vaan todetaan ainoastaan torin ja rannan välisen avaran maisematilan turvaamisen, satama-altaan rakenteiden ja muodon säilyttämisen olevan keskeisiä ratkaistavia asioita ja samalla todetaan huoltoasemarakennuksen olevan paikallisesti merkittävänä rakennuksena säilyttämisen arvoinen. Kaupunkiympäristön toimiala katsoo, että edellä mainitut seikat eivät edellytä alueen suojelua lain nojalla vaan ovat tavanomaisia, asemakaavoituksella ratkaistavia suunnittelukysymyksiä.

Kaupunkiympäristön toimiala ei puolla suojeluesitystä.

Kaavoitus- ja suunnittelutilanne

Helsingin yleiskaavassa 2016 alue on vesialuetta sekä kantakaupunki C2-aluetta, jota kehitetään toiminnallisesti sekoittuneena asumisen, kaupan ja julkisten palvelujen, toimitilojen, hallinnon, puistojen, virkistys- ja liikuntapalvelujen sekä kaupunkikulttuurin alueena. Telakka-altaan kohdalla osa suojeltavaksi esitettyä aluetta on yleiskaavassa 2016 toimitila-aluetta, jota kehitetään ensisijaisesti toimitilojen, tuotannon, varastoinnin, satamatoimintojen, julkisten palvelujen ja opetustoiminnan sekä virkistykseen käyttöön. Bulevardia pitkin Hietalahden altaalle asti kulkee viheryhteysmerkintä, jonka osalta mm. kulttuuri-, maisema- ja luontoarvojen säilyminen, viheryhteyden yhtenäisyys ja jatkuvuus sekä ekologinen kytkeytyneisyys on otettava huomioon.

Pienellä osalla suojeltavaksi esitettyä aluetta, sen länsinurkassa, on voimassa Jätkäsaaren osayleiskaava nro 11350, jossa ranta on merkitty katualueeksi, jossa kulkee myös kevyen liikenteen reitti.

Helsingin maanalaisen yleiskaavan nro 12704 (tullut voimaan 19.8.2021) mukaan alue on keskustan maanalaisen kehittämisen kohdealuetta.

Suojeltavaksi esitetyllä alueella on voimassa useita eri asemakaavoja. Pääosalla alueesta on voimassa asemakaava vuodelta 1997, jossa nykyisten ravintolarakennusten tontit on merkitty liikerakennusten korttelialueiksi, joilla on yhteensä 1 030 k-m² rakennusoikeutta. Muu maa-ala on merkitty katu- tai aukiotilaksi. Vesialueelle on varattu alueita venepaikkoja ja laitureita varten. Etelän suuntaan jatkuvalla rantakaistaleella on voimassa Telakkarannan asemakaava vuodelta 2016, jossa ranta on osoitettu yleiselle jalankululle ja pyöräilylle varatuksi alueeksi, jolla huoltoajo on sallittu. Hietalahdenlaiturin ulkotilassa olevia telakan toimintaan liittyneitä ja teollisuushistoriasta kertovia osia ja rakennelmia, kuten teollisuusraide, metalli- ja betonikansivyoähyke, kaksi nosturia sekä konepajan pohjoisseinässä oleva hissien vastapaino tulee säilyttää. Myös Hietalahdenlaiturin korkeusasema tulee pääsääntöisesti säilyttää. Kuivatelakka-altaan alueella on voimassa asemakaava vuodelta 2017, jossa allas on suojeltu kulttuurihistoriallisesti, kaupunkikuvallisesti ja historiallisesti arvokkaana. Voimassa olevissa asemakaavoissa alueisiin ei kohdistu muita suojelumerkintöjä. Ranta-alueet ovat toteutuneet pitkälti edellä mainittujen asemakaavojen mukaisina. Suojeluesityksen satama-altaiden ulkopuolinen vesialue on pääasiassa asemakaavoittamatonta vesialuetta.

Suojeltavaksi esitetty alue ei kuulu Esplanadi-Bulevardin valtakunnallisesti merkittävän kulttuuriympäristön aluerajaukseen, mutta näkymä Hietalahdentorilta merelle on mainittu RKY-kohteen kuvauksessa. Ranta-alue kuuluu maakunnallisesti arvokkaaseen Helsingin empirekeskustan ja kivikaupungin alueeseen, kuten valtaosa muustakin Helsingin niemestä.

Hietalahdenaltaan ympäristössä on vireillä vuonna 2020 myönnettyyn kehittämisvaraukseen perustuva asemakaavan muutos, jonka tavoitteena mahdollistaa pääkonttoritasoisten toimitilojen sijoittuminen alueelle sekä viihtyisän jalankulkuympäristön kehittäminen. Rakentamista on suunniteltu nykyisen huoltoasema- ja ravintolarakennuksen paikalle sekä osin nykyiselle vesialueelle. Lähtökohtana on, että uudisrakentaminen sopeutuu kantakaupungin rakenteeseen, eikä vaaranna Bulevardin ja torialueen historiallisesti arvokkaan ympäristön erityisiä arvoja. Meren puolelle on tarkoitus toteuttaa uusi kävelyn ja pyöräilyn reitti, joka jatkuu siltayhteydellä Hietalahdenaltaan yli. Uusien toimitilaraken-

nusten maantasokerrosten palvelut ja terassialueet tukevat rantareitin toiminnallisuutta. Ympäristön viihtyisyyttä pyritään tukemaan myös lisäämällä laiturialueelle puurivejä ja -ryhmiä sekä muita istutusalueita. Asemakaavan muutosluonnos on tarkoitus tuoda kaupunkiympäristölautakunnan käsittelyyn loka-marraskuussa 2024.

Asemakaavoituksen yhteydessä on laadittu alueesta ympäristöhistoriallinen selvitys (Studio Terra Oy), jossa luetellaan alueen vaalittaviksi ominaispiirteiksi mm. Ehrensvärdin asemakaavaan pohjautuva perussommitelma, joka käsittää Bulevardin puistokadun ja sen päätteenä toimivan Hietalahdentorin ja rannan mukaan lukien näkymät Bulevardilta ja torilta merelle. Samalla tuodaan esille, ettei ranta-alueita ole suunniteltu varsinaisesti osaksi Bulevardin sommitelmaa ja rantarakenteiden muotoiluun vaikutti ensisijaisesti niiden käyttötarkoitus ja teollinen historia. Selvityksessä todetaan rannoilla olevan alueita, joita voitaisiin kehittää toiminnallisesti ja kaupunkikuvallisesti.

Kuivatelakka-allas on korjattu voimassa olevan asemakaavan ja siitä laadittujen korjaussuunnitelmien mukaisesti, kuivatelakka-altaan vanhat rakenteet on korjattu ja pilaantunut pohjaliete poistettu. Telakkakadun puoleiselle reunalle on rakennettu uusi puukansitasoinen laituriverneiden kiinnittymistä varten. Kuivatelakka-altaan porttirakenne poistetaan vielä tämän syksyn aikana ja allas täytetään pysyvästi vedellä.

Hietalahdenlaiturilla (väli kuivatelakka-allas - entinen nosturirakennus) on korjattu asemakaavassa säilytettäväksi esitetty nosturi ja se on myös siirretty asemakaavan mukaiselle lopulliselle paikalleen. Hietalahdenlaiturin kunnallistekniikkaa ja kadun rakennekerroksia on jo rakennettu, rantamuurin korjaustöitä pyritään jatkamaan ensi vuonna vesiluvan saamisen jälkeen samoin kuin toteuttamaan loput kadun rakennekerroksista ja pintarakenteista, sekä korjaamaan toinen asemakaavassa säilytettäväksi esitetty satamanosturi. Rantalaiturijakso on myös todettu korjaustöiden yhteydessä huonokuntoiseksi ja tällä hetkellä laiturin reuna-alueelle kulku ja veneiden kiinnittyminen on estetty sen huonon kunnan vuoksi. Asemakaavan mukaisten korttelien väliset tonttikadut on rakennettu pientä viimeistelyä vaille valmiiksi katusuunnitelmien mukaisesti.

Hietalahdenlaiturin (pistolaituri) alueella on havaittu maanpinnan painumia, ja rakenteellisia vaurioita. Vaurioiden vuoksi pistolaiturin käyttöä on rajoitettu mm. painorajoituksin, ja laituriin suoritettu pikakorjauksia. Käynnissä laiturin korjaussuunnittelu, joka perustuu voimassa olevaan asemakaavaan. Peruskorjaus on tarkoitus suorittaa noin viiden vuoden kuluessa.

25.11.2024

Asia/21

Kaupunginkanslia on pyytänyt kaupunkiympäristön toimialaa antamaan asiasta lausunnon kaupunginhallitukselle 21.10.2024 mennessä

Lisätiedot

Sinikka Lahti, tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 37478
sinikka.lahti(a)hel.fi

22

Hakemus Uudenmaan ELY:lle Talin luonnonsuojelualueen perustamiseksi sekä hoito- ja käyttösuunnitelman vahvistamiseksi

Pöydälle 18.11.2024

HEL 2023-013282 T 11 01 04

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY-keskus), että se perustaa Talin luonnonsuojelualueen sekä vahvistaa alueen hoito- ja käyttösuunnitelman vuosille 2025–2034.

Hakemus luonnonsuojelualueen perustamiseksi

Suojelun perusteet ja tarkoitus

Suojelun tarkoituksena on linnustollisesti ja kasvistollisesti arvokkaan luhta- ja lehtoalueen säilyttäminen. Alueella täyttyvät luonnonsuojelulain 43 §:ssä mainitut luonnonsuojelualueen perustamisen yleiset edellytykset. Suojelulla turvataan erittäin uhanalaiseksi luokiteltuja luontotyyppisiä sekä maisemallisesti Talin kartanon läheistä arvokasta virtavesimaisemaa. Perustettavan luonnonsuojelualueen kohdalla sijaitsee muinaismuistolain (295/1963) perusteella rauhoitettu kiinteä muinaisjäänös: Taliby (Tali) Martas ja Reimars joka on historiallisen ajan kyläpaikka.

Helsingin kaupungin luonnonsuojeluohjelmassa 2015–2024 on esitetty luonnonsuojelualueen perustamista Talin rantalehtoon ja Mätäjoen varteen. Luonnonsuojeluohjelmassa suojelun tarkoituksena on määritelty linnustollisesti ja kasvistollisesti arvokkaan luhta- ja lehtoalueen säilyttäminen.

Alueen sijainti ja raja

Alue sijaitsee Länsi-Helsingissä Munkkivuoren ja Vermon välissä. Alueen läpi virtaa Mätäjoki, joka on merkittävä vaelluskalojen lisääntymisalue. Talin sijainti viher- ja siniverkoston osana on tärkeä kohdassa, jossa kahden kaupungin mantereiset ja mereiset luonnot yhdistyvät laajemmaksi kokonaisuudeksi muodostaen ekologista verkostoa Helsingistä Espooseen.

Helsingin kaupungin luonnonsuojeluohjelmassa 2015–2024 suunniteltua rajausta on tarkistettu suojelun valmistelussa. Rajausperusteina on käytetty luontotyyppien luonnontilaisuutta, kiinteistöjen rajoja, virtave-

den suojavyöhykettä, ulkoilureittien sijaintia sekä uhanalaisten lajien esiintymisalueita. Aluetta rajattiin laajemmaksi kuin luonnonsuojeluohjelmassa 2015–2024 erityisesti alueen kaakkois- ja eteläosassa sijaitsevan tärkeän matelija- ja sammakkoeläinalueen ja kansalaisilta tulleiden viitasammakkohavaintojen perusteella. Viitasammakko on Euroopan unionin luontodirektiivin (92/43/ETY) tiukkaa suojelua edellyttävät eliölaji.

Suunnitellun luonnonsuojelualueen pinta-ala on 16,2 ha.

Luonnonsuojelualueen rajaus on esitetty liitteessä 1.

Kiinteistötiedot ja omistus

Alue sijaitsee viidellä Helsingin kaupungin omistamilla kiinteistöillä 91-428-3-2 Reimars, 91-428-1-104 Lassas, 91-30-9903-20 Kielosaarenpuisto, 91-428-876-2 sekä 91-428-876-3 vesialue. Lainhuutotodistukset ovat esityksen liitteenä 3.

Kaavoitus ja muut aluesuunnitelmat

Luonnonsuojelualue sisältyy asemakaavaan 11120, Talin siirtolapuutarhan kohdalla Mätäjoen ranta-alueet sisältyvät asemakaavaan 10070, suunnitellun luonnonsuojelualueen eteläosassa on voimassa oleva asemakaava 9420 ja Mätäjoen keskellä kaava vaihtuu asemakaavaan 9235. Helsingin yleiskaavassa 2016 perustettava luonnonsuojelualue on merkitty virkistys- ja viheralueeksi.

Korvaus

Helsingin kaupunki ei hae korvausta luonnonsuojelualueen perustamisesta.

Luonnon monimuotoisuus

Luontotyypit ja kasvillisuus

Helsingin mittakaavassa Talin luonnonsuojelualue on kokonaisuudessaan lajirikas ja vaihteleva alue, joka muodostuu pikkujoen ympärille luhtina ja lehtoalueina sisältäen merkittäviä luontotyyppejä ja putkilo-kasveja. Helsingin toiseksi suurimpana virtavetenä Mätäjoki ja sen lajirikkaat varret ovat luonnoltaan arvokkaita ja muodostavat keskelle asutusta merkittävän ekokäytävän. Mätäjoki kuuluu luontotyyppiin ”savi-maan purot ja pikkujoen”, joka on Etelä-Suomessa äärimmäisen uhanalainen (CR) luontotyyppi.

Mätäjoki on myös suurin Helsingin purovesistöistä. Mätäjoella on tärkeä historiallinen ulottuvuus entisenä Vantaanjoen uomana, jonka

laaksossa on ollut kyliä ja kartanoita viimeistään keskiajalta lähtien. Talin luonnonsuojelualue tarjoaa kaupungin asukkaille luontoelämyksiä ja virkistytymismahdollisuuksia läpi vuoden. Alueella yhdistyy luonnontilainen pohjoispuolen puomainen virta ja länsilaidan käsitelty ja ruopattu jokisuisto.

Talin rantalehdon ulkoilualueella esiintyy kookkaita ja monipuolista pääasiassa lehtipuista koostuvaa puustoa kuten koivuja, vaahteroita, haapoja ja valtakunnallisesti uhanalaisia vuorijalavia. Lehtipuiden aluskasvustossa huomionarvoiset putkilokasvit kuten pystykiurunkannus, lehtotähtimö, lehtopalsami, rantayrtti ja lehtokorte muodostavat monimuotoisen elinympäristön, jonka seasta löytyy runsaasti lahoppuuta. Lahopuut luovat arvokkaita metsäelinympäristöjä kääville ja kovakuoriaisille.

Merkittävä lajisto

Suunniteltu luonnonsuojelualue kuuluu Helsingin kaupungin luontotietojärjestelmän tärkeisiin lintualueisiin (Iso-Huopalahti), arvokkaihin kääpä- ja orvakka-alueisiin (arvoluokka I), liito-oravan ydinalueisiin (19/2016), arvokkaihin kasvillisuus- ja kasvistokohteisiin (Mätäjokisuunluhta), matelija- ja sammakkoeläinkohteisiin (Iso Huopalahti), Suomen tärkeisiin FINIBA-alueisiin (Laajalahti - Huopalahti - Vanhankaupunginlahti), lepakkokohteisiin (Tali), arvokkaihin luonnonympäristöihin (Iso Huopalahti ja Talin lehdot) ja arvokkaihin metsäkohteisiin (Tali).

Alueen merkittävintä ja huomionarvoista lajistoa löytyy erityisesti linnuista sekä pesivinä, että talvehtivinä. Talvella alueella on tavattu muun muassa useita tikkalajeja sekä uhanalaisia lajeja. Kesällä vesilinnut, rantametsien ja lehtojen lajit ovat hyvin edustettuina. Lepakkolajeista mainitaan havaitun pohjanlepakko, vesisiippa ja pikkulepakko sekä korvayökkö.

Liito-orava tavataan alueella ja lajille on rajattu sinne neljä ydinaluetta. Viitasammakosta on tehty havaintoja Iso Huopalahdelta. Alueen läpi virtaava Mätäjoki on valtakunnallisesti uhanalaisen meritaimenen, joka on nykyään joen koski- ja virtapaikoissa valtakalalaji, tärkeä lisääntymisalue. Mätäjoki tarjoaa myös otollisen lisääntymisalueen virrassa kuteville särkikaloille ja hauelle. Virrassa sekä aikuisina että toukkina esiintyvät surviaiset, kaksisiipiset ja sirvikkäät ovat monien kalalajien poikasten pääasiallista ravintoa.

Alueen käyttö ja saavutettavuus

Talin alue on tärkeä lähivirkistysalue Talinrannan, Munkkivuoren ja Pajamäen asukkaille, mutta myös Espoon ja Helsingin välillä alueen kautta kulkeville ihmisille. Alueen poikki kulkee ulkoilureitti Munkkivuoresta

Talin kartanon kautta Pajamäkeen. Toinen pääreitti kulkee Talinrannasta rantaa pitkin Iso Huopalahdelle ja edelleen kohti Leppävaaraa. Myös Mätäjoen vartta kulkee ulkoilureitti Talin kartanolta Pitäjänmäelle.

Alueen tärkeimpiä virkistyskäyttömuotoja kesäaikana ovat ulkoilu, pyöräily, koirien ulkoiluttaminen, lintujen tarkkailu sekä golf. Talvella golfkentällä kiertää hiihtolatu, jonka lähtöpiste on lähellä Talin tennishalleja. Hyvinä lumitalvina latua on pidetty auki pitkään, ja se on ollut erittäin suosittu.

Taimenten kutuaikaan lokakuussa kudun tarkkailusta on tullut vuosi vuodelta kasvava koko perheen harrastus, ja Helsingin perhokalastajat ry:n järjestämistä avoimista talkoista on myös tullut suosittuja. Mätäjoen länsipuolella alueeseen rajautuu Talin siirtolapuutarha. Viereisen Iso Huopalahden alueella on lisäksi frisbeegolf-rata, koirapuisto ja raviurheilutoimintaa.

Alueen pohjoisosassa on hyvin saavutettavissa Pitäjänmäen kautta, ja useat linja-autoreitit ja pikaraitiotie kulkevat alueen vierestä. Eteläosaa lähimmät linja-autojen pysäkit ovat Pajamäessä ja Talinrannassa ja pikaraitiotien lähin pysäkki on Vermon raviradan pohjoispuolella. Alueen lähistöllä on pysäköintipaikkoja Talin urheilupuistossa, Talin kartanolla sekä Vermon puolella.

Uhkatekijät

Talin alueen merkittävimpiä uhkatekijöitä ovat laajalti levinneet vieraslajit sekä alueen kuluminen/tallaantuminen ja häiriö liiallisen käytön takia. Virran yläjuoksulta kulkeutuu vieraslajien siemeniä ja hulevesien mukana teollisuuden päästöjä ja jätevesipäästöjä. Lisäksi alueella esiintyvät minkki ja supikoira käyttävät maassa pesiviä lintuja sekä niiden poikasia ravintonaan.

Alueen virkistyskäyttö todennäköisesti lisääntyy entisestään ja siihen liittyy myös uhkatekijöitä. Roskaaminen, kuluminen sekä häiriöt saattavat lisääntyä. Vieraskasvilajeja alueella esiintyy paikoin hyvinkin runsaasti ja tämä näkyy jo alueen luontaisessa kasvillisuudessa. Torjuntatoimilla on kiire ja ensimmäisten torjuntojen jälkeen tilannetta tulee seurata ja tarvittaessa poistaa vieraslajeja säännöllisesti.

Viereisen vanhan kaatopaikan erilaisista haitta-aineista ei ole tietoa, eikä siitä onko niitä jo levinnyt ja sedimentoitunut Mätäjokeen.

Alueen rantaluhdat ovat kasvamassa umpeen ja pajukoitumassa, mikä on vaikuttanut luontotyyppin yksipuolistumiseen.

Hoito- ja käyttösuunnitelma

Luonnonhoidon suunnitelma

Esitettävillä toimenpiteillä pyritään torjumaan alueen runsasta vieras-kasvilajistoa sekä ohjamaan ihmisten liikkumista pois kulutusherkiltä ja arvokkaimmilla kasvillisuus- ja linnustokohteilta. Lisäksi mahdollistetaan alueen kalojen, erityisesti taimenen, elinolosuhteiden parantaminen jatkossakin.

Alueen roskaantumistilanne on myös suositeltavaa selvittää ja poistaa sellaiset roskat, jotka on mahdollista poistaa aiheuttamatta merkittäviä vaurioita kasvillisuudelle tai maapohjalle. Toimenpide voidaan toteuttaa lintujen pesimä- ja kasvien kasvukauden ulkopuolella.

Hoito- ja käyttösuunnitelman tarkoituksena on mahdollistaa edelleen Mätäjoen eliöstön elinympäristökunnostukset, joilla parannetaan virtavesilajien (kalat, vesihyönteiset) elinolosuhteita muun muassa sallimalla tukipenkereiden ja soraikkojen rakentaminen sekä suurimpien jokeen kaatuneiden puiden harkittu poistaminen virtauksen säilyttämiseksi.

Sopiviin tukitörmiiin voidaan myös yksittäisenä lajitoimena rakentaa uhanalaiselle lajille sovelias pesätörmä.

Hoitotoimenpiteiden toteuttamisessa käytetään luontoa mahdollisimman vähän vahingoittavia menetelmiä ja hoitokalustoa.

Virkistyskäytön suunnitelma

Talin alueen virkistyskäyttöä ohjataan opastein kuten nykyisinkin. Uuden suojelualueen perustamisen myötä pääopasteet päivitetään ja alueelle sijoitetaan uusia opaskylttejä, joissa kerrotaan alueen luonnosta ja historiasta. Golfkentän ja ulkoilijoiden turvallisuuteen on alueella kiinnitettävä erityistä huomiota. Kentälle johtavat polut maisemoidaan ja estetään kulku niille esimerkiksi risuaitaestein. Golfkentästä tiedotetaan varoituskylteillä. Suljettavat polut käydään läpi yhdessä golfkentän asiantuntijoiden kanssa.

Siirtolapuutarha-alueen ja Mätäjoen välissä kulkeva epävirallinen polku alueen pohjoisosassa on ilmeisen suosittu, joten siitä tehdään virallinen reitti. Reitin suunnittelussa otetaan huomioon Mätäjoen herkkä ranta-kasvillisuus. Alueen linnuston tarkkailun mahdollistava tarkkailulava sijoitetaan suojeltavan alueen ulkopuolelle. Lintujen tarkkailulavan kustannukset on kuitenkin huomioitu tämän alueen hoito- ja käyttösuunnitelmaan sisällytetyissä kustannuksissa ja aikataulussa.

Ehdotus rauhoitusmääräyksiksi

1. Yleiset rajoitukset

Alueella on kielletty:

- metsänhakkuut ja muut metsänhoitotoimet;
- elävien ja kuolleiden kasvien, kasvinosien ja sienien ottaminen tai vahingoittaminen;
- maa-aineksien tai kaivoskivennäisten ottaminen ja maa- ja kallioperän vahingoittaminen ja muuttaminen;
- ojien kaivaminen, vesien perkaaminen ja patoaminen;
- rakennusten, rakennelmien, teiden ja polkujen rakentaminen;
- tulenteko, telttailu ja muu leirytyminen;
- luonnonvaraisten selkärankaisten eläinten pyydystäminen, tappaminen tai häiritseminen tai niiden pesien hävittäminen ja selkärangattomien eläimien pyydystäminen tai kerääminen;
- kaikenlainen muu toiminta, joka muuttaa alueen maisemakuvaa tai vaikuttaa epäedullisesti luonnonoloihin tai eliölajien säilymiseen;
- roskaaminen sisältäen kynttilöiden, lyhtyjien tai muiden vastaavien esineiden luontoon jättämisen;
- kaikenlaisten eläin- ja kasvinäytteiden keruu ilman ELY-keskuksen lupaa;
- koirien, kissojen ja muiden lemmikkieläinten irti pitäminen sekä

25.11.2024

Asia/22

– kaikenlainen kalastaminen.

2. Liikkumisrajoitukset

Edellä mainittujen toimenpiteiden lisäksi on kielletty:

- moottoriajoneuvolla liikkuminen, lukuun ottamatta alueen hoidon kannalta välttämätöntä liikkumista sekä
- pyöräily merkittyjen polkujen ulkopuolella.

3. Sallitut toimenpiteet

Edellä olevien määräysten estämättä alueella on sallittua:

- marjojen ja hyötysienien poiminta;
- haitallisten vieraslajien poistaminen maanomistajan luvalla;
- luonnonsuojelualueen rakennepiirteiden ja lajiston kartoittaminen;
- ELY-keskuksen hyväksymän hoito- ja käyttösuunnitelman mukaisten toimenpiteiden toteuttaminen;
- virkistyskäytölle vaarallisiksi arvioitujen puiden ja niiden oksien ta-pauskohtainen poistaminen ELY-keskuksen suostumuksella siten, että järeiden puiden rungot (rinnankorkeusläpimitta yli 20 cm) jätetään la-hopuiksi kasvupaikalleen tai sen läheisyyteen;
- golfkentän toimintaan ja harrastamiseen liittyvät toimet;
- tonttien, ulkoilureittien ja polkujen ylläpitoon ja turvallisuuteen liittyvät toimet;
- olemassa olevien ojien kunnostaminen;

25.11.2024

Asia/22

– kunnallistekniikan kunnossapitoon liittyvät toimet sekä

–virtavesilajien elinympäristökunnostukset.

4. Rauhoitusmääräyksistä poikkeaminen

ELY-keskus voi yksittäistapauksessa myöntää poikkeuksen luonnon-suojelualuetta koskevista rauhoitusmääräyksistä, jos poikkeaminen ei vaaranna alueen perustamistarkoitusta ja on tarpeen alueen luonnonhoidon, käytön tai tutkimuksen tai muinaismuiston hoidon kannalta.

Hoito- ja käyttösuunnitelma on esityksen liitteenä 2.

Esittelijän perustelut

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi maanomistajan hakemuksesta tai suostumuksesta perustaa luonnonsuojelun alueen. Päätökseen luonnonsuojelun alueen perustamisesta on otettava tarpeelliset määräykset alueen luonnon suojelemisesta ja tarvittaessa sen hoidosta.

Valmistelu

Helsingin kaupungin ympäristönsuojelu ja ohjaus -yksikkö tilasi Luontonselvitys Metsänen Oy:ltä putkilokasvi- ja luontotyypiselvityksen vuonna 2022 ja hoito- ja käyttösuunnitelman vuonna 2023. Putkilokasvi- ja luontotyypitietoa täydennettiin hoito- ja käyttösuunnittelun aikana.

Hoito- ja käyttösuunnitelmaa varten kutsuttiin koolle keväällä 2023 ohjausryhmä, johon kuului edustajia kaupunkiympäristön toimialalta ympäristöpalveluista, kaupunkitila- ja maisemasuunnittelupalveluista, asemakaavoituksesta ja kunnossapidosta sekä kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialalta. Ryhmä kokoontui kolme kertaa ja lisäksi ryhmä kävi erilaisilla kokoonpanoilla maastokäynneillä suunnittelemassa eteläosan rajausta, katsomassa aluetta virtavesikunnostusten ja vaelluskalojen elinympäristön kannalta. Lisäksi valmistelija neuvotteli kaupungin museon ja puiston hoidon asiantuntijoiden kanssa.

Hoito- ja käyttösuunnitelmasta järjestettiin 24.4.2024 yleisötilaisuus lähi- sekä Teams -tilaisuutena. Tilaisuudessa oli mahdollisuus kommentoida suunnitelmaa ja esittää kysymyksiä alueesta. Suunnitelma oli ennen tilaisuutta nähtävillä kaupungin verkkosivuilla ja suunnitelmasta pystyi jättämään etukäteen kysymyksiä tai kommentteja sähköpostina valmistelijalle yleisötilaisuudessa käsiteltäväksi.

Luonnonsuojelualueen perustamisesityksestä sekä hoito- ja käyttösuunnitelmasta ja yleisötilaisuudesta ja kannanoton jättämisaikasta ilmoitettiin sähköpostiviestinä Helsingin luonnonsuojeluyhdistykselle (Helsy ry), Helsingin Seudun Lintutieteelliselle Yhdistykselle (Tringa ry), Helsingin perhokalastajille, Helsingin Golf-klubille, Helsingin suunnistajille, asukasyhdistyksille ja Virtavesien hoitoyhdistykselle (Virho ry). Kannanottoja jättivät Helsy, Virho ja Helsingin perhokalastajat. Kannanottojen sisältö ja vastineet ilmenevät kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaoston päätöksestä 26.9.2024 § 153.

Hoito- ja käyttösuunnitelman toteuttaminen edellyttää investointeja, joiden kokonaiskustannuksiksi on arvioitu 129 000 euroa. Jatkuvan kunnossapidon ja hoidon, joka sisältää muun muassa vieraslajien torjunnan ja polkujen ylläpidon, kustannuksiksi on arvioitu noin 17 000 euroa vuodessa. Vieraslajien torjunnan kustannusten oletetaan laskevan suunnitelmakauden aikana toimenpiteiden tuottaessa tulosta.

Hoito- ja käyttösuunnitelmaan tuli yhteensä neljä kirjallista kannanottoa. Kannanotot ja niiden vaikutukset hoito- ja käyttösuunnitelmaan on koottu ympäristö- ja lupajaoston päätöksen liitteenä 4 olevaan taulukkoon.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Talin luonnonsuojelualueen rajaus
- 2 Talin luonnonsuojelualueen hoito- ja käyttösuunnitelma
- 3 Lainhuutotodistukset

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Uudenmaan ELY-keskus (Ympäristö ja luonnonvarat)

Otteen liitteet

Esitysteksti
Liite 1
Liite 2
Liite 3

Päätöshistoria

25.11.2024

Kaupunginhallitus 18.11.2024 § 724

HEL 2023-013282 T 11 01 04

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

18.11.2024 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Timo Lindén, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto 26.09.2024 § 153

HEL 2023-013282 T 11 01 04

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto esitti kaupunginhallitukselle ja edelleen Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle Talin luonnonsuojelualueen perustamista sekä alueen hoito- ja käyttösuunnitelman hyväksymistä vuosille 2025–2034.

Käsittely

26.09.2024 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavana oli ympäristöasiantuntija Virpi Karén. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Laura Walin

Lisätiedot

Virpi Karén, ympäristöasiantuntija, puhelin: 09 310 52280
virpi.karen(a)hel.fi

23

Kaupunginvaltuuston kokouksessa 13.11.2024 jätettyihin aloitteisiin vastaaminen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää, että kaupunginvaltuuston kokouksessa 13.11.2024 jätettyihin aloitteisiin vastataan seuraavasti:

Kaupunginhallitus (käsittely kaupunginvaltuustossa)

- Ruotsalaisen kansanpuolueen valtuustoryhmän ryhmäaloite kaupungin olympiarakennusten viemisestä Unescon maailmanperintölistalle
- Vasemmistoliiton valtuustoryhmän ryhmäaloite laitonta miehitystä tukevista hankinnoista ja yhteistyöstä pidättäytymisestä
- valtuutettu Dennis Pastersteinin aloite verovaroin tapahtuvasta alkoholitarjoilusta luopumisesta

Kaupunginhallitus

- valtuutettu Laura Kolehmainen aloite vahingonkorvausvaatimuksista pidättäytymisestä kuntalaisten luontoaktiivisuuden yhteydessä
- valtuutettu Elina Kauppilan aloite kiireellisen kriisityöryhmän perustamisesta ratkomaan kasvavaa asunnottomuutta

Kaupunkiympäristölautakunta

- valtuutettu Laura Kolehmainen aloite elinkaarilaskennan kehittämisestä ja/tai teettämisestä puolueettomalla taholla

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

- valtuutettu Mari Holopaisen aloite aikuisten liikuntapisteiden lisäämisestä leikkipuistojen yhteyteen

Samalla kaupunginhallitus tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta heti.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuuston kokouksessa 13.11.2024 jätettiin seitsemän aloitetta. Kokouksessa jätetyt aloitteet julkaistaan kaupungin verkkosivuilla.

Kaupunginhallitus jakaa aloitteet vastattavaksi hallintosäännön 30 luvun 11 ja 12 §:issä määrätyin perustein.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Antti Peltonen, hallintomenettelypäällikkö, puhelin: 09 310 36018
antti.peltonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano